

**Školní vzdělávací program zpracovaný
podle RVP pro třídy základní školy speciální**

**Vokovická 32
Praha 6**

Dokument nabývá platnost 1. 9. 2024

IDENTIFIKAČNÍ ÚDAJE

Škola:

Základní škola Vokovice
adresa: Vokovická 32/3
160 00 Praha 6
telefon: 235 358 074
e-mail: kuchtakova@zsvokovice.cz

Ředitelka školy: Lucie Kuchťáková

IČO: 60461969

IZO školy: 060461969

RED-IZO: 600021092

Zřizovatel: Hlavní město Praha

Zastoupena MHMP, 100 00 Praha 1, Mariánské náměstí 2

V Praze dne 24. 11. 2023

Mgr. Lucie Kuchťáková
ředitelka školy

CHARAKTERISTIKA ŠKOLY

ZÁKLADNÍ ÚDAJE

Úplnost a velikost školy

Základní škola Vokovice je plně organizované speciálně pedagogické zařízení. Je právním subjektem, který spojuje dva typy škol – ZŠ a ZŠ speciální. Škola má též tzv. přípravnou třídu, kterou navštěvují žáci s odkladem školní docházky. Škola zajišťuje vzdělávání žákům se zdravotním postižením (s lehkým mentálním postižením, se středně těžkým mentálním postižením a souběžným postižením více vadami – uvedeno v kapitole č. 3 Charakteristika ŠVP). Směřuje k naplnění kompetencí stanovených Rámcovým vzdělávacím programem pro obor vzdělávání základní škola a obor vzdělávání základní škola speciální.

Cílová kapacita školy je 136 žáků.

V ZŠ speciální se vyučuje ve třídách, kde je zařazeno více ročníků a každý žák má vypracován buď IVP (doporučeno SPC – více vad) nebo tzv. individuální pracovní plán.

Vybavení školy

Škola sídlí v historické budově, není bezbariérová. Součástí školy je školní pozemek, na kterém je upraveno sportovní hřiště (míčové hry, florbal, atd.), venkovní stůl pro stolní tenis, pergola vhodná i pro odpočinkovou a výukovou činnost. Škola je obklopena menší zahradou s travnatými plochami a několika květinovými i zeleninovými záhony.

Škola se nachází v blízkosti vlakového nádraží Praha – Veleslavín, v těsné blízkosti výstupní stanice metra trasy A - Nádraží Veleslavín a stejnojmenné zastávce MHD. Je tedy příznivě dostupná z různých částí Prahy i blízkého okolí. V budově školy sídlí také Základní umělecká škola a Pedagogicko – psychologická poradna pro Prahu 6.

V budově je umístěno:

- 15 učeben (včetně učebny s PC a učebna hudební výchovy)
- relaxační místnost pro oddělení školní družiny
- 4 kabinety, ředitelna, sborovna, kancelář
- cvičná kuchyň
- knihovna pro učitele
- tělocvična

- dílna
- jídelna s výdejnou

CHARAKTERISTIKA PEDAGOGICKÉHO SBORU

Pedagogický sbor tvoří:

- ředitelka školy,
- zástupkyně ředitelky,
- obvykle cca 23 pedagogických pracovníků (učitelé, asistenti pedagoga a vychovatelky)

Většina učitelů má plnou kvalifikaci (speciální pedagogika). Všichni pedagogičtí pracovníci si rozšiřují své znalosti a praktické dovednosti formou kurzů, školení a seminářů). Metodik prevence splňuje požadavek specializačního studia pro výkon této funkce.

Všichni pedagogičtí pracovníci si rozšiřují své znalosti a praktické dovednosti formou kurzů, školení a seminářů.

Prioritními oblastmi DVPP jsou psychologie, speciální pedagogika, osobnostní a sociální výchova, moderní metody v didaktice předmětů a v neposlední řadě výpočetní a komunikační technika.

Ve škole pracuje výchovný poradce a metodik prevence sociálně patologických jevů.

Dlouhodobé projekty

Škola již delší dobu udržuje kontakt se zařízeními pro seniory. Předmětem jsou návštěvy žáků u seniorů spojené s kulturními vystoupeními a předáváním drobných dárečků zhotovených žáky a jejich učiteli.

Žáci též pravidelně se svými učiteli navštěvují různé kulturní pořady, vzdělávací programy, chodí na exkurze apod.

ŽÁCI, RODIČE, ŠKOLSKÁ PORADENSKÁ ZAŘÍZENÍ

Převážnou většinu žáků tvoří děti z Prahy, část žáků dojíždí z přilehlých obcí. Do školy docházejí děti se sníženými rozumovými schopnostmi, děti s poruchou autistického spektra a se souběžným postižením více vadami.

Žáci jsou přijímáni na základě žádosti zákonných zástupců žáka, odborného posudku a doporučení školského poradenského zařízení. Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od třetího stupně je ŠVP podkladem pro tvorbu IVP. Do vzdělávání se zařazují předměty speciálně pedagogické péče, pracuje se s posilováním výuky v předmětech, ve kterých žák selhává, s využitím pedagogické intervence (dále vyhláška č. 27/2016 Sb.). Vzhledem k podpůrným opatřením lze části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů nahradit jinými vzdělávacími obsahy, případně lze celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru (Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb.).

Podpůrná opatření se podle organizační, pedagogické a finanční náročnosti člení do pěti stupňů. Podpůrná opatření prvního stupně uplatňuje škola i bez doporučení školského poradenského zařízení na základě plánu pedagogické podpory (PLPP). Podpůrná opatření druhého až pátého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ. Začlenění podpůrných opatření do jednotlivých stupňů stanoví Příloha č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., ve znění pozdějších předpisů.

V programu Základní školy speciální se vzdělávají žáci se zdravotním postižením s takovou úrovní rozumových schopností, která jim nedovoluje zvládat požadavky obsažené v RVP ZV ani RVP ZV-LMP, ale umožňuje jim, aby si ve vhodně upravených podmínkách a při odborné speciálně pedagogické péči osvojovali základní vědomosti, dovednosti a návyky. O převedení žáka do vzdělávacího programu základního vzdělávání pro žáky se zdravotním postižením nebo vzdělávacího programu základní školy speciální rozhoduje ředitel školy na základě písemného doporučení odborného lékaře a školského poradenského zařízení s předchozím písemným souhlasem zákonného zástupce žáka. Ředitel školy je povinen informovat zákonného zástupce žáka o rozdílech ve vzdělávacích programech.

Koexistence ZŠ a ZŠ speciální v rámci jednoho zařízení umožňuje jejich vzájemnou prostupnost, tzn. možnost případného přeřazování žáků, společnou výuku některých předmětů, případně i integraci žáků ZŠ speciální ve třídách ZŠ. Pro práci se žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je nutná spolupráce školy, žáka, jeho zákonných zástupců a školského **poradenského** zařízení.

CHARAKTERISTIKA ŠKOLNÍHO VZDĚLÁVACÍHO PROGRAMU

Školní vzdělávací program

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) vychází z koncepce Rámcového vzdělávacího programu pro obor vzdělávání základní školy speciální. Při tvorbě ŠVP bylo vycházeno z nutnosti přizpůsobit výuku současným podmínkám a požadavkům, přičemž byla respektována specifická našich žáků. Program navazuje na dlouhodobě pozitivní vnímání jejich možností a schopností, tedy na zdůrazňování jejich kladů a dosažitelných výkonů.

Jsme přesvědčeni, že nejužitečnějším přístupem ke zdolávání obtížných úkolů je takový vztah mezi učiteli a žáky i mezi žáky navzájem, v němž jeden respektuje druhého. Ve vzdělávacím procesu nejde pouze o vědomosti, dovednosti a výkony, ale také o postoje, názory a hodnotovou orientaci. Proto je naším cílem snažit se být žákům vzorem příkladného chování k druhým, vzorem pro respektování jejich osobnosti.

Škola poskytuje dětem základy vzdělání, pojetí ŠVP však zohledňuje individuální limity dané konkrétní mírou postižení a její značnou diferenciaci v rámci jednotlivých ročníků. Cílem je tedy dosažení co nejvyšší možné úrovně základů vzdělání s přihlédnutím k možnostem a schopnostem jednotlivých žáků.

Předměty speciálně-pedagogické péče

Účelem tohoto podpůrného opatření je podpora žáků, kteří z důvodů svých speciálních vzdělávacích potřeb nemohou dosahovat srovnatelných výsledků ve vzdělávání. Předměty speciálně pedagogické péče mohou zajistit kompenzaci obtíží žáka, přispět ke kvalitnímu vzdělání žáka s přihlédnutím k jeho specifickým potřebám. Škola vychází z § 19, § 23 odst. 3 a § 26 odst. 4 zákona č. 561/2004Sb., o předškolním, základním, středním, vyšším odborném a jiném vzdělávání (školský zákon), ve znění pozdějších předpisů a z ustanovení Přílohy č. 1 vyhlášky č. 27/2016 Sb., o vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.

Zabezpečení výuky žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Jako podpůrná opatření pro žáky se speciálními vzdělávacími potřebami je zařazen podle doporučení školského poradenského zařízení a přiznaného stupně podpory předmět speciálně pedagogické péče – např. zdravotní tělesné výchova, řečová výchova.

Zaměření školy

Jak bylo již v úvodu uvedeno, mezi výhody školy patří její poloha v blízkosti dopravy MHD, a tak je snadno dostupná všem žákům. Škola má relativně ustálený pedagogický sbor, který je ochotný se stále rozvíjet a uplatňuje nové metody práce ve výchově a vzdělávání žáků. Velkou pomocí je práce asistentů učitele.

Jedním z hlavních záměrů školy je učit žáky takové znalosti a dovednosti, které budou dobře uplatnitelné v praktickém životě, tzn. méně teoretických poznatků, ale co nejvíce praktických dovedností a zkušeností. Do výuky se učitelé snaží zavádět efektivní metody vyučování, jako je např. skupinové a projektové vyučování, činnostní učení. Žáci jsou tak vedeni k týmové práci, k vzájemné pomoci, sounáležitosti a vzájemnému respektu. Podporováno je využívání interaktivních pomůcek. Nezbytnou součástí je vedení žáků k dodržování stanovených pravidel uvedených zejména ve školním řádu.

VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE STŘEDNÍM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM V ZÁKLADNÍ ŠKOLE SPECIÁLNÍ

CÍLE VZDĚLÁVÁNÍ ŽÁKŮ SE STŘEDNĚ TĚŽKÝM MENTÁLNÍM POSTIŽENÍM

Při vzdělávání našich žáků klademe důraz na následující:

- Vytvářet žákům pocit bezpečí a jistoty v přívětivé atmosféře školy, zprostředkovat jim vědomosti a dovednosti, které jim usnadní orientaci v běžném životě a budou tak motivováni k dalšímu získávání poznatků.
- Rozšiřovat u žáků konkrétní představy o životních situacích a názorně je seznamovat s jejich řešením.
- Rozvíjet a naučit žáky používat vhodný způsob komunikace, verbální či alternativní a augmentativní, který žákům umožní odpovídající kontakt s veřejností.
- Podporovat u žáků smysl pro skupinovou práci, vést je k uvědomění si vlastní role ve skupině, dokázat respektovat a tolerovat ostatní.
- Vytvářet vztah k plnění základních povinností, zároveň žáky směřovat k vhodnému vyjádření svých potřeb a žádostí.
- Rozšiřovat nabídku aktivit k rozvoji sociálních dovedností, dopomáhat tak k poznání správných vzorců chování a k vytváření pozitivních mezilidských vztahů.
- Podněcovat žáky k rozvoji fyzických sil, k péči o svoje tělo a vlastní zdraví, vést k povědomí o škodlivých vlivech, které nás ohrožují.
- Začleňovat žáky do odlišných sociálních prostředí, osamostatňovat je v nich a poukazovat na specifika těchto prostředí.
- Umožnit žákům reálný pohled na vlastní možnosti pracovního uplatnění a vést je k maximálnímu využití dovedností v praxi.

K naplňování cílů se používá:

- Co největší možná spolupráce mezi žáky, pedagogy, zákonnými zástupci žáka a ostatními zaměstnanci školy.

- Zohledňování individuálních potřeb žáků, respektování jejich aktuálního zdravotního stavu a reagovat změnou ve strategiích při výuce.
- Otevřenost školy vůči okolí, spolupráce s veřejností.
- Existenci *přípravného stupně ZŠ*, který považujeme za nezastupitelnou součást školy, kde se žáci pomalu a citlivě seznamují se školním režimem, získávají základy sebeobsluhy, rozvíjejí percepce, motoriku a získávají pocit důvěry z prostředí mimo rodinu a sebedůvěry ve vlastní úspěchy. Opět je kladen důraz na spolupráci se zákonnými zástupci žáka.
- Činnost školní družiny, která zahrnuje do svých programů aktivity kulturní, sportovní a vztahující se k přírodě.

VÝCHOVNÉ A VZDĚLÁVACÍ STRATEGIE

Základní vzdělání má žákům pomoci získávat a postupně zdokonalovat klíčové kompetence a poskytnout spolehlivý základ všeobecného vzdělání orientovaného zejména na situace blízké životu a na praktické jednání. Hlavní cíle základního vzdělávání a klíčové kompetence se prolínají celým životem naší školy.

K naplnění jednotlivých kompetencí učitel

- využívá v hojné míře her, soutěží, experimentů a názorných demonstrací k tomu, aby si žáci osvojovali metody a vlastní strategie učení
- zadává úkoly, při kterých žáci spolupracují
- zadává úlohy, které vycházejí v co největší míře z praktického života
- vytváří a rozvíjí mezipředmětové vztahy a tím podněcuje žáky k hledání souvislostí a totožných postupů
- pracuje s chybou žáka jako s příležitostí, jak ukázat cestu ke správnému řešení
- umožňuje diferenciované výkony podle individuálních schopností žáků
- hodnotí nejen výkon, ale i míru snahy, která byla pro výkon vynaložena
- vnímá i aktivně zjišťuje vzdělávací potřeby jednotlivých žáků
- zadává problémové úlohy nebo úlohy rozvíjející tvořivost a odpovídající možnostem a schopnostem žáků (s přihlédnutím k jejich individuálním zvláštěm)
- vede žáky k vyjadřování větami
- vytváří příležitosti pro vzájemnou komunikaci žáků
- umožňuje žákům, aby si vzájemně sdělovali své pocity a názory
- vede žáka k poznávání vlastních možností, schopností a limitů pomocí společného porovnávání a hodnocení dosažených výsledků
- přesně objasňuje žákovi, zač je chválen, kárán, sankcionován.

Klíčové kompetence	Výchovné a vzdělávací strategie
Kompetence k učení	
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá základy čtení, psaní a počítání a využívá je ke svému vzdělávání – přečte krátký tištěný nebo obrázkový text, napíše základní údaje či vzkaz a provede jednoduché matematické operace s názorem 	<ul style="list-style-type: none"> • provádíme nácvik čtení slov a vět potřebných pro praktický život, používáme odlišných textů dle velikosti formátu, písma, obrázků nebo piktogramů • klademe důraz na samostatné písemné vyjádření, alespoň jednoslovné, nacvičujeme sdělení, vyplňování osobních údajů písmem nebo na počítači • jednoduché matematické operace provádíme prakticky – využíváme názoru, kalkulačky
<ul style="list-style-type: none"> • používá učebnice, učební pomůcky a učební materiály – dle pokynů vybere potřebnou informaci 	<ul style="list-style-type: none"> • používáme učební a informační materiály, letáky, dotazníky, knihy, výukové programy, mediální prostředky, zadáváme úkoly k vyhledání • osamostatňujeme žáky při vyhledávání informací, kde a jak ji najít, formou praktických modelových situací
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje návykové stereotypy učení, snaží se o koncentraci na učení • chápe pochvalu jako motivaci k dalšímu učení 	<ul style="list-style-type: none"> • nacvičujeme zapamatování si dvou a více úkonů po sobě jdoucích, dodržujeme stejný postup • provádíme hry na rozvoj zrakové a sluchové paměti • zvyšujeme požadavky na udržení pozornosti nabídkou zajímavých úkolů
<ul style="list-style-type: none"> • používá termíny, znaky a symboly ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života – zná význam pojmu příroda, rodina, škola, společnost, znaky a symboly umí uplatnit při komunikaci a orientaci v prostoru, na veřejných místech 	<ul style="list-style-type: none"> • vytváříme ve třídě, ve škole i v běžném prostředí modelové situace, kde si prakticky žák ověřuje vědomosti a poznatky, zkouší něco sám zjistit nebo se zeptat • plníme konkrétní úkoly zaměřené na orientaci v terénu, orientace podle informačních tabulí, symbolů
<ul style="list-style-type: none"> • ovládá elementární způsoby práce s počítačem 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlujeme a často opakujeme postup práce s počítačem • využíváme výukové programy k rozvoji čtení, psaní a počítání • snažíme se vytvořit jednoduché postupy k využití internetu
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje získané zkušenosti v praktických situacích 	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky průběžně s obory lidských činností • využíváme výletů a exkurzí k poznávání oborů lidské práce

	<ul style="list-style-type: none"> • zadáváme takové úkoly, které pomohou vyhranit zájem o činnost, která by mohla být využita v pracovním uplatnění
Kompetence k řešení problému	
<ul style="list-style-type: none"> • překonává problémy přiměřeně ke svým možnostem – odlišuje problémové a běžné situace 	<ul style="list-style-type: none"> • nejprve pozorujeme problémové situace na videu, u druhých, později řešíme vlastní modelové situace • řešíme nejprve problémy v bezpečném prostředí školy, postupně přecházíme do méně známého prostředí
<ul style="list-style-type: none"> • řeší známé a opakující se situace na základě nápodoby a vlastních zkušeností 	<ul style="list-style-type: none"> • nacvičujeme řešení běžných problémů a seznamujeme se s důsledky chybného rozhodnutí
<ul style="list-style-type: none"> • nenechá se při řešení problémů odradit nezdarem 	<ul style="list-style-type: none"> • vybíráme možné krizové situace, nacvičujeme postup řešení • seznamujeme se s důsledky neadekvátního chování
<ul style="list-style-type: none"> • ví, na koho se může obrátit o pomoc při řešení problémů – dokáže vyčlenit osoby, na které se může obrátit s prosbou o radu a pomoc, umí je kontaktovat 	<ul style="list-style-type: none"> • snažíme se o usnadnění orientace v mezilidských vztazích, o určení příbuzenských vztahů • uplatňujeme sociální učení – návštěva odlišných prostředí, pojmenování funkce jednotlivých osob, jejich kompetence poradit či pomoci
Kompetence komunikativní	
<ul style="list-style-type: none"> • komunikuje s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem – používá mluvený projev či alternativní formu komunikace, aby sdělil své potřeby a přání 	<ul style="list-style-type: none"> • podněcujeme k aktivnímu mluvnímu projevu či alternativní komunikaci při všech vykonávaných činnostech • přiměřeně rozvíjíme komunikaci při rozhovorech, skupinových hrách a při samostatném projevu • vyžadujeme srozumitelnou odpověď na otázky, smysluplně formulovanou žádost
<ul style="list-style-type: none"> • rozumí jednoduchému sdělení a reaguje na ně dle svých možností 	<ul style="list-style-type: none"> • klademe důraz na naslouchání, následnou reprodukci a kontrolujeme porozumění obsahu • na modelových situacích trénujeme komunikaci a druhou osobou, využíváme i besed
<ul style="list-style-type: none"> • vyjadřuje své pocity, prožitky a nálady vhodným způsobem – zvládne vhodně sdělit svá přání, souhlas a nesouhlas, snaží se usměrnit své emoční projevy na veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • dodržujeme stejné postupy při vyjádření prosby, dotazu, přání • důsledně trváme na poděkování a požádání • při hrách provádíme emoční projevy – radost, smutek, strach

<ul style="list-style-type: none"> • chápe jednoduché, běžně užívané texty, záznamy a obrazové materiály, umí se podepsat, vyplnit slovně nebo graficky základní údaje o své osobě 	<ul style="list-style-type: none"> • snažíme se o jednoduché písemné vyjádření prosby, sdělení • seznamujeme žáky s tištěnými materiály – dotazníky, provádíme praktický výcvik vyplňování jména, adresy
<ul style="list-style-type: none"> • naučený způsob komunikace využívá ke zkvalitnění života 	<ul style="list-style-type: none"> • zadáváme úkoly zaměřené na komunikaci v širším sociálním prostředí – veřejná místa (obchod, pošta, ...) • snažíme se o častější styk s méně známými osobami – mimoškolní akce, spolupráce s jinými školami
<ul style="list-style-type: none"> • využívá dostupných komunikačních prostředků, dokáže je používat jako zdroj informací a způsob dorozumívání – telefon, televizi, počítač, rozhlas 	<ul style="list-style-type: none"> • procvičujeme telefonování, pracujeme s počítačem, mluvíme do mikrofonu, používáme kameru
<ul style="list-style-type: none"> • je připraven komunikovat s neznámými lidmi a rozšiřovat si tak okruh mezilidských vztahů 	<ul style="list-style-type: none"> • dbáme na integraci do širší společnosti – kultura, veřejné akce, návštěva institucí • snažíme se odstranit strach a nejistotu z vyjádření na veřejnosti
Kompetence sociální a personální	
<ul style="list-style-type: none"> • má základní představu o vztazích mezi lidmi – rozpozná odlišnost vztahů v rodině, ve škole a na veřejnosti 	<ul style="list-style-type: none"> • orientujeme pozornost žáků nejen na vztahy v rodině, ale i na vztahy přátelské – zájmové kroužky, škola • podporujeme vzájemný kontakt mezi třídami • přibližujeme životní role – žák, učitel. Rodič, sourozenec, kamarád, ...
<ul style="list-style-type: none"> • orientuje se v prostředí školy, bytu, bydliště, rozlišuje místo k práci, ke hře, k odpočinku, zná adresu svého bydliště, pamatuje si cestu do školy, ví, kde se nacházejí v okolí obchody, důležité úřady a instituce 	<ul style="list-style-type: none"> • opakujeme možnosti dopravních spojení v Liberci • učíme žáky cestovat v hromadné dopravě • do často navštěvovaných míst dodržujeme a nacvičujeme stejnou trasu
<ul style="list-style-type: none"> • uplatňuje základní návyky společenského chování – uplatňuje získané vzorce ve správných situacích (děkuje, zdraví, žádá, osloví) 	<ul style="list-style-type: none"> • dbáme na vhodné užívání pozdravu, poděkování, oslovení
<ul style="list-style-type: none"> • navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje druhé lidi 	<ul style="list-style-type: none"> • vedeme žáky ke společným činnostem, poukazujeme na výhody spolupráce (dvojice, třída, více tříd) • podporujeme vzájemnou pomoc • seznamujeme s pravidly spolupráce, měníme role

	<ul style="list-style-type: none"> ukazujeme konkrétní způsob vhodného zapojení do nové skupiny – představit se, počkat na instrukce, respektovat osoby, které zadávají pokyny
<ul style="list-style-type: none"> rozpoznává nevhodné a rizikové chování, je seznámen s jeho možnými důsledky 	<ul style="list-style-type: none"> využíváme vlastního pozitivního příkladu provádíme rozbor vhodného a nevhodného chování upozorňujeme na negativní společenské vlivy – vandalismus, krádeže ve spolupráci s rodinou fixujeme vhodné chování
<ul style="list-style-type: none"> uvědomuje si nebezpečí možného psychického i fyzického zneužívání vlastní osoby 	<ul style="list-style-type: none"> zdůrazňujeme možnost říci ne umožňujeme žákovi odhadnout vlastní možnosti, bránit se nepřiměřeným požadavkům seznamujeme s pojmy šikana, zneužití – využíváme příklady ze života poskytujeme důležitá telefonní čísla – policie, Linka důvěry, první pomoc
<ul style="list-style-type: none"> prokazuje získanou sebedůvěru při vystupování v neznámém prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> častým pozitivním hodnocením dílčích kroků posilujeme sebedůvěru na veřejných místech podněcujeme žáky k dotazům, k rozhovorům doporučujeme vhodné způsoby, jak projevit svůj názor – vlastním příkladem, žakovou zkušeností
Kompetence občanské	
<ul style="list-style-type: none"> využívá osvojené návyky a dovednosti k zapojení se do společnosti – dokáže provádět sebeobsluhu, běžné činnosti režimu dne 	<ul style="list-style-type: none"> na příkladech demonstrujeme, proč se musí chodit do zaměstnání, do školy, seznamujeme s výsledky lidských činností klademe důraz na zadávání drobných povinností, kontrolujeme a hodnotíme jejich plnění
<ul style="list-style-type: none"> má povědomí o základních právech a povinnostech občanů 	<ul style="list-style-type: none"> seznamujeme s pravidly režimu dne třídy, školy zapojujeme žáky do pravidelných aktivit připomínáme, co se musí, co může a co nesmí vyzdvihujeme pozitivní příklady správného soužití – rodina, škola, veřejnost

<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje základní společenské normy a pravidla soužití 	<ul style="list-style-type: none"> • nabádáme ke vzájemné pomoci druhým, pomoci ve třídě • hodnotíme plnění pravidel v rámci třídy, školy • upozorňujeme na nevhodné chování na veřejnosti • kontrolujeme dodržování pravidel chování na veřejnosti – nákup, pošta, divadlo, ...
<ul style="list-style-type: none"> • chrání své zdraví, dodržuje naučené stereotypy chování zdravého životního stylu a ochrany životního prostředí 	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme do praktických činností péči o vlastní tělo, oblékání, hygienu • seznamujeme žáky, jak se chovat v případě onemocnění či poranění, s dodržováním léčebného režimu • zařazujeme preventivní programy o správné výživě • seznamujeme žáky s problémy dospívání • zdůrazňujeme důležitost zdravého pohybu • připomínáme existenci škodlivých látek – cigarety, alkohol, drogy
<ul style="list-style-type: none"> • dokáže se chovat v krizových situacích i v situacích ohrožujících život a zdraví lidí 	<ul style="list-style-type: none"> • provádíme nácvik přivolání pomoci, telefonování, opakujeme důležitá telefonní čísla • pojmenováváme na veřejných místech kompetentní osoby, na které je možno se obrátit v případě ohrožení
Kompetence pracovní	
<ul style="list-style-type: none"> • má osvojené hygienické návyky, zvládá sebeobsluhu (samostatně či s pomocí jiné osoby) 	<ul style="list-style-type: none"> • vysvětlujeme si nutnost hygienických úkonů a následky špatné hygieny • zaměřujeme pozornost na oblékání k různým příležitostem – práce, kultura, ... • v režimu dne pravidelně opakujeme oblékání, stolování, hygienické úkony
<ul style="list-style-type: none"> • zvládá základní pracovní dovednosti, operace a postupy při jednoduchých pracovních činnostech – umí si částečně připravit pracovní plochu, potřebné pomůcky k jednoduchým pracovním úkonům v domácnosti, dílně, na pozemku 	<ul style="list-style-type: none"> • seznamujeme žáky s jednoduchými pracovními úkony a základními nástroji v dílně, kuchyni, na pozemku, ve třídě • usilujeme opakováním o osamostatňování, zviditelňujeme úspěchy – počet provedených úkonů • zařazujeme opakované činnosti – domácí práce, snažíme se ukázat okamžitý výsledek, smysluplnost • v rámci předprodejní přípravy poukazujeme na reálné možnosti pracovního uplatnění

<ul style="list-style-type: none"> • provádí pracovní postup se slovním doprovodem nebo podle obrázků 	<ul style="list-style-type: none"> • používáme srozumitelní a jednotné pokyny, verbalizujeme úkony, zajišťujeme míru pochopení pomocí obrázků • ověřujeme pochopení instrukce a praktické splnění úkolu
<ul style="list-style-type: none"> • soustředí se na pracovní výkon – pracuje vlastním tempem, složitější pracovní postup vykonává po částech, při odpočinku nevyrušuje 	<ul style="list-style-type: none"> • zařazujeme časté relaxační chvílky, pohybová cvičení k uvolnění ruky, provádíme hry na rozvoj zrakové a sluchové pozornosti • sled pracovních úkonů rozfázujeme – názorně pomocí obrázků popisu nebo jinou grafickou úpravou
<ul style="list-style-type: none"> • respektuje pravidla práce ve skupině a svými pracovními činnostmi ovlivňuje kvalitu společné práce 	<ul style="list-style-type: none"> • směřujeme k přijetí autority dospělého od nejnižších ročníků • umožňujeme sebekritický náhled na vlastní práci konfrontací s ostatními • pořádáme pravidelné prezentace společně vytvořených výrobků
<ul style="list-style-type: none"> • přijímá posouzení výsledků své práce – dokáže se vyrovnat s kritikou, má snahu napravit chyby, pochvalu přijímá motivačně 	<ul style="list-style-type: none"> • hodnotíme průběh a výsledek práce s žákem • stanovujeme přijatelná a vhodná kritéria hodnocení – ústní, písemné • vytváříme modelové situace, při nichž necháme zažít úspěch i neúspěch, kladné i záporné hodnocení
<ul style="list-style-type: none"> • dodržuje zásady bezpečnosti, ochrany zdraví, hygieny práce a ochrany životního prostředí při pracovních činnostech podle naučených stereotypů 	<ul style="list-style-type: none"> • zajišťujeme seznámení s bezpečnostními předpisy, řešíme modelové situace, využíváme výuková videa • volíme jednotný postup při nácviu zásad bezpečnosti a hygieny, poukazujeme na následky nedodržení předpisů

PRŮŘEZOVÁ TÉMATA

Průřezová témata prostupují celým vzděláváním a svým formativním charakterem vstupují do mnoha činností ve výuce i mimo ni. Výběrem průřezových témat jsme se snažili přispět k rozvoji osobnosti žáků, k maximálnímu využití rozumových schopností a praktických dovedností, s důrazem na individuální možnosti každého žáka. Vzhledem k tomu, že tematické okruhy průřezových témat prolínají vzdělávacími oblastmi a propojují vzdělávací obory, integrovali jsme průřezová témata do jednotlivých vyučovacích předmětů. Z uvedených průřezových témat v RVP ZŠS jsme vybrali a zařadili do vzdělávání žáků Osobnostní a sociální výchovu, Multikulturní výchovu a Environmentální výchovu. V tabulkách uvádíme jejich plánované začlenění:

MULTIKULTURNÍ VÝCHOVA (MKV)										
Tematické okruhy průřezového tématu	1. stupeň						2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
• kulturní rozdíly (1)				Hv Vv	Hv Vv	Čs, Hv	Hv Vv	Hv Vv	Čj, Čsp Hv, Pč	Čj, Čsp, Hv, Pč
• lidské vztahy (2)							Pč, Čp Tv	Čsp, Pč Tv	Čj, Čsp Pč, Inf Tv	Čj, Čsp Pč, Inf Tv
• etnický původ (3)									Čsp, Čp Inf	Čsp, Inf

ENVIRONMENTÁLNÍ VÝCHOVA (ENV)										
Tematické okruhy průřezového tématu	1. stupeň						2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
• ekosystémy (1)				Čs	Čs		Čp, Pč	Čp, Pč	Čp, Pč	Čp, Pč
• základní podmínky života (2)				Pč	Čs, Pč	Čs, Pč	Čp, Pč	Čp, Pč	Čp, Pč	Čp, Pč
• lidské aktivity a problémy životního prostředí (3)						Čs	VkZ	Čp VkZ	Čsp, Čp Pč	Čp, M Inf
• vztah člověka k prostředí (4)						Čs		Čp	Čsp	Čsp, Čp

**OSOBNOSTNÍ A SOCIÁLNÍ VÝCHOVA
(OSV)**

Tematické okruhy průřezového tématu	1. stupeň						2. stupeň			
	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.	10.
Osobnostní rozvoj										
• rozvoj schopností poznávání (1)	Čj, M Hv, Pč	Čj, M Hv, Pč	Čj, M Hv, Pč	Čj, M Pč	Čj, M Inf, Pč	Čj, M Inf, Pč	Čj, M	M	M	M
• sebepoznání a sebepojetí (2)						Čs	Čsp, Tv	Čsp, Tv	Čp, Čsp Tv	Čj, Tv
• seberegulace a sebeorganizace (3)			Čj			Čj, Čs	Pč	Pč	Čsp	Čj
• psychohygiena (4)	Čj	Čj		Tv	Inf, Tv	Inf, Čs Tv	Inf	Inf	Inf Čsp	Čsp
Sociální rozvoj										
• poznávací schopnosti (5)	Čs		Čs	Tv	Čs, Tv	Tv				
• mezilidské vztahy (6)			Čs	Tv	Čs, Tv	Čs, Tv	Čj, Pč Čsp	Pč	Čj, Čsp	Čj, Čsp
• komunikace (7)	Čj, Čs	Čj	Čj, Čs	Čj, Hv	Čj, Čs Hv	Čj, P Čs, Hv	Čj, Inf Hv	Čj, Inf Čsp, Hv	Čj, Inf Hv	Čj, Čsp Hv
• spolupráce a soutěživost (8)				Tv	Tv	Tv	Tv	Čsp, Tv	Pč, Tv	Pč, Tv
Morální rozvoj										
• řešení problémů a rozhodovací dovednosti (9)						Čs	Čsp	Čsp	Čsp	Čj, Inf Čsp
• hodnoty, postoje, praktická etika (10)							Čj	Čj	Čj, Čsp Pč	Čj, Čsp Pč, Čp

Rámcový učební plán – ZŠS S1 (1. stupeň)

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	1. stupeň						
		1. ročník	2. ročník	3. ročník	4. ročník	5. ročník	6. ročník	celkem
		Minimální časová dotace						
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	3 (2 + 1)	3 (2 + 1)	3	3	3	3	18 (16 + 2)
	Psaní	2	2	2 (1 + 1)	2 (1 + 1)	2	2	12 (10 + 2)
	Řečová výchova	2	2	2	2	2	2	12
Matematika a její aplikace	Matematika	2	2	2	2	3 (2 + 1)	3 (2 + 1)	14 (12 + 2)
Informační a komunikační technologie		-	-	-	-	1	1	2
Člověk a jeho svět		2	2	3	3	3	3	16
Člověk a společnost		-	-	-	-	-	-	-
Člověk a příroda		-	-	-	-	-	-	-
Umění a kultura	Hudební výchova	2	2	2	2	2	2	18
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	1	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	-	-	-	-	-	-	22 (18 + 4)
	Tělesná výchova	3	3	4 (3 + 1)	4 (3 + 1)	4 (3 + 1)	4 (3 + 1)	
Člověk a svět práce		3	3	3	4	4	4	21
Disponibilní časová dotace		1	1	2	2	2	2	10
Celková povinná časová dotace		20 (19 + 1)	20 (19 + 1)	22 (20 + 2)	23 (21 + 2)	25 (23 + 2)	25 (23 + 2)	135 (125 + 10)

Poznámky k učebnímu plánu pro 1. stupeň:

Český jazyk

Předmět Český jazyk je členěn na čtení, psaní a řečovou výchovu. V 1. a 2. ročníku je využita vždy 1 hodina z disponibilní časové dotace pro větší možnost opakování a procvičování učiva. Celkem 2

Ve 3. a 4. ročníku je využita vždy 1 disponibilní hodina na psaní (jemná motorika). Celkem 2

Matematika

V předmětu je využita vždy 1 hodina z disponibilní časové dotace, a to v 5. a 6. ročníku. Celkem 2

Tělesná výchova

V předmětu je využita vždy 1 hodina z disponibilní časové dotace, a to v 3. až 6. ročníku. Celkem 4

Do jednotlivých předmětů na 1. stupni jsou integrována průřezová témata.

Rámcový učební plán – ZŠS S2 (2. stupeň)

Vzdělávací oblasti	Vzdělávací obory	2. stupeň				
		7. ročník	8. ročník	9. ročník	10. ročník	celkem
		Minimální časová dotace				
Jazyk a jazyková komunikace	Čtení	3	3	3	3	12
	Psaní	2 (1 + 1)	2	2	2	8 (7 + 1)
	Řečová výchova	1	1	1	1	4
Matematika a její aplikace	Matematika	3	3	3	3+1	13 (12 + 1)
Informační a komunikační technologie		1	1	1	1	1
Člověk a jeho svět		-	-	-	-	-
Člověk a společnost		2	2	2	2	8
Člověk a příroda		3	3	3	3	12
Umění a kultura	Hudební výchova	2 (1 + 1)	2 (1 + 1)	2 (1 + 1)	1	11 (8 + 3)
	Výtvarná výchova	1	1	1	1	
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví	1 (0 + 1)	1 (0 + 1)	1	1	4 (2 + 2)
	Tělesná výchova	4 (3 + 1)	4 (3 + 1)	4 (3 + 1)	4 (3 + 1)	16 (12 + 4)
Člověk a svět práce		5	5	6	6	22
Disponibilní časová dotace		4	3	2	2	11
Celková povinná časová dotace		28 (14 + 4)	28 (25 + 3)	29 (27 + 2)	29 (27 + 2)	114 (103 + 11)

Poznámky k učebnímu plánu pro 2. stupeň:

Český jazyk

Předmět Český jazyk je členěn na čtení, psaní a řečovou výchovu. V 7. ročníku je využita 1 hodina z disponibilní časové dotace pro větší možnost opakování a procvičování. Celkem 1.

Matematika

V předmětu je využita 1 hodina z disponibilní časové dotace, a to v 10. ročníku. Celkem 1.

Hudební výchova

V předmětu je využita vždy 1 hodina z disponibilní časové dotace, a to v 7., 8., 9., ročníku. Celkem 3.

Tělesná výchova

V předmětu je využita vždy 1 hodina z disponibilní časové dotace, a to v 7. – 10. ročníku. Celkem 4.

Součástí předmětu je učivo vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. V předmětu je využita vždy 1 hodina z disponibilní časové dotace, a to v 7. a 8. ročníku. Celkem 2.

Do jednotlivých předmětů na 2. stupni jsou integrována průřezová témata.

UČEBNÍ OSNOVY

ČESKÝ JAZYK

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Český jazyk je samostatným předmětem a vychází ze vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace. Cílem vzdělávacího předmětu je naučit žáky používat mluvenou i písemnou podobu jazyka v rámci jejich možností a schopností. Vzdělávací oblast zahrnuje učivo zaměřené na rozvoj smyslového a citového vnímání, vyjadřovacích schopností, čtení a psaní. Důraz je kladen na komunikační dovednosti, které jsou předpokladem funkčního dorozumívání s okolím, úspěšné sociální integrace a dalšího vzdělávání.

Obsahové vymezení předmětu

Obsah předmětu Český jazyk se realizuje ve vzdělávacích oborech *Čtení, Psaní a Řečová výchova*.

Ve *Čtení* si žáci postupně osvojují písmena, slabiky, slova a věty, které vedou k rozvíjení čtecích dovedností, vnímání obsahu čteného textu a čtení snadného krátkého textu s porozuměním. Je důležité vzbudit u žáků zájem o čtení jako o zdroji informací.

V *Psaní* rozvíjíme u žáků grafické dovednosti, jejich jemnou motoriku a grafomotoriku. Vedeme žáky k praktickému využívání získaných dovedností.

V *Řečové výchově* se žáci učí osvojovat a užívat mateřský jazyk v jeho mluvené podobě, správně a srozumitelně se vyjadřovat. Řečová výchova rozvíjí komunikační dovednosti žáků.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je ve všech ročnících zařazen samostatně. Hodinová dotace je v 1. ročníku 7 hodin, ve 2. ročníku 7 hodin, ve 3., 4., 5. a 6. ročníku 7 hodin, v 7., 8., 9. a 10. ročníku 6 hodin týdně. Výuka je organizována v budově školy (učebny, knihovna). Besedy, filmová a divadelní představení se realizují u pořádajících organizací.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

- nacvičujeme s žáky čtení slov a vět potřebných pro praktický život
- systematicky rozvíjíme u žáků řečové schopnosti
- vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací
- vedeme žáky k osvojení správné techniky psaní a praktickému využití získané dovednosti
- učíme žáky srozumitelně se vyjadřovat ústní i písemnou formou

Kompetence k řešení problémů

- uplatňujeme sociální učení
- propojujeme učivo s praxí a žakovou zkušeností
- nacvičujeme s žáky řešení běžných problémů a seznamujeme je s důsledky chybného rozhodnutí

Kompetence komunikativní

- podněcujeme žáky k aktivnímu mluvnímu projevu či alternativní komunikaci
- učíme žáky dorozumívat se v běžných situacích ve škole i v širším sociálním prostředí
- vedeme žáky k tomu, aby dokázali vyjádřit své názory
- učíme žáky srozumitelně odpovídat na otázky a srozumitelně smysluplně formulovanou žádost

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke společným činnostem, poukazujeme na výhody spolupráce
- vedeme žáky k posílení sociálního chování a sebeovládání
- snažíme se odstranit u žáků strach a nejistotu z vyjádření se na veřejnosti
- dbáme u žáků na vhodné užívání pozdravů, poděkování a oslovení
- vedeme žáky k vhodným způsobům vyjádření svého názoru

Kompetence občanské

- učíme žáky zvládat běžnou komunikaci s úřady
- seznamujeme žáky s tištěnými materiály – dotazníky
- provádíme s žáky praktický výcvik vyplňování jména a adresy
- učíme žáky pojmenovat a oslovit na veřejných místech kompetentní osoby, na které je možno se obrátit v případě ohrožení

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k samostatné práci dle jejich možností a schopností
- vedeme žáky k podílení se na vhodné úpravě pracovního prostoru a k dodržování hygienických pravidel při čtení a psaní
- učíme žáky pracovat podle daného pracovního postupu

V rámci předmětu se realizují průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	1.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČTENÍ		
Žák by měl:		
dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání <ul style="list-style-type: none"> • správně dýchat a volit vhodné tempo řeči v krátkých mluvených projevech 	Nácvik správného dýchání Rytmizace a melodie věty Používání samohlásek a, i jako spojek Správný přízvuk	Hv – rytmizace říkadel
orientovat se na stránce i řádku <ul style="list-style-type: none"> • číst obrázky v řádku a zleva doprava • orientovat se v učebnici (začátek, konec) 	Průpravná diferenciační cvičení a hry na rozvoj zrakového vnímání Seznámení s leporely a knihami	P 1. roč. – pojmy nad, pod, nahoře, dole - řazení předmětů zleva doprava
chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem <ul style="list-style-type: none"> • poznat písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám • rozlišit slabiky s probíranými samohláskami 	Vyvozování hlásky a písmene s pomocí říkanky a obrázků – samohlásky a, A, i, I Souhlásky m, M Využívání analyticko-syntetické činnosti i alternativní způsoby čtení Čtení otevřených slabik ma, Ma, mi, Mi Čtení dlouhých samohlásek Sluchová analýza – sluchem rozlišit slabiky	OSV – rozvoj schopností poznávání
PSANÍ		
Žák by měl:		
dodržovat správné držení psacího náčiní <ul style="list-style-type: none"> • snažit se o správné držení těla při psaní 	Nácvik správného držení psacího náčiní Čmárání, kroužení – používání kompenzačních pomůcek Uvolňovací cviky	Pč – malování štětcem
zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním <ul style="list-style-type: none"> • správně uchopit psací náčiní • dodržovat správné sezení při psaní 	Vytváření potřebných hygienických, pracovních a estetických návyků Správné sezení a nastavení sešitu, vzdálenost hlavy od lavice	OSV - psychohygienu

<p>psát velká hůlková písmena</p> <ul style="list-style-type: none"> psát probíraná písmena a číslice 	<p>Uvolňovací a grafomotorická průpravná cvičení Horní a dolní oblouky oběma směry, svislé a šikmé čáry shora dolů a zdola nahoru Psaní A, I, M, číslice 1, 2</p>	
<p>vyvodit písmena podle obrázků</p> <ul style="list-style-type: none"> zvládnout jednoduché tvary grafomotorických cvičení 	<p>Uvolňovací cviky, grafomotorická cvičení</p>	<p>Pč – grafomotorická cvičení</p>
<p>ŘEČOVÁ VÝCHOVA Žák by měl:</p>		
<p>reprodukovat jednoduché říkanky a básničky</p> <ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele přednést říkanku 	<p>Gymnastika mluvidel Dechová cvičení, hlasová cvičení a artikulační cvičení Tempo, melodie řeči Náprava vadné výslovnosti jednotlivých hlásek Hry na rozvíjení fonemického sluchu Hry na rozvíjení paměti Zvukové hádanky Dětské říkanky a říkadla Rytmizace textu</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání Hv – dechová a hlasová cvičení, pohybové hry s říkadly Čs 1. roč. – domácí zvířata</p>
<p>odpovídat na otázky slovem, větou</p> <ul style="list-style-type: none"> odpovědět na otázku slovem 	<p>Odpovědi na otázky</p>	<p>OSV - komunikace</p>
<p>dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů</p> <ul style="list-style-type: none"> přiměřeně dlouho naslouchat 	<p>Hry na koncentraci pozornosti Poslech krátkých pohádek</p>	
<p>popsat jednoduché obrázky</p> <ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele popsat jednoduchý obrázek 	<p>Popis jednoduchých obrázků a ilustrací</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p>

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	2.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČTENÍ Žák by měl:		
dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání <ul style="list-style-type: none"> reprodukovat jednoduché říkanky a rozpočítadla se správnou intonací, tempem řeči a správným dýcháním 	Rozpočítadla, říkanky, jednoduché básničky, rytmizace spojené s pohybem, dechová cvičení Správný slovní přízvuk	Hv – dechová cvičení Tv - říkanky s pohybem
číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik <ul style="list-style-type: none"> poznat probíraná písmena spojovat písmena do slabik číst dvojslabičná slova s otevřenými slabikami 	Vyvození samohlásek e, E, u, U, o, O , souhlásek l, L Rozvíjení fonemického sluchu Vázané spojování slabik Čtení dlouhých samohlásek	
orientovat se na stránce i řádku <ul style="list-style-type: none"> orientovat se na stránce v učebnici i v sešitě poznat začátek řádku 	Průpravná diferenciační cvičení a hry na rozvoj zrakového vnímání	OSV – rozvoj schopností poznávání P 2. roč. – orientace na stránce a řádku
PSANÍ Žák by měl:		
zvládat základní hygienické návyky spojené se psaním <ul style="list-style-type: none"> snažit se o správné držení psacího náčiní dbát na správné držení těla při psaní 	Vytváření potřebných hygienických, pracovních a estetických návyků Správné sezení a nastavení sešitu, vzdálenost hlavy od lavice Uvolňovací cviky Správný úchop psacího náčiní	OSV – psychohygienu
vyvodit písmena podle obrázků <ul style="list-style-type: none"> podle obrázků napsat písmeno 	Uvolňovací a grafomotorická cvičení Prvky psacích i hůlkových písmen	Pč - grafomotorika

dodržovat správné držení psacího náčiní <ul style="list-style-type: none"> správně psát psací tvary probíraných písmen 	Psaní písmen i, e, u, l	
psát velká hůlková písmena <ul style="list-style-type: none"> psát ta písmena, která umí číst 	Psaní prvků hůlkového písma Vyvozování z obrázků Psaní hůlkových písmen	
ŘEČOVÁ VÝCHOVA Žák by měl:		
reprodukovat jednoduché říkanky a básničky <ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele přednést jednoduchou básničku 	Gymnastika mluvidel Dechová cvičení Hlasová cvičení Tempo, melodie řeči Náprava vadné výslovnosti jednotlivých hlásek Hry na rozvíjení fonemického sluchu Hry na rozvíjení paměti Zvukové hádanky Dětské říkanky, říkadla a rozpočítadla Rytmizace textu	OSV – rozvoj schopností poznávání Hv – dechová a hlasová cvičení
odpovídat na otázky slovem, větou <ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele odpovědět na otázku celou větou 	Odpovědi na otázky	OSV - komunikace
dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů <ul style="list-style-type: none"> přiměřeně dlouho poslouchat pohádku 	Poslech pohádek a krátkých příběhů	
popsat jednoduché obrázky <ul style="list-style-type: none"> za pomoci otázek učitele popsát jednoduchý obrázek 	Popis obrázků, ilustrací, fotografií	OSV – rozvoj schopností poznávání Čs 2. roč. – popis domácích zvířat P 2. roč. – výrazy před, za, vpředu, vzadu

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	3.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČTENÍ Žák by měl:		
číst slabiky a dvojslabičná slova, skládat slova ze slabik <ul style="list-style-type: none"> rozlišovat tiskací a psací písmo poznávat písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám 	Vyvození hlásky a písmene v, V, t, T, s, S a samohlásky y, Y Dělení slov na slabiky s užitím říkanek a rozpočítadel Čtení otevřených slabik a slov z nich složených Rozlišování a napodobování výslovnosti (dlouhé slabiky) Čtení psacích písmen a psaných slabik Využívání analyticko-syntetické činnosti i alternativní způsoby čtení	
tvořit věty podle obrázků <ul style="list-style-type: none"> s pomocí návodných otázek popsat děj na obrázku 	Rozvíjení poznávacích schopností Rozšiřování slovní zásoby Zobecnování	OSV – rozvoj schopností poznávání
chápat obsah krátkých vět doplněných obrázkem <ul style="list-style-type: none"> číst krátké věty doplněné obrázkem 	Čtení krátkých vět doplněných obrázkem Tvoření vět k obrázkům, chápání obsahu vět	
PSANÍ Žák by měl:		
odlišovat délku samohlásek <ul style="list-style-type: none"> psát správně čárku nad samohláskou 	Psaní čárky shora dolů, dodržování správné vzdálenosti od písmene Zapojení sluchového vnímání (vyslovování psané dlouhé samohlásky nebo celé slabiky)	
psát velká hůlková písmena	Nácvik psaní hůlkového písma	

<ul style="list-style-type: none"> psát již vyvozená písmena 	Procvičování prvků písmen	
psát a spojovat písmena a tvořit slabiky <ul style="list-style-type: none"> dodržovat správné tvary písmen spojit naučená písmena do slabik 	Psaní písmen, která se učí číst Dodržování poměru výšky a velikosti písmen, správného sklonu a tvaru Využívání jednotlivých prvků psacího písma a uvolňovacích cviků Procvičování obtížných spojů	
napsat hůlkovým písmem své jméno <ul style="list-style-type: none"> napsat jméno i příjmení 	Psaní hůlkového písma Procvičování prvků písmen	Čs 3. roč. - rodina
ŘEČOVÁ VÝCHOVA		
Žák by měl:		
reprodukovat jednoduché říkanky a básničky <ul style="list-style-type: none"> správně dýchat a volit vhodné tempo řeči naučit se a přednést jednoduchou říkanku nebo básničku 	Vyvozování a procvičování obtížných hlásek Procvičování výslovnosti slov se souhláskovými shluky Rytmizace říkadel, přednes básničky, hospodaření s dechem Logopedické říkanky	OSV – rozvoj schopností poznávání Hv – rytmizace říkadel Čs 3. roč. - domácí zvířata, roční období
odpovídat na otázky slovem, větou <ul style="list-style-type: none"> srozumitelně odpovědět na otázku 	Odpovědi na otázky	OSV - komunikace Čs 3. roč. - jména spolužáků a učitelů
dokázat se koncentrovat na poslech pohádek a krátkých příběhů <ul style="list-style-type: none"> přiměřeně dlouho se soustředit na poslech pohádky nebo příběhu 	Poslech pohádek a krátkých příběhů Návštěva divadelního představení	OSV – seberegulace a sebeorganizace
popsat jednoduché obrázky <ul style="list-style-type: none"> jednoduchými větami popsat obrázek 	Tvoření vět k obrázkům Popis obrázků Rozšiřování slovní zásoby	OSV - rozvoj schopností poznávání Čs 3. roč. - počasí
reprodukovat krátký text podle otázek <ul style="list-style-type: none"> podle otázek učitele převyprávět krátkou pohádku nebo příběh 	Reprodukce pohádek a příběhů	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	4.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČTENÍ Žák by měl:		
zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen <ul style="list-style-type: none"> • poznávat jednotlivá písmena a ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám • číst slova se zavřenou slabikou 	Vyvození souhlásek j, J, p, P, n, N, š, Š, d, D Upevňování a automatizace čtení Čtení dvojslabičných i tříslabičných slov Čtení zavřených slabik a dvojslabičných slov se zavřenou slabikou na konci Skládání slov ze slabik	
umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek <ul style="list-style-type: none"> • orientovat se v ději • chápat obsah děje 	Zřetelné čtení, dbát na správnou výslovnost Doplňování textu obrázky Řazení obrázků podle smyslu	OSV – rozvoj schopností poznávání
číst s porozuměním jednoduché věty <ul style="list-style-type: none"> • orientovat se ve větě • složit krátkou větu ze slov 	Čtení vět jednoduchých skladbou a obsahem, přiměřeným schopnostem žáků Odpovědi na otázky obsahu textu Skládání vět podle obrázků Obohacování slovní zásoby	
přednášet krátké říkanky a básničky <ul style="list-style-type: none"> • dokázat se naučit básničku a přednést 	Přednes básniček, práce s dechem Rytmizace říkanek a rozpočítadel	Hv – rytimizace říkadel
PSANÍ Žák by měl:		
psát písmena, která umí číst <ul style="list-style-type: none"> • psát správné tvary písmen • opisovat a přepisovat slabiky • psát písmena podle diktátu 	Opis a přepis písmen j, p, š, n, d Správné spojování písmen do slabik Procvičování obtížných spojení Opis a přepis slabik Diktát písmen Automatizace psacího pohybu	

ovládat psaní hůlkového písma <ul style="list-style-type: none"> psát probíraná hůlková písmena 	Procvičování prvků písmen Psaní hůlkových písmen	
opsat číslice <ul style="list-style-type: none"> psát vyvozené číslice 	Psaní číslic, která žák používá v matematice	M 4. roč. - psaní číslic
ŘEČOVÁ VÝCHOVA Žák by měl:		
reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy <ul style="list-style-type: none"> za pomoci učitele a jednoduché osnovy reprodukovat krátký text 	Gymnastika mluvidel Dechová cvičení Hlasová cvičení Tempo, melodie řeči Náprava vadné výslovnosti jednotlivých hlásek Hry na rozvíjení fonemického sluchu Hry na rozvíjení paměti Reprodukce krátkého textu podle osnovy	OSV – rozvoj schopností poznávání
vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek <ul style="list-style-type: none"> za pomoci učitele převyprávět nejzajímavější a nejdramatičtější scény zhlédnutého filmového nebo divadelního představení 	Vyprávění zhlédnutého filmového příběhu Vyprávění zhlédnutého divadelního představení	OSV – rozvoj schopností poznávání
vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku <ul style="list-style-type: none"> za pomoci učitele vyprávět podle obrázkové osnovy krátký příběh 	Vyprávění příběhu podle obrázkové osnovy	OSV – rozvoj schopností poznávání Čs 4. roč. – domácí a volně žijící zvířata
popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek <ul style="list-style-type: none"> správně pojmenovat předměty a činnosti za pomoci učitele popsat skutečné předměty a osoby 	Hry s materiálem a předměty doprovázené popisem Popis osob a předmětů	OSV – rozvoj schopností poznávání Pč – kresba, malba
zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování <ul style="list-style-type: none"> pozdravit, poprosit, poděkovat 	Dramatizace: Oslovení, pozdrav, prosba, poděkování	OSV – komunikace Čs 4. roč. – u lékaře M 4. roč. – hra na obchod

dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká <ul style="list-style-type: none"> • s pomocí učitele se zorientovat v ději a určit postavy	Dramatizace jednoduchých příběhů	
--	----------------------------------	--

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	5.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČTENÍ Žák by měl:		
zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen <ul style="list-style-type: none"> • poznat jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám • rozlišovat tiskací a psací písmena • číst víceslabičná slova 	Rozvoj fonemického sluchu Vyvození písmen z, Z, ž, Ž, k, K, b, B, c, C, a dvojhlásky ou, au Slova s dvojhláskami ou a au Tvoření slov na danou hlásku Předložkové vazby Plynulé čtení	OSV – rozvoj schopností poznávání
umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek <ul style="list-style-type: none"> • seřadit obrázky podle známého děje • přiřadit obrázek k textu 	Rozvíjení zrakového vnímání Rozvíjení slovní zásoby Odpovědi na otázky Vyprávění podle obrázkové osnovy	OSV – rozvoj schopností poznávání
orientovat se ve větě <ul style="list-style-type: none"> • poznat začátek a konec věty • rozlišit řádek a větu 	Rozvoj zrakového vnímání Grafické znázornění slov ve větě Rozlišování věty a řádku Grafické znázornění vět na řádku Skládání jednoduchých vět ze slov	OSV – rozvoj schopností poznávání
číst s porozuměním jednoduché věty <ul style="list-style-type: none"> • zřetelně číst slova i věty • odpovědět na otázky k dané větě 	Čtení vět obsahujících snadná slova s přiměřeným obsahem Odpovědi na otázky	
PSANÍ Žák by měl:		

<p>psát písmena, která umí číst</p> <ul style="list-style-type: none"> • psát malá i velká písmena • dodržovat při psaní správné tvary písmen 	<p>Psaní písmen z, ž, k, b, c a dvojhlásek ou, au Cvičení jemné motoriky, uvolňovací cviky Psaní velkých písmen, které se tvarem podobají písmenům malým</p>	<p>Inf 5. roč. - psaní známých písmen na klávesnici</p>
<p>opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova</p> <ul style="list-style-type: none"> • psát slova se snadným hláskovým složením • dodržovat správné pořadí písmen a úplnost slov 	<p>Opis a přepis slabik a slov se snadným hláskovým spojením Procvičování obtížných spojení Automatizace psacího projevu</p>	
<p>ovládat psaní hůlkového písma</p> <ul style="list-style-type: none"> • psát probíraná písmena 	<p>Procvičování prvků písmen Psaní hůlkových písmen v souladu s probíranými písmeny</p>	
<p>psát písmena a slabiky podle diktátu</p> <ul style="list-style-type: none"> • převádět slabiky z mluvené do psané podoby 	<p>Diktát nových písmen a slabik s těmito písmeny</p>	
<p>opsat číslice</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně psát probírané číslice 	<p>Dodržování správných tvarů číslic Psaní probíraných a vyvozených číslic</p>	<p>M 5. roč. – psaní a přiřazování číslic</p>
<p>ŘEČOVÁ VÝCHOVA Žák by měl:</p>		
<p>reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy</p> <ul style="list-style-type: none"> • podle jednoduché osnovy a návodných otázek reprodukovat krátký text 	<p>Gymnastika mluvidel Dechová cvičení Hlasová cvičení Tempo, melodie řeči Náprava vadné výslovnosti jednotlivých hlásek Hry na rozvíjení fonemického sluchu Hry na rozvíjení paměti Čtení a reprodukce jednoduchého textu</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p>
<p>vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek</p>	<p>Vyprávění zhlédnutého filmového příběhu Vyprávění zhlédnutého divadelního představení</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • za pomoci učitele převyprávět zhlédnuté filmové nebo divadelní představení 		
vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku <ul style="list-style-type: none"> • podle obrázkové osnovy vyprávět jednoduchý příběh 	Vyprávění příběhu podle obrázkové osnovy	
popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek <ul style="list-style-type: none"> • podle návodných otázek učitele popsat skutečné předměty a osoby • popsat vyobrazenou situaci 	Hry s materiálem a předměty doprovázené popisem Popis osob a předmětů	Pč – kresba, malba Čs 5. roč. – popis obrázku zobrazující život v minulosti
zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování <ul style="list-style-type: none"> • zahájit a ukončit dialog • užívat patřičná oslovení 	Dramatizace běžných situací Alternativní způsoby komunikace	OSV – komunikace Čs 5. roč. – chování u lékaře M 5. roč. – hra na obchod
domluvit se v běžných situacích <ul style="list-style-type: none"> • správně formulovat jednoduché sdělení 	Rozhovor se spolužákem.	OSV - komunikace
dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká <ul style="list-style-type: none"> • s pomocí učitele vytvořit jednoduchou osnovu děje 	Dramatizace jednoduchých příběhů.	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	6.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČTENÍ Žák by měl:		
zvládat čtení probraných tiskacích i psacích písmen <ul style="list-style-type: none"> • poznávat jednotlivá písmena ve vztahu k jim odpovídajícím hláskám • rozlišovat tiskací a psací písmo • číst snadná tříslabičná slova 	Nácvik písmen r, R, ě, Č, h, H, ž, Ž Opakování čtení všech vyvozených písmen Plynulé spojování slabik i slov Upevňování a automatizace čtení Skládání slabik i slov	
rozlišit stejné znějící slova různého významu <ul style="list-style-type: none"> • poznat slova opačného významu 	Diferenciační cvičení na rozvoj sluchového a zrakového vnímání Přiřazování slov k obrázkům Rozvíjení slovní zásoby Porovnávání zobrazených věcí	
umět reprodukovat krátký text podle ilustrací a návodných otázek <ul style="list-style-type: none"> • vyposlechnout a reprodukovat slyšený text • chápat děj známých a zjednodušených pohádek, odpovídat na otázky související s textem • seznámit se s krátkými regionálními pověstmi 	Správná výslovnost a tempo řeči Pořádek slov ve větě Řazení vět podle smyslu Přiřazování vět k obrázkům Čtení s porozuměním Seznámení s literaturou pro děti a mládež, dětské časopisy	Čs 6. roč. – regionální pověsti Pč – tematická kresba podle dětských knih a časopisů
orientovat se ve větě <ul style="list-style-type: none"> • poznat začátek a konec věty • určit počet slov ve větě 	Poznávání věty – velké písmeno na začátku, interpunkční znaménka na konci Čtení textu a určování počtu vět Čtení vět a určování počtu slov Skládání vět ze slov	

	Čtení s porozuměním	
PSANÍ		
Žák by měl:		
psát písmena, která umí číst <ul style="list-style-type: none"> • psát správné tvary písmen • dodržovat velikost malých a velkých písmen 	Uvolňovací cviky, prvky psacího písma Nácvik psaní písmen r, č, h, ž Nácvik psaní velkých písmen C, Č, I, N, Ž Hygiena psaní Upevňování již získaných návyků	
opisovat a přepisovat slabiky a jednoduchá slova <ul style="list-style-type: none"> • správně spojovat písmena do slabik a slov • dodržovat čitelnost písmen 	Opisování slabik a slov Procvičování obtížných spojů Přepis slabik a slov Psaní slovních spojení	Inf 6. roč. - práce s klávesnicí
ovládat psaní hůlkového písma <ul style="list-style-type: none"> • psát probíraná hůlková písmena 	Procvičování již používaných písmen Nácvik nových hůlkových písmen Automatizace psacího pohybu Upevňování naučených tvarů písmen Psaní podpisu, adresy a jednoduchých sdělení	OSV – seberegulace a sebeorganizace
psát písmena a slabiky podle diktátu <ul style="list-style-type: none"> • správně psát slyšené hlásky • psát slyšenou slabiku 	Rozvíjení fonemického sluchu Psaní podle diktátu Psaní počátečních písmen i slabik podle obrázků – autodiktát	OSV - rozvoj schopností poznávání
opsat číslice <ul style="list-style-type: none"> • psát probírané číslice • dodržovat správné tvary číslic 	Nácvik psaní číslic Dodržování psaní správných tvarů číslic	M 6. roč. – psaní číslic
ŘEČOVÁ VÝCHOVA		
Žák by měl:		
reprodukovat krátké texty podle jednoduché osnovy <ul style="list-style-type: none"> • reprodukovat krátký příběh podle připravené jednoduché osnovy 	Reprodukce krátkého článku	
vyprávět zhlédnutý filmový nebo divadelní příběh podle návodných otázek	Vyprávění zhlédnutého filmového příběhu	Pč – tematická kresba

<ul style="list-style-type: none"> • podle návodných otázek samostatně převyprávět zhlédnuté filmové nebo divadelní představení 	Vyprávění zhlédnutého divadelního představení	
vyprávět jednoduchý příběh podle obrázku <ul style="list-style-type: none"> • vyprávět krátký příběh podle obrázku • popsat uskutečněný výlet 	Vyprávění příběhu podle obrázku	Čs 6. roč. – popis školního výletu
popsat osoby, předměty podle reálu nebo vyobrazení za pomoci doprovodných otázek <ul style="list-style-type: none"> • podle návodných otázek učitele popsat skutečné i vyobrazené předměty a osoby 	Popis osob a předmětů	OSV – rozvoj schopností poznávání Pč – kresba, malba
domluvit se v běžných situacích <ul style="list-style-type: none"> • účinně komunikovat se svým okolím 	Dramatizace běžných situací Plnění úkolů typu „Dojdi a vyříd“, požádej, zeptej se ...“ Alternativní a augmentativní způsoby komunikace	OSV – komunikace Čs 6. roč. – u lékaře
zvládat slovní formy společenského styku – pozdrav, prosba, poděkování <ul style="list-style-type: none"> • zdvořile vystupovat 	Základní formy společenského styku Kultura mluvního projevu	OSV – komunikace P 6. roč. – hra na obchod
dramatizovat jednoduchý krátký příběh z oblasti, která je žákům blízká <ul style="list-style-type: none"> • orientovat se v ději • určit postavy • vytvořit jednoduchou osnovu děje 	Poslech a dramatizace jednoduchých příběhů.	Čs 6. roč. – požádání o pomoc při ohrožení

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	7.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČTENÍ Žák by měl:		
číst všechna tiskací a psací písmena <ul style="list-style-type: none"> rozlišovat tiskací a psací písmena správně vyslovovat a číst měkké a tvrdém slabiky di, ti, ni, dy, ty, ny správně vyslovovat a číst slabiky dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě 	Osvojení a upevnění hlásek a písmen f, F, g, G, ř, Ř, ch, Ch Čtení slov se souhláskovými skupinami v různé obtížnosti, měkčení slabik Procvičování fonematičkého sluchu	
zvládat čtení krátkého jednoduchého textu <ul style="list-style-type: none"> číst snadný krátký text s porozuměním orientovat se v textu – začátek a konec věty 	Upevňování čtení Rozvíjení zrakového vnímání Rozvíjení slovní zásoby	OSV – rozvoj schopností poznávání
přednášet říkanky a básničky <ul style="list-style-type: none"> naučit se přednášet krátkou básničku 	Čtení a přednášení z paměti ve vhodném frázování a tempu, textu přiměřeného věku	
PSANÍ Žák by měl:		
dbát na čitelný písemný projev <ul style="list-style-type: none"> psát malá i velká písmena dodržovat při psaní správné tvary písmen 	Psaní malých písmen f, g, ch, ř Nácvik a psaní velkých psacích písmen J, H, K, P, B, R, Ř Cvičení jemné motoriky, uvolňovací cviky	Pč - stavebnice
psát slabiky a jednoduchá slova podle diktátu <ul style="list-style-type: none"> psát slova se snadným hláskovým složením dodržovat správné pořadí písmen a úplnost slov 	Diktát slabik a snadných dvouslabičných slov Psaní v textovém editoru	Inf 7. roč. - psaní jednoduchých slov v textovém editoru

opsat slova a jednoduché věty • opsat slova, která umí přečíst	Psaní snadných vět	
psát číslice i podle nápovědy • správně psát probírané číslice	Dodržování správných tvarů číslic Psaní probíraných a vyvozených číslic	M 7. roč. - psaní příkladů, dodržování správného psaní číslic pod sebou
ŘEČOVÁ VÝCHOVA Žák by měl:		
dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost • správně dýchat a volit vhodné tempo řeči v krátkých mluvených projevech	Cvičení zaměřená na hlasovou techniku Správný slovní přízvuk Používání vhodných slov Intonace při otázce a odpovědi Hry na rozvíjení slovní zásoby Přednes básniček	OSV - komunikace
používat věty se správnými gramatickými strukturami • s pomocí učitele se snažit o vhodnou a jazykově správnou formulaci vět	Tvoření jednoduchých vět s důrazem na jazykově správnou formulaci Používání vhodných slov	OSV - komunikace
dbát na kulturu mluveného projevu • zdvořile vystupovat	Základní formy společenského styku Kultura mluvního projevu	OSV – komunikace OSV – mezilidské vztahy
komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace • vhodně komunikovat v běžných situacích	Nápodoby rozhovorů v nejrůznějších životních situacích Pozdrav, oslovení, sdělení požadavku, poděkování Komunikace osobní Komunikace telefonická	OSV – komunikace Inf 7. roč. - přijetí hovoru Čsp 7. roč. – mezilidská komunikace M 7. roč. – nakupování, manipulace s penězi
popsat děje, jevy a osoby na obrázcích • popsat děj, jev a osoby pomocí otázek učitele	Popis obrázků, ilustrací, fotografií	Čp 7. roč. – příroda během ročních období
vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity • s pomocí otázek učitele vyprávět vlastní zážitky	Vyprávění vlastních zážitků s pomocí otázek	OSV- hodnoty, postoje, praktická etika

<p>převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení</p> <ul style="list-style-type: none"> • převyprávět děj shlédnutého příběhu pomocí obrázkové osnovy 	<p>Reprodukce pohádky Reprodukce divadelního představení Reprodukce filmového představení</p>	
<p>dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku</p> <ul style="list-style-type: none"> • s pomocí učitele určit hlavní postavy a příběh zdramatizovat 	<p>Dramatizace pohádky Dramatizace jednoduchého příběhu</p>	<p>Pč – výroba masek</p>

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	8.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČTENÍ		
Žák by měl:		
zvládat čtení krátkého jednoduchého textu <ul style="list-style-type: none"> • zřetelně číst slova i věty • přesně a pohotově číst • číst potichu s porozuměním 	Plynulé čtení, čtení předložkových vazeb Návčik tichého čtení s porozuměním Pokus o čtení leporel a dětských knih přiměřeného obsahu Vyprávění o přečteném, dramatizace	
přednášet říkanky a básničky <ul style="list-style-type: none"> • orientovat se v základních literárních pojmech – spisovatel, kniha, čtenář, divadlo, film, herec • recitovat z paměti 	Čtení krátkých básniček a textů písní, jejich učení z paměti Exkurze do knihovny Divadelní a filmové představení	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika Čp 8. roč. - významná místa ve městě
získat pozitivní vztah k literatuře <ul style="list-style-type: none"> • pracovat s časopisy • správně zacházet s knížkami 	Hygienická pravidla při čtení a zacházení s knížkami. Orientace v časopisech, nevhodnost některých časopisů pro mládež školního věku Literatura jako zdroj získávání informací	
PSANÍ		
Žák by měl:		
dbát na čitelný písemný projev <ul style="list-style-type: none"> • psát malá i velká písmena • dodržovat při psaní správné tvary a velikost písmen 	Návčik psaní velkých psacích písmen T, F, S, Š, L, D, E, G, Ch Cvičení jemné motoriky, uvolňovací cviky	Pč - stavebnice
psát slabiky a jednoduchá slova i podle diktátu <ul style="list-style-type: none"> • psát slova se snadným hláskovým složením 	Psaní snadných slov podle diktátu Autodiktát – psaní názvů věcí	

<ul style="list-style-type: none"> dodržovat správné pořadí písmen a úplnost slov 		
opsat slova a jednoduché věty <ul style="list-style-type: none"> gramaticky správně opsat větu 	Upevňování obtížných spojů ve slovech Procvičování psaní vět Postupné přidávání obtížnosti Vedení žáků k sebekontrolě napsaného	Inf 8. roč. - psaní slov, krátkých vět
podepsat se psacím písmem <ul style="list-style-type: none"> gramaticky správně napsat jméno i příjmení 	Procvičování psaní vlastních jmen a zeměpisných názvů	
psaní číslic i podle nápovědy správně psát probírané číslice	Dodržování správných tvarů číslic Psaní probíraných a vyvozených číslic	M 8. roč. - psaní číslic
ŘEČOVÁ VÝCHOVA Žák by měl:		
dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost <ul style="list-style-type: none"> dbát na správnou výslovnost, tempo řeči a pravidelné dýchání 	Sluchová, hlasová, dechová a řečová cvičení Přednes básniček Dramatizace různých modelových situací s důrazem na srozumitelné a jasné vyjadřování Hry na rozšiřování slovní zásoby	OSV - komunikace
používat věty se správnými gramatickými strukturami <ul style="list-style-type: none"> za pomoci učitele používat věty se správnými gramatickými strukturami 	Stavba věty Tvoření vět	OSV - komunikace
dbát na kulturu mluveného projevu <ul style="list-style-type: none"> slušně komunikovat se spolužáky i dospělými 	Formy společenského styku	OSV - komunikace
komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace <ul style="list-style-type: none"> zvládat základní pravidla komunikace seznámit se s alternativními způsoby komunikace 	Základní komunikační pravidla Pozdrav, představení se, otázka, prosba, omluva, poděkování, rozloučení se Možnosti neverbální komunikace, postoje těla, mimika, zrakový kontakt, gesta, podání ruky Rozhovor - běžné životní situace a jejich řešení Alternativní způsoby komunikace	OSV – komunikace M 8. roč. – nakupování, manipulace s penězi Čsp 8. roč. – vyřizování osobních záležitostí

<p>popsat děje, jevy a osoby na obrázcích</p> <ul style="list-style-type: none"> • popsat děj, jev nebo osobu podle návodných otázek učitele a předem připravené jednoduché osnovy 	<p>Popis obrázků, ilustrací, fotografií</p>	<p>Čp 8. roč. – popis obrázků o životním prostředí</p>
<p>vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity</p> <ul style="list-style-type: none"> • popsat krátce zajímavý zážitek 	<p>Vyprávění vlastních zážitků</p>	<p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p>
<p>převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení</p> <ul style="list-style-type: none"> • převyprávět děj pomocí jednoduché osnovy • převyprávět některé báje a pověsti vztahující se k historii naší země 	<p>Reprodukce pohádky Reprodukce divadelního představení Reprodukce filmového představení Reprodukce bájí a pověstí</p>	<p>Pč – kresba, malba Čsp 8. roč. – historie naší země</p>
<p>dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku</p> <ul style="list-style-type: none"> • určit hlavní postavy • rozlišovat dobro a zlo v příbězích 	<p>Dramatizace pohádky Dramatizace jednoduchého příběhu</p>	<p>OSV - hodnoty, postoje, praktická etika</p>

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	9.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČTENÍ Žák by měl:		
orientovat se ve čteném textu <ul style="list-style-type: none"> vyhledávat v textu orientovat se v textu i tichým čtením 	Prohlubování čtenářských dovedností Čtení složitějších textů Čtení a používání návodů k různým výrobkům a činnostem	Pč – používání domácích spotřebičů
zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text <ul style="list-style-type: none"> popsat vlastními slovy obsah textu spojovat obsah textu s ilustrací 	Vyprávění známého příběhu podle obrázků Rozvíjení zrakového vnímání Odpovědi na otázky Rozvíjení slovní zásoby Čtení obrázkových knih encyklopedické povahy, zejména nápisů a textů k obrázkům	
získávat pozitivní vztah k literatuře <ul style="list-style-type: none"> pasivně znát základní literární pojmy rozpoznat v přečteném textu hlavní postavy 	Čtení prózy, vyhledávání kladných a záporných postav, převod do reality Literatura jako zdroj zábavy – časopisy Divadelní a filmová představení Knihovna	MKV – lidské vztahy OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
orientovat se v jednoduchých návodech podle obrázků <ul style="list-style-type: none"> správně používat návody orientovat se na veřejných místech podle piktogramů 	Návštěva veřejných budov a institucí Seznamování dětí s piktogramy Čtení návodů a jejich praktické používání	Pč – čtení návodů
PSANÍ Žák by měl:		
dbát na čitelný písemný projev <ul style="list-style-type: none"> psát správné tvary písmen a správně je spojovat 	Procvičování psaní slov i vět Psaní vlastních jmen	

<ul style="list-style-type: none"> • dbát na úpravu, dodržovat vzdálenost mezer mezi slovy 		
napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy <ul style="list-style-type: none"> • opsat různá přání • napsat nápis pod obrázek • orientovat se na klávesnici PC 	Psalí přání, gratulací, receptů Popisování obrázků, věcí i dějů Základy psaní na PC	PČ – psaní receptů Inf 9. roč. – psaní krátkého textu na počítači
přepsat krátký jednoduchý text <ul style="list-style-type: none"> • převést tištěný text do psané podoby 	Přepis textů různé obtížnosti dle schopností žáka	
napsat nebo opsat běžné písemnosti <ul style="list-style-type: none"> • opsat adresy • napsat krátký dopis 	Psalí adres, dopisů	
psaní číslic i podle nápovědy <ul style="list-style-type: none"> • správně psát probírané číslice 	Dodržování správných tvarů číslic Psalí probíraných a vyvozených číslic	M 9. roč. - psaní číslic
ŘEČOVÁ VÝCHOVA Žák by měl:		
dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost <ul style="list-style-type: none"> • snažit se o srozumitelný mluvený projev a zřetelnou výslovnost • používat odpovídající slovní zásobu 	Sluchová, hlasová, dechová a řečová cvičení Hry na procvičování správné a zřetelné výslovnosti Hry na rozvíjení slovní zásoby Poznávání nových slov, znalost jejich významu	OSV - komunikace
používat věty se správnými gramatickými strukturami <ul style="list-style-type: none"> • užívat vhodnou a jazykově správnou formulaci vět 	Vymýšlení vět k obrázkům, ilustracím, fotografiím Reprodukce textu	OSV - komunikace
dbát na kulturu mluveného projevu <ul style="list-style-type: none"> • kultivovaně se vyjadřovat 	Konverzační cvičení	OSV - komunikace
komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s dalšími možnostmi ústní i písemné komunikace 	Dramatizace modelových situací Tvoření otázek a odpovědí Telefonní rozhovor Vzkaz, dopis Alternativní způsoby komunikace	OSV – komunikace Inf 9. roč. – funkce mobilního telefonu M 9. roč. - nakupování

<ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele využívat různé komunikační a informační zdroje a prostředky 	Internet	
<p>popsat děje, jevy a osoby na obrázcích</p> <ul style="list-style-type: none"> popsat děj, jev nebo osobu podle předem připravené jednoduché osnovy 	Popis obrázků, ilustrací, fotografií podle osnovy	Čp 9. roč. – popis rostlin a živočichů
<p>vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity</p> <ul style="list-style-type: none"> vyprávět vlastní zážitky a s pomocí učitele popsat své pocity 	<p>Vyprávění vlastních zážitků a popis svých pocitů</p> <p>Vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu</p>	<p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>Pč – výtvarné vyjádření osobních zážitků</p>
<p>převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení</p> <ul style="list-style-type: none"> orientovat se v ději, určit hlavní postavy a příběh převyprávět 	<p>Reprodukce pohádky</p> <p>Reprodukce divadelního představení</p> <p>Reprodukce filmového představení</p> <p>Pravdivé příběhy ze života dětí</p>	<p>OSV – kulturní rozdíly</p> <p>Pč – kresba, malba</p>
<p>dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku</p> <ul style="list-style-type: none"> rozlišovat pohádkové prostředí od reálného rozpoznat kladné a záporné postavy 	<p>Dramatizace pohádky</p> <p>Dramatizace jednoduchého příběhu</p>	OSV – mezilidské vztahy

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk	10.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČTENÍ Žák by měl:		
orientovat se ve čteném textu <ul style="list-style-type: none"> vyhledávat v textu potřebné informace porozumět sdělením různých obtížností orientovat se v dotazníku 	Práce s textem, vyhledávání slov, vět Označování důležitých informací v článku z časopisu Práce s dotazníkem Čtení časopisů a nedenního tisku	Čsp 10- roč. - tištěný formulář
zapamatovat si obsah přečteného textu a umět reprodukovat snadný krátký text <ul style="list-style-type: none"> porozumět textu a převyprávět ho použít sdělení v praktickém životě 	Čtení: časopisy, denní tisk, encyklopedie, mapy, plány, kalendáře, kuchařky, jízdní řád Rozvíjení slovní zásoby Odpovědi na otázky k textu	Čsp 10. roč. – vyhledávání v kalendáři Pč – orientace v receptech
orientovat se v různých návodech podle obrázků <ul style="list-style-type: none"> provést určitou činnost podle daných pokynů užívat praktické návody 	Čtení návodů k různým činnostem a návodů k použití na obalech výrobků Příprava pokrmu podle receptu	Čj 10- roč. – příprava pokrmů Pč – příprava pokrmů
PSANÍ Žák by měl:		
napsat nebo opsat jednoduché sdělení podle předlohy <ul style="list-style-type: none"> napsat pozvánku, vzkaz, omluvu napsat dopis 	Úprava písemného textu - oslovení, poděkování pozdrav Podle schopností žáka opis nebo vlastní verze sdělení	
přepsat krátký jednoduchý text <ul style="list-style-type: none"> převést tištěný text do psané podoby 	Přepis textů různé obtížnosti podle schopností žáka	
napsat nebo opsat běžné písemnosti	Poštovní korespondence, psaní adresy na dopis, vyplňování korespondenčního lístku	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti

<ul style="list-style-type: none"> • správně psát adresu • vyplnit dotazník nebo žádost 	Orientace v úředních tiskovinách, vyplňování dotazníků	Inf - 10. roč. – psaní krátkého textu Čsp 10. roč. – vyplňování tištěného formuláře, psaní adresy
psaní číslic i podle nápovědy <ul style="list-style-type: none"> • správně psát probírané číslice 	Dodržování správných tvarů číslic Psaní probíraných a vyvozených číslic	M 10. roč. – psaní číslic, dodržování správného psaní řádů číslic pod sebou (jednotky, desítky, stovky, tisíce)
ŘEČOVÁ VÝCHOVA		
Žák by měl:		
dosáhnout srozumitelného mluveného projevu, širší slovní zásoby, snažit se o zřetelnou výslovnost <ul style="list-style-type: none"> • správně formulovat jednoduché sdělení 	Základy techniky mluveného projevu – správné dýchání, zřetelná a jasná výslovnost, intonace a rytmizace Správný a výrazný přednes básniček	OSV - komunikace
používat věty se správnými gramatickými strukturami <ul style="list-style-type: none"> • užívat vhodnou a jazykově správnou formulaci jednodušších vět 	Vymýšlení vět k obrázkům Reprodukce textu Slova spisovná a nespisovná	OSV - komunikace
dbát na kulturu mluveného projevu	Společenské normy chování a kultivované vyjadřování Obsah sdělení, přesnost vyjádření Slova citově zabarvená, vulgarismy Nonverbální komunikace	OSV - komunikace
komunikovat vhodně v běžných situacích a zvládat základní pravidla komunikace <ul style="list-style-type: none"> • účinně komunikovat s druhými • srozumitelně se vyjadřovat • přiměřenou formou vyjádřit a usměrnit své pocity • dle vlastních možností využívat různé komunikační a informační zdroje a prostředky 	Komunikace osobní, telefonická, písemná Konverzační cvičení Mimojazykové prostředky řeči – mimika, gesta Povzbuzení, vyjádření soucitu, přátelství Tvorba otázek a odpovědí Nápodoby rozhovorů Vyslechnutí a nepřerušování druhého, když mluví Vyjádření a usměrňování základních citů, pocity spokojenosti, radosti, sympatie, smutku, obav a hněvu	OSV – komunikace OSV – mezilidské vztahy OSV – seberegulace a sebeorganizace Inf - 10. roč. – základní funkce mobilního telefonu

	Povzbuzení, vyjádření soucitu, přátelství Internet	
popsat děje, jevy a osoby na obrázcích	Popis fotografie – místo, čas, vztahy postav, zdůvodnění jejich jednání	
vyprávět vlastní zážitky a popsat své pocity <ul style="list-style-type: none"> vyjadřovat různými prostředky prožitků (řečové, hudební, pohybové, dramatické...) 	Vypravování podle zážitků Hry s obrazy a hudbou Vyjádření a usměrňování základních citů, povzbuzení, vyjádření soucitu, přátelství	OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – kulturní rozdíly OSV – lidské vztahy Pč – výtvarné vyjádření osobních zážitků
převyprávět vyslechnutý, přiměřeně náročný příběh, divadelní nebo filmové představení <ul style="list-style-type: none"> převyprávět děj a vyjádřit svůj postoj 	Porozumění divadelnímu a filmovému představení Reprodukce divadelního představení Reprodukce filmového představení	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika Pč – kresba, malba
dramatizovat jednoduchý příběh nebo pohádku <ul style="list-style-type: none"> rozlišit místo a čas děje rozpoznat jednoduchý smyšlený a pravdivý příběh popsat charakterové vlastnosti postav 	Rozbor a dramatizace příběhu	OSV – mezilidské vztahy

MATEMATIKA 1. STUPEŇ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika je samostatným předmětem a vychází ze vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Vyučovací předmět má za cíl vybavit žáky vědomostmi a dovednostmi, které mohou uplatnit v praktickém životě. Žáci se postupně seznamují se základními matematickými pojmy, symboly, postupy a způsoby jejich užití. Učí se tvořit skupiny podle velikosti, řadit předměty podle určitých vlastností a společných jevů. Rozvíjí si prostorovou a směrovou orientaci, učí se chápat a osvojovat si kvantitativní vztahy. Postupně se seznamují s reálnými čísly, osvojují si rozklad čísel.

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je členěn do tematických okruhů *Řazení a třídění předmětů*, *Číslo a početní operace*, *Závislosti, vztahy a práce s daty* a *Základy geometrie*.

Tematický okruh *Řazení a třídění předmětů* učí žáky tvořit skupiny podle velikosti, řadit předměty podle určitých vlastností a společných jevů. Rozvíjí si prostorovou a směrovou orientaci, logické myšlení a paměť, učí se chápat a osvojovat si kvantitativní vztahy.

Tematický okruh *Číslo a početní operace* umožňuje žákům vytvořit si konkrétní představu o číslech, osvojovat si postupy základních matematických operací jako sčítání, odčítání.

V tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* se žáci orientují v prostoru a čase, doplňují jednoduché tabulky, seznamují se s penězi.

V tematickém okruhu *Základy geometrie* žáci rozeznávají a pojmenovávají základní geometrické útvary, rozeznávají křivou a přímou čáru, učí se měřit délku předmětů.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Matematika je zařazen samostatně do 1. – 6. ročníku. Hodinová dotace v 1. až 4. ročníku jsou 2 hodiny týdně, v 5. – 6. ročníku 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách a odborných učebnách za využití výpočetní techniky a interaktivní tabule.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k osvojování a chápání matematických postupů
- rozvíjíme u žáků jejich paměť prostřednictvím matematických operací
- učíme žáky používat matematických symbolů
- předkládáme žákům k řešení různé zábavné úlohy

Kompetence k řešení problému:

- vedeme žáky k samostatnosti, vytrvalosti a koncentraci pozornosti
- propojujeme učivo s praxí a žákovou zkušeností
- podněcujeme žáky k tvořivému myšlení

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k používání správných matematických symbolů a pojmů
- vedeme žáky k pochopení matematických souvislostí

Kompetence sociální a personální:

- umožňujeme žákům pracovat ve skupině
- rozvíjíme u žáků schopnost spolupracovat
- podporujeme u žáků vzájemnou pomoc

Kompetence občanské:

- rozvíjíme u žáků samostatnost
- učíme žáky řešit praktické úlohy s penězi

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k získávání základních rýsovacích technik
- napomáháme u žáků k vytváření prostorové představivosti
- učíme žáky dokončit svou práci
- vedeme žáky k využití získaných znalostí v běžném životě

Vyučovací předmět v sobě zahrnuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	Matematika	1.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ Žák by měl:		
orientovat se v pojmech malý - velký, dlouhý - krátký <ul style="list-style-type: none"> třídít předměty podle dané vlastnosti tvořit skupiny předmětů podle dané vlastnosti řadit předměty podle pokynů učitele 	Tvoření skupin prvků Třídění podle různých kritérií Manipulace s předměty, řazení předmětů podle dané vlastnosti	OSV – rozvoj schopností poznávání Pč – manipulace s předměty, třídění drobného materiálu
orientovat se v prostoru – nad, pod <ul style="list-style-type: none"> rozlišit pojmy nad, pod umístit předměty na ploše podle diktátu orientovat se v knize 	Orientace na ploše Pojmy nad, pod	OSV – rozvoj schopností poznávání Čj 1. roč. – orientace v učebnici
řadit předměty zleva doprava <ul style="list-style-type: none"> umístit předměty na ploše jmenovat předměty zleva doprava 	Tvoření řady prvků	Čj 1. roč. – čtení obrázků zleva doprava
třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu <ul style="list-style-type: none"> rozlišit základní barvy 	Třídění podle barvy	OSV – rozvoj schopností poznávání Pč – základní barvy
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE Žák by měl:		
číst, psát a používat číslice v oboru do 2 <ul style="list-style-type: none"> přiřadit číslici k danému počtu prvků nakreslit k číslici daný počet prvků psát čísla podle diktátu 	Přiřazování čísel k prvkům a naopak Diktát čísel	
sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 2 <ul style="list-style-type: none"> počítat na počítadle, na prstech 	Sčítání, odčítání	

<ul style="list-style-type: none"> sčítat a odčítat za pomoci konkrétních předmětů 	Manipulace s prsty, počítadlem a různými předměty	
znát matematické pojmy +, -, = a umět je zapsat <ul style="list-style-type: none"> používat symboly +, -, = 	Symboly +, -, =	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl:		
používat výrazy pod, nad, nahoře, dole <ul style="list-style-type: none"> jmenovat předměty na obrázku umísťovat předměty na ploše 	Výrazy pod, nad, nahoře, dole	Čj 1. roč. – čtení obrázků
modelovat jednoduché situace podle pokynů a s využitím pomůcek	Úlohy na orientaci v prostoru	Pč - stavebnice

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	Matematika	2.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ŘAZENÍ A TRÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ Žák by měl:		
orientovat se v pojmech hodně-málo, široký - úzký <ul style="list-style-type: none"> třídít předměty podle dané vlastnosti tvořit skupiny předmětů podle dané vlastnosti řadit předměty podle pokynů učitele 	Tvoření skupin prvků Třídění podle různých kritérií Manipulace s předměty, řazení předmětů podle dané vlastnosti	OSV – rozvoj schopností poznávání Pč – práce s drobným materiálem
orientovat se v prostoru – nahoře, dole, před, za, vedle <ul style="list-style-type: none"> rozlišit pojmy před, za, vedle, na začátku, na konci umístit předměty na ploše podle diktátu orientovat se v knize 	Orientace na ploše Orientace na stránce a řádku v knize Pojmy nahoře, dole, před, za, vedle	OSV – rozvoj schopností poznávání Pč – stavebnice Čj 2. roč. – orientace na stránce a řádku
třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu <ul style="list-style-type: none"> rozlišit předměty podle velikosti 	Velikost, pojmy malý, velký	
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE Žák by měl:		
číst, psát a používat číslice v oboru do 4 <ul style="list-style-type: none"> přiřadit číslici k danému počtu prvků nakreslit k číslici daný počet prvků psát čísla podle diktátu 	Přiřazování čísel k prvkům a naopak Diktát čísel	
orientovat se v číselné řadě 1 – 5 <ul style="list-style-type: none"> doplnit chybějící číslo v řadě tvořit vzestupné a sestupné řady čísel 	Číselná osa 1 - 5	

sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 4 <ul style="list-style-type: none"> počítat na počítadle, na prstech sčítat a odčítat za pomoci konkrétních předmětů 	Sčítání, odčítání Manipulace s prsty, počítadlem a různými předměty	
psát číslice 1, 2, 3, 4 i podle diktátu	Zápis čísel Diktát čísel	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl:		
používat výrazy před, za, vpředu, vzadu <ul style="list-style-type: none"> jmenovat předměty na obrázku umísťovat předměty na ploše sestavovat stavebnicové prvky podle učitele 	Výrazy před, za, vpředu, vzadu Stavebnice	OSV - rozvoj schopností poznávání Pč – stavebnice Čj 2. roč. – popis jednoduchého obrázku
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl:		
poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (čtverec, kruh) <ul style="list-style-type: none"> třídít předměty podle tvaru 	Základní geometrické tvary – čtverec, kruh	OSV – rozvoj schopností poznávání
porovnat délky různých předmětů, rozlišit kratší - delší <ul style="list-style-type: none"> tvořit skupiny předmětů podle dané vlastnosti řadit předměty podle pokynů učitele 	Délka předmětů	OSV – rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	Matematika	3.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ŘAZENÍ A TŘÍDĚNÍ PŘEDMĚTŮ Žák by měl:		
orientovat se v pojmech všechno-nic, stejně-více-méně <ul style="list-style-type: none"> třídít předměty podle dané vlastnosti tvořit skupiny předmětů podle dané vlastnosti řadit předměty podle pokynů učitele 	Skupiny prvků Třídění podle různých kritérií Manipulace s předměty, řazení předmětů podle dané vlastnosti	OSV – rozvoj schopností poznávání Pč – práce s drobným materiálem
orientovat se v prostoru – na začátku, na konci <ul style="list-style-type: none"> rozlišit pojmy na začátku, na konci umístit předměty na ploše podle diktátu orientovat se v knize 	Orientace na ploše Orientace na stránce a řádku v knize Pojmy na začátku, na konci	OSV – rozvoj schopností poznávání Pč – stavebnice Čj 2. roč. – orientace na stránce a řádku
třídít předměty podle velikosti, barev, tvaru, obsahu <ul style="list-style-type: none"> rozlišit předměty podle tvaru rozlišit předměty podle obsahu 	Třídění předmětů podle tvaru Třídění předmětů podle obsahu	
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE Žák by měl:		
číst, psát a používat číslice v oboru do 5, numerace do 10 <ul style="list-style-type: none"> přiřadit číslici k danému počtu prvků nakreslit k číslici daný počet prvků psát čísla podle diktátu 	Přiřazování čísel k prvkům a naopak Diktát čísel	
orientovat se v číselné řadě 1 až 10 <ul style="list-style-type: none"> doplňnit chybějící číslo v řadě 	Číselná osa 1 - 10	

<ul style="list-style-type: none"> • tvořit vzestupné a sestupné řady čísel 		
sčítat a odčítat s užitím názoru v oboru do 5 <ul style="list-style-type: none"> • počítat na počítadle, na prstech • sčítat a odčítat za pomoci konkrétních předmětů 	Sčítání, odčítání Manipulace s prsty, počítadlem a různými předměty	
umět rozklad čísel v oboru do 5 <ul style="list-style-type: none"> • graficky znázornit rozklad • zapsat rozklad čísla 	Zápis a rozklad čísla	
psát číslice 1, 2, 3, 4, 5 i podle diktátu	Zápis čísel Diktát čísel	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Žák by měl:		
doplňovat jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti čísel v oboru do 10 <ul style="list-style-type: none"> • dopsat správná čísla 	Jednoduché tabulky	OSV – rozvoj schopností poznávání
uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s drobnými mincemi <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit mince 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč • sčítat, odčítat po jedné pomocí platidla 1 Kč 	Mince 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč Hra na obchod, nákupy	Čs 3. roč. – orientace v okolí školy, obchody v okolí školy
ZÁKLADY GEOMETRIE		
Žák by měl:		
poznat a pojmenovat základní geometrické tvary (obdélník, trojúhelník) <ul style="list-style-type: none"> • třídit předměty podle tvaru 	Základní geometrické tvary – obdélník, trojúhelník	OSV – rozvoj schopností poznávání
rozlišit základní geometrické tvary na různých předmětech <ul style="list-style-type: none"> • tvořit skupiny předmětů podle dané vlastnosti • hledat shodné prvky na obrázku 	Základní geometrické tvary Stavebnice	Pč - stavebnice

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	Matematika	4.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ŘAZENÍ A TRŽIDĚNÍ PŘEDMĚTŮ		
Žák by měl:		
orientovat se v pojmech větší - menší, kratší - delší, širší - užší <ul style="list-style-type: none"> třídít předměty podle daných kritérií vytvářet skupiny předmětů podle daných kritérií 	Třídění podle různých kritérií Manipulace s předměty	OSV – rozvoj schopností poznávání Pč – práce s drobným materiálem
orientovat se na ploše <ul style="list-style-type: none"> umístit předměty na ploše řadit předměty podle předlohy 	Orientace na ploše	OSV – rozvoj schopností poznávání
porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků	Porovnání prvků Tvoření skupin prvků Určování počtu	OSV – rozvoj schopností poznávání
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE		
Žák by měl:		
číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 10 i na číselné ose <ul style="list-style-type: none"> číst a psát čísla v oboru 0 – 10 spočítat prvky daného souboru v oboru do 10 doplnit chybějící čísla v řadě 0 – 10 zobrazit číslo na číselné ose tvořit vzestupné a sestupné řady čísel v oboru do 10 	Obor přirozených čísel do 10 Zápis čísel Diktát čísel Porovnání čísel, přiřazování čísel k prvkům a naopak	Čj 4. roč. – psaní číslic
umět rozklad čísel do 10 <ul style="list-style-type: none"> názorně dopočítat do daného čísla v oboru do 10 zapsat rozklad čísla v oboru do 10 	Zápis a rozklad čísla	

sčítat a odčítat s názorem do 10 <ul style="list-style-type: none"> • pracovat s nulou • používat počítadlo, prsty, konkrétní předměty 	Početní operace s nulou Sčítání, odčítání	
zapsat jednoduché příklady v oboru do 10 podle diktátu	Diktát jednoduchých příkladů	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl:		
doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 10 <ul style="list-style-type: none"> • orientovat se v jednoduché tabulce v oboru do 10 	Jednoduché tabulky	OSV – rozvoj schopností poznávání
uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi do 10 <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit mince 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč 	Peníze Nakupování, hra na obchod	Čs 4. roč. – nakupování Čj 4. roč. - dramatizace
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl:		
kreslit křivé a přímé čáry <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit křivé a přímé čáry 	Křivé a přímé čáry	Pč – kresba, malba

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	Matematika	5.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ŘAZENÍ A TRŽIDĚNÍ PŘEDMĚTŮ		
Žák by měl:		
rozelišovat vlevo-vpravo, uprostřed <ul style="list-style-type: none"> • napodobit směr pohybu předmětů podle šipky • řadit předměty zleva doprava do dvou a více řádků • rozlišit pojmy vpravo-vlevo na vlastním těle, vzhledem k vlastní osobě i jiným objektům 	Pojmy vlevo, vpravo, uprostřed	OSV – rozvoj schopností poznávání Tv – komunikace
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE		
Žák by měl:		
číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose <ul style="list-style-type: none"> • číst a psát čísla v oboru 0 – 20 • spočítat prvky daného souboru v oboru do 20 • doplnit chybějící čísla v řadě 0 – 20 • zobrazit číslo na číselné ose v oboru do 20 • tvořit vzestupné a sestupné řady čísel v oboru do 20 	Obor přirozených čísel do 20 Zápis čísel Diktát číslic Porovnání čísel, přiřazování čísel k prvkům a naopak	Čj 5. roč. – psaní číslic
umět rozklad čísel do 20 bez přechodu přes desítku <ul style="list-style-type: none"> • názorně dopočítat do daného čísla v oboru do 20 • zapsat rozklad čísla v oboru do 20 	Zápis a rozklad čísla	
sčítat a odčítat s názorem do 20	Sčítání, odčítání	

<ul style="list-style-type: none"> • používat počítadlo, konkrétní předměty, číselnou osu • s pomocí učitele řešit praktické úlohy 		
zapsat jednoduché příklady v oboru do 20 podle diktátu	Diktát jednoduchých příkladů	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl:		
určit čas s přesností na celé hodiny	Jednotky času, práce s hodinami Úlohy na orientaci v čase	Čs 5. roč. – hodiny, určování času
doplňovat jednoduché tabulky posloupnosti čísel do 20 <ul style="list-style-type: none"> • orientovat se v jednoduché tabulce v oboru do 20 	Jednoduché tabulky	OSV – rozvoj schopností poznávání
uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi do 20 <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit mince 1 Kč, 2 Kč, 5 Kč, 10 Kč, 20 Kč 	Peníze Hra na obchod	Čj 5. roč. – dramatizace běžných situací
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl:		
kreslit křivé a přímé čáry <ul style="list-style-type: none"> • graficky znázornit křivé a přímé čáry 	Křivé a přímé čáry	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	Matematika	6.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ŘAZENÍ A TRŽIDĚNÍ PŘEDMĚTŮ		
Žák by měl:		
porovnávat množství a tvořit skupiny o daném počtu prvků <ul style="list-style-type: none"> na praktických příkladech pracovat s bankovkami a mincemi 	Používání bankovek, mincí., hra na obchod Kvantitativní vztahy	OSV - komunikace Čj 6. roč. – formy společenského styku
třídít předměty podle pořadí ve skupinách <ul style="list-style-type: none"> uspořádat danou skupinu prvků na základě předem zvoleného kritéria 	Řadové číslovky	
přiřazovat předměty podle číselné řady	Číselná řada	
ČÍSLA A POČETNÍ OPERACE		
Žák by měl:		
číst, psát a porovnávat čísla v oboru do 20 i na číselné ose, numerace do 100 <ul style="list-style-type: none"> číst a psát čísla v oboru do 100 doplnit chybějící čísla v oboru do 100 zobrazit číslo na číselné ose v oboru do 100 počítat po desítkách v oboru do 100 	Obor přirozených čísel do 100 Zápis čísel Diktát čísel	Čj 6. roč. – psaní číslic
sčítat a odčítat s názorem do 20 s přechodem přes desítku <ul style="list-style-type: none"> používat počítadlo, konkrétní předměty, číselná osa 	Sčítání, odčítání Diktát jednoduchých příkladů	
psát čísla do 100 <ul style="list-style-type: none"> psát číslic podle diktátu 	Obor přirozených čísel do 100	Čj 6. roč. – nácvik psaní číslic
zvládat snadné příklady v oboru do 100 bez přechodu přes desítku <ul style="list-style-type: none"> sčítat a odčítat desítky do 100 	Sčítání, odčítání	

řešit jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20 • zapsat řešení úlohy formou příkladu	Jednoduché slovní úlohy z praktického života	OSV – rozvoj schopností poznávání
umět použít kalkulačtor • seznámit se s kalkulačtorem	Seznámení se s kalkulačtorem	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl:		
používat výrazy vpravo-vlevo • určit vzájemnou polohu dvou různých objektů	Pojmy vpravo, vlevo	Tv - komunikace
rozlišovat pojmy rok, měsíc, den • orientovat se v čase – včera, dnes, zítra	Pojmy rok, měsíc, den	Čs 6. roč. – roční období, měsíce
znát základní jednotky délky a hmotnosti – metr, kilogram • používat názorné pomůcky při měření a vážení	Jednotky hmotnosti a délky Měření, vážení	
uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi • rozlišit mince 10 Kč, 20 Kč, 50 Kč, bankovka 100 Kč	Peníze	
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl:		
poznat rozdíl mezi čarou a přímkou • nakreslit křivou čáru	Přímka, křivá čára	
používat pravítko při rýsování přímek • pomocí pravítka narýsovat rovnou čáru	Používání pravítka	
změřit délku předmětu • porovnávat délku pomocí proužku papíru • správně přiložit měřítko k předmětu	Porovnávání délky předmětu Měření pomocí různých délkových měřidel	

MATEMATIKA 2. STUPEŇ

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Matematika patří do vzdělávací oblasti Matematika a její aplikace. Cílem předmětu je praktické využívání získaných matematických dovedností v běžném životě, při vykonávaných činnostech.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Matematika je na druhém stupni rozdělen do tří tematických okruhů.

V tematickém okruhu *Číslo a početní operace* se žáci seznamují s celými čísly a číselnými řadami. Osvojují si matematické operace sčítání, odčítání, porovnávání čísel, některé násobkové řady a učí se řešit jednoduché slovní úlohy.

V tematickém okruhu *Závislosti, vztahy a práce s daty* se žáci seznamují s měřením délky, hmotnosti, času a objemu. Učí se rozlišovat jednotky těchto veličin. Počítají s penězi a doplňují jednoduché tabulky.

V tematickém okruhu *Základy geometrie* se žáci učí seznamovat, pojmenovávat a rozeznávat základní rovinné útvary, geometrická tělesa a učí se základním geometrickým dovednostem.

Dále učíme žáky používat prostředky výpočetní techniky (především kalkulátory a vhodné výukové programy), ale používat i některé další pomůcky, které umožňují zvládnout základní poznatky z matematiky i žákům, kteří mají nedostatky v numerickém počítání.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je vyučován na 2. stupni. V 7. až 9. ročníku má hodinovou dotaci 3 hodiny týdně, v 10. ročníku jsou 4 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách v budově školy nebo v odborných učebnách. Se všemi žáky pracujeme na základě individuálního přístupu, vedeme je k samostatné práci a dáváme každému z nich možnost být úspěšný.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu

Kompetence k učení

- uplatňujeme u žáků individuální přístup
- při práci s žáky využíváme názorných pomůcek, výukových programů, her a soutěží k osvojení poznatků
- zadáváme žákům úlohy vycházející z praktického života
- vedeme žáky k samostatné práci i k práci ve skupině
- motivujeme žáky k dalšímu učení kladným ohodnocením i drobných pokroků

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k samostatnému rozhodování
- učíme žáky pracovat s chybou a vedeme je k překonávání obtíží

- motivujeme žáky ke společnému řešení problému

Kompetence komunikativní

- učíme žáky naslouchat a co nejlépe porozumět obsahu sdělení
- vedeme žáky k pochopení matematických operací

Kompetence sociální a personální

- učíme žáky pracovat v týmech
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků, vytváříme situace, kdy se žáci vzájemně doplňují a pomáhají si

Kompetence občanské

- rozvíjíme u žáků samostatnost, systematickosti a sebekontrolu žáků
- řešíme s žáky praktické úlohy s penězi

Kompetence pracovní

- různými úlohami u žáků napomáháme k vytváření prostorové představivosti
- klademe důraz na dokončení práce žáků

V rámci předmětu se realizuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	Matematika	7.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Žák by měl:		
číst, psát a používat čísla v oboru do 100, numerace do 100 <ul style="list-style-type: none"> • číst a psát čísla v oboru do 100 • poznat chybějící čísla v číselné řadě • doplnit čísla do číselné řady 	Obor přirozených čísel do 100 Zápis čísel Diktát čísel	Čj 7. roč. - psaní příkladů, dodržování správného psaní číslic pod sebou
orientovat se na číselné ose <ul style="list-style-type: none"> • vyhledat číslo na číselné ose 	Číselná osa	
sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru <ul style="list-style-type: none"> • provádět písemně sčítání a odčítání dvou dvojciferných čísel bez přechodu • provádět písemně sčítání, odčítání jednociferného čísla od dvojciferného • používat názorné pomůcky – počítadlo, různé soubory předmětů • počítat po desítkách v oboru do 100 	Písemné sčítání, odčítání v oboru do 100	
používat násobkové řady 2, 10 s pomocí tabulky <ul style="list-style-type: none"> • číst a používat jednoduché tabulky na násobení 	Násobení čísel 2, 10	
umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy <ul style="list-style-type: none"> • orientovat se ve slovní úloze • vypočítat jednoduché slovní úlohy s použitím matematických operací • provádět početní příklady 	Jednoduché slovní úlohy	OSV – rozvoj schopností poznávání
pracovat s kalkulaátorem	Práce s kalkulaátorem	

<ul style="list-style-type: none"> • používat kalkulačtor pro kontrolu početních příkladů 	Provedení zkoušky na kalkulačtoru	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl:		
znát a užívat základní jednotky délky a času <ul style="list-style-type: none"> • orientovat se a používat základní jednotky délky • rozeznat jednotky času • seznámit se a zapisovat značky jednotek 	Jednotky délky Jednotky času Zápis jednotek Praktické využití	Pč – pracovní pomůcky, nástroje k měření délky
zvládat početní úkony s penězi <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit mince a bankovky • používat mince a bankovky • aplikovat názorné pomůcky 	Manipulace s penězi Nakupování	Čj 7. roč. – komunikace v běžných situacích
orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny <ul style="list-style-type: none"> • rozeznat čas s přesností na hodiny • seznámit se s pojmy $\frac{1}{4}$, $\frac{1}{2}$, $\frac{3}{4}$ hodina • určovat čas na praktickém příkladu 	Jednotky času	
doplňovat údaje v jednoduché tabulce <ul style="list-style-type: none"> • orientovat se v jednoduché tabulce 	Tabulky	
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl:		
umět zacházet se základními rýsovacími pomůckami a potřebami <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se se základy měření a pravidly bezpečnosti při práci • rýsovat podle pravítka 	Pomůcky pro rýsování Pravidla bezpečnosti	Pč – pracovní pomůcky, nástroje
používat základní geometrické pojmy <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit základní geometrické pojmy 	Geometrické pojmy	OSV – rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	Matematika	8.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE		
Žák by měl:		
číst, psát a používat čísla v oboru do 100, numerace do 100 <ul style="list-style-type: none"> • samostatně doplnit číselnou řadu • psát číslice podle diktátu 	Obor přirozených čísel do 100 Číselná řada Diktát číslic	OSV – rozvoj schopností poznávání Čj 8. roč. – správné tvary číslic
orientovat se na číselné ose <ul style="list-style-type: none"> • najít chybějící číslo na číselné ose 	Číselná osa	
sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru <ul style="list-style-type: none"> • přečíst a vypočítat příklad s užitím matematických symbolů 	Písemné sčítání, odčítání v oboru do 100	
používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky <ul style="list-style-type: none"> • vyhledávat v tabulce na násobení násobkové řady 	Násobení čísel 2, 5, 10	
umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy <ul style="list-style-type: none"> • vypočítat jednoduché slovní úlohy z praktického života vedoucí k jednomu početnímu úkonu • procvičovat početní příklady 	Jednoduché slovní úlohy	OSV – rozvoj schopností poznávání
pracovat s kalkulátorem <ul style="list-style-type: none"> • provádět kontrolu řešení na kalkulátoru 	Práce s kalkulátorem	
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Žák by měl:		
znát a užívat základní jednotky délky, času, hmotnosti, objemu	Jednotky délky, času, hmotnosti, objemu Praktické využití	Pč - pracovní pomůcky, nástroje k měření délky

<ul style="list-style-type: none"> • aplikovat jednotky délky, času, hmotnosti a objemu • využívat jednotky v praktickém životě • zapisovat značky jednotek 		
zvládat početní úkony s penězi <ul style="list-style-type: none"> • počítat v oboru do 100 s platidly 	Manipulace s penězi	Čj 8. roč. - základní pravidla komunikace při nakupování
orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny <ul style="list-style-type: none"> • přečíst a nastavit čas na názorné pomůcce • užívat jednotky času v běžných situacích 	Jednotky času	
doplňovat údaje v jednoduché tabulce <ul style="list-style-type: none"> • zadávat údaje do jednoduché tabulky 	Tabulky	
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl:		
rozeznat přímku a úsečku, umět je narýsovat a označit <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit pojmy přímka a úsečka • narýsovat přímku a úsečku rýsovacími pomůckami • provést označení přímky a úsečky 	Přímka Úsečka	OSV – rozvoj schopností poznávání
měřit a porovnávat délku úsečky <ul style="list-style-type: none"> • používat správně měřidlo 	Úsečka	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	Matematika	9.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák by měl:		
číst, psát a používat čísla v oboru do 100, numerace do 100 <ul style="list-style-type: none"> prohloubit čtení a psaní číslic rozkládat čísla na desítky a jednotky 	Obor přirozených čísel do 100 Rozklad čísla Diktát jednoduchých příkladů	Čj 9. roč. – psaní číslic
orientovat se na číselné ose <ul style="list-style-type: none"> určit a doplnit chybějící číslo na číselné ose 	Číselná osa	
sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru <ul style="list-style-type: none"> provádět písemné sčítání a odčítání dvojciferných čísel využívat názorné pomůcky – soubory různých předmětů, počítadlo 	Písemné sčítání, odčítání v oboru do 100	
používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky <ul style="list-style-type: none"> zvládat s tabulkou řady násobků 2, 5, 10 	Násobení čísel 2, 5, 10	
umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy <ul style="list-style-type: none"> orientovat se v zadáních příkladů najít řešení k jednoduché slovní úloze 	Jednoduché slovní úlohy	OSV – rozvoj schopností poznávání
pracovat s kalkulaátorem <ul style="list-style-type: none"> provádět početní úkony ověřovat správnost výsledků 	Práce s kalkulaátorem	

kalkulátorem		
ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY		
Žák by měl:		
znát a užívat základní jednotky délky, času, hmotnosti, objemu <ul style="list-style-type: none"> využívat a rozlišovat použití jednotek určovat rozdělení jednotek na praktických příkladech 	Jednotky délky, času, hmotnosti, objemu Praktické využití	Pč - pracovní postupy, návody
zvládat početní úkony s penězi <ul style="list-style-type: none"> provést početní úkony s penězi na praktickém příkladu sečíst položky nákupu 	Manipulace s penězi Nakupování	Čj 9. roč. – dramatizace modelových situací
orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny <ul style="list-style-type: none"> seznámit se se zápisem digitálního času a přečíst ho rozlišovat čas na názorných příkladech 	Jednotky času	
doplňovat údaje v jednoduché tabulce <ul style="list-style-type: none"> zapsat početní operace do jednoduché tabulky 	Tabulky	
ZÁKLADY GEOMETRIE		
Žák by měl:		
znázornit a pojmenovat základní rovinné útvary <ul style="list-style-type: none"> rozlišovat rovinné útvary 	Rovinné útvary	OSV – rozvoj schopností poznávání

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Matematika a její aplikace	Matematika	10.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ČÍSLO A POČETNÍ OPERACE Žák by měl:		
číst, psát a používat čísla v oboru do 100, numerace do 1000 po 100 <ul style="list-style-type: none"> • přečíst a zapsat číslici do 1000 • počítat po stovkách v oboru do 1000 • doplnit chybějící číslo do číselné řady 	Celá čísla – obor přirozených čísel do 1000 Číselná řada Diktát číslic a jednoduchých příkladů Porovnávání čísel do 1000	Čj 10. roč. – psaní číslic
orientovat se na číselné ose <ul style="list-style-type: none"> • najít a doplnit chybějící číslo na číselné ose 	Číselná osa	
sčítat a odčítat písemně dvojciferná čísla do 100 bez přechodu přes desítku s použitím názoru <ul style="list-style-type: none"> • vypočítat příklad s užitím matematických operací • sčítat a odčítat dvojciferná čísla pod sebou 	Písemné sčítání, odčítání v oboru do 100	Čj 10. roč. – dodržování správného psaní řádů číslic pod sebou (jednotky, desítky, stovky, tisíce)
používat násobkové řady 2, 5, 10 s pomocí tabulky <ul style="list-style-type: none"> • vyhledávat násobky čísel v tabulce násobení 	Násobení čísel 2, 5, 10	
umět řešit praktické početní příklady a jednoduché slovní úlohy <ul style="list-style-type: none"> • vyřešit jednoduché slovní úlohy z praktického života s jedním početním výkonem • objasnit řešení praktických početních příkladů 	Jednoduché slovní úlohy	OSV – rozvoj schopností poznávání
pracovat s kalkulaátorem <ul style="list-style-type: none"> • použít kalkulaátor pro výpočet řešení 	Práce s kalkulaátorem	

ZÁVISLOSTI, VZTAHY A PRÁCE S DATY Žák by měl:		
znát a užívat základní jednotky délky, času, hmotnosti, objemu <ul style="list-style-type: none"> • aplikovat dovednosti a vědomosti o základních jednotkách v praktických úlohách 	Jednotky délky, času, hmotnosti, objemu Praktické využití	Tv – měření výkonů Pč - pracovní postupy, návody
zvládat početní úkony s penězi <ul style="list-style-type: none"> • uplatňovat matematické znalosti při manipulaci s penězi • rozměnit platidla s větší hodnotou na menší a naopak 	Manipulace s penězi	
orientovat se v čase, určit čas s přesností na půlhodiny <ul style="list-style-type: none"> • přečíst a ukázat nastavení času na praktickém příkladu 	Jednotky času	
doplňovat údaje v jednoduché tabulce <ul style="list-style-type: none"> • rozeznat a zapsat početní úkony do jednoduché tabulky 	Tabulky	
ZÁKLADY GEOMETRIE Žák by měl:		
poznat a pojmenovat základní geometrická tělesa <ul style="list-style-type: none"> • rozeznat základní geometrická tělesa • rozvíjet prostorovou představivost pomocí názorných příkladů 	Prostorové útvary	OSV – rozvoj schopností poznávání

INFORMATIKA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Počítače vychází ze vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie. Cílem předmětu je seznámení žáků se základní obsluhou a používáním osobního počítače a s jeho přídatným zařízením jako je klávesnice, myš, tiskárna, reproduktory a k využití získaných dovedností ke zkvalitnění výuky i v ostatních předmětech.

Obsahové vymezení předmětu

Žáci v předmětu získají základní dovednosti práce s osobním počítačem. Učí se pracovat s vybranými programy, zejména s textových a grafickým editorem, speciálními výukovými a vzdělávacími programy. Seznamují se s možnostmi využití internetu jako zdroje informací i prostředku komunikace. Učivo pomáhá žákovi poznávat možnosti výpočetní techniky, osvojit si základní znalosti a dovednosti práce s počítačem, rozvíjí myšlení, postřeh a koncentraci pozornosti, rozvíjí a zdokonaluje jemnou motoriku. Vede k zapojování více smyslů, k rozvíjení estetického cítění. Učí žáka využívat potřebné informace, ukazuje mu možnosti komunikace prostřednictvím výpočetní techniky. Žáci také získají povědomí o rizicích a nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu. Získané dovednosti se pro žáky stanou výhodou v praktickém životě a usnadní jim způsob komunikace.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je zařazen samostatně od 5. ročníku. Hodinová dotace je 1 hodina týdně v 5. – 10. ročníku. Výuka je organizována v budově školy v počítačové učebně. Žáci využívají počítačový software vhodný pro danou věkovou skupinu a s ohledem na jejich možnosti a schopnosti.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k poznávání možností výpočetní techniky, k osvojení znalostí a dovedností práce s počítačem
- vedeme žáky k získávání základních dovedností v oblasti informační gramotnosti
- umožňujeme žákům osvojovat si učivo pomocí výpočetní techniky
- povzbuzováním učíme žáky trpělivosti
- postupně a s ohledem na jejich možnosti vedeme žáky k samostatnému vyhledávání informací

Kompetence k řešení problémů

- rozvíjíme u žáků myšlení, postřeh a koncentraci pozornosti
- rozvíjíme a zdokonalujeme u žáků jemnou motoriku
- u žáků zapojujeme více smyslů, vedeme je k estetickému cítění
- vedeme žáky úměrně jejich schopnostem k používání internetu
- vedeme žáky k praktickému využití získaných dovedností

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke komunikaci prostřednictvím výpočetní techniky
- procvičujeme se žáky telefonování

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k získávání povědomí o nevhodném obsahu vyskytujícím se na internetu
- vedeme žáky k respektování pravidel slušného chování a k respektování názoru druhých
- podporujeme vzájemnou pomoc žáků

Kompetence občanská

- klademe důraz na ochranu zdraví žáka
- učíme žáky přivolat pomocí mobilního telefonu v případě ohrožení pomoc
- učíme žáky zvládat běžnou komunikaci s úřady

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k praktickému využívání možností počítače
- vedeme žáky k samostatné práci podle jejich možností a schopností
- vedeme žáky k dodržování pravidel zacházení s výpočetní technikou

V rámci předmětu se realizuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informační a komunikační technologie	Informatika	5.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák by měl:		
zvládat základní obsluhu počítače <ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele zapnout a vypnout počítač 	Postup zapnutí a vypnutí počítače Návuk ovládní počítače myši – správné držení, klik, dvojklik, tah	OSV – rozvoj schopností poznávání
pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu učitele <ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele pracovat s výukovými programy 	Práce s přiměřenými výukovými programy	
zvládat psaní známých písmen na klávesnici <ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele zvládat psaní známých písmen na klávesnici 	Návuk základní orientace na klávesnici: použití kláves – Enter, šipky, číslice, známá písmena, Backspace	Čj 5. roč. - psaní písmen
dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou <ul style="list-style-type: none"> pod dohledem učitele dodržovat hygienu a zásady práce s počítačem 	Bezpečnost práce s počítačem	OSV – psychohygiena

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informační a komunikační technologie	Informatika	6.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák by měl:		
zvládat základní obsluhu počítače <ul style="list-style-type: none"> • zapnout a vypnout počítač • rozpoznat a pojmenovat monitor, klávesnici, myš • s myší ovládat základní operace: klik – výběr, dvojklik, tažení se stisknutým levým tlačítkem • částečně se orientovat na ploše počítače 	Postup zapnutí a vypnutí počítače Základní části počítače, jejich pojmenování a funkce – klávesnice, myš, monitor Návčik ovládání myši Orientace na ploše počítače: tlačítko start, ikony na ploše	OSV – rozvoj schopností poznávání
pracovat s vybranými a přiměřenými výukovými a zábavnými programy podle pokynu učitele <ul style="list-style-type: none"> • s minimální pomocí pracovat s výukovými programy 	Práce s vybranými výukovými programy	
zvládat psaní známých písmen na klávesnici <ul style="list-style-type: none"> • na klávesnici najít klávesu Enter a Backspace, šipky, numerickou část • částečně ovládat klávesnici – najít jednotlivá písmena 	Práce s klávesnicí: použití významných kláves – Enter, šipky, známá písmena, číslice, Backspace	Čj 6. roč. - opisování slabik
dodržovat pravidla bezpečné a zdravotně nezávadné práce s výpočetní technikou <ul style="list-style-type: none"> • vytvářet si správné návyky při práci s počítačem 	Správné zásady při práci na počítači Klady a zápory počítačových her	OSV - psychohygiena

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informační a komunikační technologie	Informatika	7.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák by měl:		
zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace <ul style="list-style-type: none"> dokázat s pomocí učitele psát v textovém editoru jednoduchá slova s použitím nástrojů dokázat v grafickém editoru za pomoci učitele nakreslit jednoduchý obrázek 	Seznámení se s prostředím textového editoru Seznámení s funkcí klávesy Backspace, Shift, Enter a mezerníku v prostředí textového editoru Psaní jednoduchých slov Seznámení se s prostředím graf. editoru Základní nástroje Kreslení jednoduchého obrázku	Čj 7. roč. - psaní slov se snadným hláskovým složením
zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy <ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy 	Spuštění a vypnutí programu Práce s výukovými programy	
vyhledat informace na internetu podle pokynů <ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele najít a spustit internetový prohlížeč 	Co je to internet; spuštění programu; prohlížení stránek Stránky vhodné pro danou věkovou kategorii	
dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou <ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou 	Správné zásady při práci na počítači Klady a zápory počítačových her	OSV - psychohygiena
zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS <ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele přijmout příchozí hovor s pomocí učitele přečíst si došlou SMS zprávu 	Přijmutí hovoru Čtení došlé SMS zprávy	OSV – komunikace Čj 7. roč. - telefonická komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informační a komunikační technologie	Informatika	8.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák by měl:		
zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace <ul style="list-style-type: none"> s pomocí učitele napsat v textovém editoru jednoduché sdělení s použitím nástrojů v grafickém editoru nakreslit jednoduchý obrázek 	Psaní slov, krátkých vět Nástroje grafického editoru Kreslení obrázku	Čj 8. roč. - psaní vět
zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy <ul style="list-style-type: none"> podle pokynů učitele pracovat s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy 	Práce s výukovými programy	
vyhledat informace na internetu dle pokynů <ul style="list-style-type: none"> najít a spustit internetový prohlížeč s pomocí učitele najít stránky vhodné pro děti 	Spuštění programu; prohlížení stránek Stránky vhodné pro danou věkovou kategorii	Čsp 8. roč. - vyřizování osobních záležitostí
dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou <ul style="list-style-type: none"> pod dohledem učitele dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou popsat klady a zápory počítačových her 	Správné zásady při práci na počítači Klady a zápory počítačových her	OSV - psychohygiena
zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS <ul style="list-style-type: none"> přijmout příchozí hovor přečíst si došlou zprávu 	Přijímání hovoru Čtení došlé SMS zprávy	OSV – komunikace

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informační a komunikační technologie	Informatika	9.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák by měl:		
zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace <ul style="list-style-type: none"> za pokynů učitele napsat v textovém editoru jednoduché sdělení s použitím nástrojů v grafickém editoru nakreslit obrázek 	Popis prostředí textového editoru Psaní krátkého textu Popis prostředí grafického editoru Nástroje grafického editoru Kreslení obrázku	Čj 9. roč. – základy psaní na PC
zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy <ul style="list-style-type: none"> pracovat s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy 	Práce s výukovými programy	
vyhledat informace na internetu podle pokynů <ul style="list-style-type: none"> vyhledat na internetu s pomocí učitele jednoduché informace 	Encyklopedie Vyhledávání jednoduchých informací na internetu Poslech hudby různých kultur	MKV – kulturní rozdíly MKV – etnický původ Čsp 9. roč. - vyhledávání informací (pomáhající organizace, centra odborné pomoci, vzdělání v ČR)
dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou <ul style="list-style-type: none"> určit rizika práce s PC 	Vliv práce s PC na tělesné zdraví Rizika různých závislostí na PC Rizika a nebezpečí internetu	OSV - psychohygiena
zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS <ul style="list-style-type: none"> přečíst si došlou zprávu, odpovědět s pomocí učitele přivolat pomoc pomocí zrychlené volby 	Čtení došlé SMS zprávy Odpověď na došlou SMS zprávu Adresář Volání pomocí zrychlené volby	OSV – komunikace Čsp 9. roč. – komunikace Čj 9. roč. – telefonní rozhovor

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Informační a komunikační technologie	Informatika	10.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák by měl:		
zvládat psaní jednoduchých slov, krátkých vět, popřípadě pracovat se základními symboly alternativní komunikace <ul style="list-style-type: none"> napsat v textovém editoru jednoduché sdělení s použitím nástrojů v grafickém editoru nakreslit jednoduchý obrázek, obrázek upravit, uložit a vytisknout 	Základní funkce textového editoru Word Psaní krátkého textu (slova, věty) Jednoduchá úprava textu - písmo – velikost, barva, typ Uložení, otevření souboru Základní funkce grafického editoru Malování nebo Zoner Callisto Kreslení obrázku Geometrické tvary Psaní textu Úpravy obrázků Uložení vytvořeného obrázku nebo změn, otevření obrázku Přídavná zařízení počítače, jejich účel, použití a obsluha Tisk textu Tisk obrázku	Čj 10. roč. - korespondence
zvládat práci s vybranými jednoduchými výukovými a herními programy <ul style="list-style-type: none"> na ploše PC najít příslušnou ikonu výukového programu, program spustit a podle pokynů učitele s ním pracovat 	Práce s výukovými programy	
vyhledat informace na internetu podle pokynů <ul style="list-style-type: none"> za pomoci učitele ovládat a procházet internetem vyhledat stránku o určitém tématu 	Ovládání a procházení internetem: tlačítka Zpět, Vpřed Oblíbené stránky, poslech hudby různých kultur Stránky vhodné pro danou věkovou kategorii	MKV – kulturní rozdíly MKV – etnický původ ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

	Katalogy, encyklopedie Vyhledávání jednoduchých informací na internetu	Čsp 10. roč. – vyhledání telefonního čísla dané organizace Čp 10. roč. – životní prostředí
dodržovat pravidla zacházení s výpočetní technikou • rozlišit rizika a nebezpečí internetu	Správné zásady při práci na počítači Klady a zápory počítačových her Rizika a nebezpečí internetu	
zvládat základní funkce mobilního telefonu – přijetí hovoru, případně zprávy SMS • přivolat pomoc pomocí zrychlené volby	Přijmutí hovoru Volání pomocí zrychlené volby Psaní krátké SMS zprávy Odeslání SMS zprávy Čtení došlé SMS zprávy Odpověď na došlou SMS zprávu Smazání SMS zprávy	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Čj 10. roč. - telefonická komunikace

ČLOVĚK A JEHO SVĚT

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět je samostatným předmětem a vychází ze vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Předmět rozvíjí vnímání žáků a základní poznatky o okolním světě, životě společnosti, o živé a neživé přírodě. Žáci se učí správně pojmenovávat předměty, jevy a situace na základě pozorování a vlastních praktických zkušeností. Nové znalosti a dovednosti se učí uplatňovat v běžném životě.

Obsahové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je členěn do tematických okruhů Místo, kde žijeme, Lidé kolem nás, Rozmanitost přírody a Člověk a zdraví.

V tematickém okruhu Místo, kde žijeme, se žáci učí poznávat své nejbližší okolí, orientovat se v něm a cítit se bezpečně.

V tematickém okruhu Lidé kolem nás se žáci učí základním způsobům společenského chování a jednání. Při praktických činnostech se učí vzájemně spolupracovat se svými spolužáky. Učí se, jak reagovat při setkání s neznámými lidmi a v krizových situacích.

V tematickém okruhu Lidé a čas se žáci učí orientovat se v čase a určovat ho, rozlišovat děj v minulosti a budoucnosti.

V tematickém okruhu Rozmanitost přírody se žáci seznamují se změnami v přírodě v průběhu roku. Učí se při praktických činnostech sledovat, k jakým změnám v přírodě dochází během ročních období. Vytvářejí si vztah k přírodě a učí se poznávat důležitost ochrany životního prostředí.

V tematickém okruhu Člověk a jeho zdraví žáci poznávají sami sebe prostřednictvím svého těla. Učí se dodržovat správné hygienické návyky a zvládat sebeobslužné činnosti podle svých možností. Poznávají, co jejich zdraví prospívá, co ho poškozuje, a učí se o ně pečovat.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět Člověk a jeho svět je zařazen do 1. – 6. ročníku. Hodinová dotace v 1. a 2. ročníku jsou 2 hodiny týdně, ve 3. – 6. ročníku 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách a odborných učebnách za využití výpočetní techniky, interaktivní tabule, naučných filmů. Část výuky probíhá mimo budovu školy – v blízkém okolí školy, v různých částech města formou exkurze do různých institucí a zajímavých přírodních lokalit.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení:

- vedeme žáky k používání termínů ve spojení s konkrétními situacemi každodenního života - význam pojmu příroda, rodina, škola, společnost
- rozvíjíme u žáků jejich myšlení a vyjadřování, rozšiřujeme slovní zásobu při pojmenování věcí, jevů a dějů
- učíme žáky pozorovat přírodu a hodnotit výsledky svého pozorování
- napomáháme žákům pochopit zákonitosti živé a neživé přírody
- vytváříme ve třídě, ve škole i v běžném prostředí modelové situace, kde si prakticky žák ověřuje vědomosti a poznatky, zkouší něco sám zjistit nebo se zeptat
- učíme žáky plnit konkrétní úkoly zaměřené na orientaci v terénu, orientace podle informačních tabulí, symbolů

Kompetence k řešení problému:

- seznamujeme žáky s řešení běžných situací každodenního života a seznamujeme je s důsledky chybného rozhodnutí

- učíme žáky vyčlenit ze svého okolí osoby, na které se může obrátit s prosbou o radu a pomoc
- propojujeme učivo s žákovou zkušeností

Kompetence komunikativní:

- vedeme žáky k přesnému pojmenování jevů a věcí
- vedeme žáky ke spolupráci při řešení úkolů
- učíme žáky komunikovat s druhými lidmi přiměřeně svým schopnostem
- zadáváme žákům úkoly zaměřené na komunikaci v širším sociálním prostředí – veřejná místa
- podporujeme u žáků styk s méně známými osobami – mimoškolní akce, spolupráce s jinými školami

Kompetence sociální a personální:

- umožňujeme žákům pracovat ve skupině
- podporujeme vzájemný kontakt mezi třídami
- přibližujeme žákům životní role – žák, učitel, rodič, sourozenec, kamarád
- vedeme žáky k osvojování pravidel slušného chování a jednání, vytváření pozitivních mezilidských vztahů
- učíme žáky orientovat se v prostředí školy, bydliště, rozlišit místo k práci, ke hře, k odpočinku

Kompetence občanské:

- seznamujeme žáky, jak se chovat v případě onemocnění či poranění, s dodržováním léčebného režimu
- seznamujeme žáky s existencí škodlivých látek – cigarety, alkohol, drogy
- učíme žáky přivolání pomoci, telefonování, opakujeme důležitá telefonní čísla
- vedeme žáky k získávání informací o místě bydliště, o poznání nejbližšího okolí a formování citového vztahu k místu, kde žijí
- budujeme u žáků ohleduplný vztah k živé i neživé přírodě
- navozujeme v žácích správné hygienické návyky a zásady zdravého životního stylu

Kompetence pracovní:

- vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků důležitých pro život
- vedeme žáky k uvědomění si nutnosti ochrany přírody
- napomáháme žákům k vytváření a upevňování hygienických a sebeobslužných návyků

Vyučovací předmět v sobě zahrnuje tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	1.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák by měl:		
zvládnout orientaci v budově školy <ul style="list-style-type: none"> orientovat se ve škole - třída, šatna, tělocvična 	Škola, život ve škole	
poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (domov, třída) <ul style="list-style-type: none"> rozlišit školní potřeby a hračky poznat činnosti, s nimiž se ve třídě setkává vyjmenovat vybavení třídy 	Škola, školní potřeby a hračky Třída, vybavení třídy Domov	
LIDÉ KOLEM NÁS Žák by měl:		
znát rodinné příslušníky <ul style="list-style-type: none"> pojmenovat nejbližší členy rodiny – rodiče a sourozenci popsat role jednotlivých členů rodiny znát své jméno 	Rodina Role členů rodiny	
znát jména spolužáků <ul style="list-style-type: none"> komunikovat se spolužáky 	Třída, třídní kolektiv Komunikace ve třídě	OSV – komunikace OSV – poznávací schopnosti
LIDÉ A ČAS Žák by měl:		
zvládnout jednoduchou orientaci v čase (ráno, poledne, večer) <ul style="list-style-type: none"> seznámit se s částmi dne – den, noc orientovat se v čase podle konkrétních činností 	Orientace v čase – ráno, poledne, večer Den, noc	

rozlišit roční období podle charakteristických znaků <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s jednotlivými ročními obdobími • vybírat vhodné oblečení podle ročního období 	Roční období	Pč – pozorování přírody a jejich změn – kresba, malba
ROZMANITOST PŘÍRODY Žák by měl:		
poznat nejběžnější druhy domácích zvířat <ul style="list-style-type: none"> • napodobit zvuky domácích zvířat • přiřadit k sobě obrázky domácích zvířat a jejich mláďat 	Domácí zvířata	Hv – písničky, rytmicizace říkadel Čj 1. ročník – zvukové hádanky
pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit několik druhů ovoce • rozlišit několik druhů zeleniny 	Ovoce, zelenina	Pč – kresba, malba
ČLOVĚK A ZDRAVÍ Žák by měl:		
pojmenovat hlavní části lidského těla <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s hlavními částmi lidského těla • rozlišit hlavní části lidského těla na sobě, na druhé osobě 	Lidské tělo, jeho hlavní části	Tv - komunikace
dokázat upozornit na své zdravotní potíže	Péče o zdraví, sdělení potíží	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	2.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák by měl:		
zvládnout orientaci v budově školy a jejím okolí <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s nejbližším okolím školy • orientovat se v budově školy 	Škola, život ve škole a jejím okolí	
poznat a pojmenovat předměty ze svého nejbližšího okolí (škola) <ul style="list-style-type: none"> • pojmenovat školní pomůcky 	Škola, školní potřeby Vybavení třídy	
ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se se základy dopravní výchovy – přecházení vozovky 	Základy dopravní výchovy	
LIDÉ KOLEM NÁS Žák by měl:		
znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starý, mladý) <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit členy rodiny – rodiče, prarodiče, sourozenci • osvojovat si pravidla chování ke starým lidem 	Rodina Příbuzenské vztahy	
poznat a pojmenovat různé lidské činnosti <ul style="list-style-type: none"> • popsat různé činnosti související s provozem v domácnosti • seznámit se s různými volnočasovými aktivitami 	Pracovní činnosti Domácí práce, sport, hra	Pč – drobné úklidové práce v domácnosti Tv – základy sportovních her

LIDÉ A ČAS		
Žák by měl:		
znát rozvržení svých denních činností • rozlišit pracovní a volný čas	Rozvržení denních činností	
rozlišit roční období podle charakteristických znaků • pozorovat změny v přírodě v různých ročních obdobích • rozlišit hry a sport v jednotlivých ročních obdobích	Roční období, charakteristika	Pč – pozorování přírody a jejich změn Tv – pobyt v přírodě
ROZMANITOST PŘÍRODY		
Žák by měl:		
poznat nejběžnější druhy domácích zvířat • pojmenovat nejznámější domácí zvířata • popsat nejznámější domácí zvířata	Domácí zvířata	Čj 2. roč. – popis obrázku Hv – písničky Pč - omalovánky
pojmenovat základní druhy ovoce a zeleniny • rozlišit ovoce a zeleninu • pojmenovat podzemní plody	Ovoce, zelenina Podzemní plody Sezónní práce na zahradě a na poli	Pč – modelování, kresba, malba
znát základní zásady pobytu v přírodě • seznámit se s chováním v přírodě a k přírodě	Ochrana přírody Chování v přírodě	Tv – pobyt v přírodě
ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Žák by měl:		
održovat zásady osobní hygieny a zvládat základní sebeobsluhu • popsat každodenní hygienu těla • samostatně se obléknout a svléknout • udržovat pořádek ve svých věcech	Osobní hygiena, sebeobsluha	Tv – příprava na pohybovou činnost
pojmenovat hlavní části lidského těla • seznámit se s částmi obličeje a hlavy	Lidské tělo, hlavní části Hlava, obličej	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	3.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák by měl:		
znát název své obce a adresu bydliště <ul style="list-style-type: none"> orientovat se v blízkém okolí školy 	Bydliště, adresa bydliště Obec, blízké okolí školy	P 3. roč. – hra na obchod
zvládnout orientaci v okolí svého bydliště <ul style="list-style-type: none"> popsat okolí svého bydliště 	Domov a jeho okolí	
ovládat základní pravidla bezpečnosti při cestě do školy <ul style="list-style-type: none"> dodržovat správné dopravní návyky chodce pojmenovat základní dopravní prostředky seznámit se s vhodným chováním v dopravním prostředku 	Doprava, dopravní prostředky Základy dopravní výchovy	
LIDÉ KOLEM NÁS Žák by měl:		
znát rodinné příslušníky, rozlišovat jejich stáří (starší, mladší) a blízké příbuzenské vztahy <ul style="list-style-type: none"> rozlišit širší členy rodiny vybavit si jména nejbližších příbuzných 	Rodina Příbuzenské vztahy	Čj 3. roč. – psaní svého jména hůlkovým písmem
znát jména svých spolužáků a svých učitelů <ul style="list-style-type: none"> vybavit si jména a příjmení svých spolužáků vybavit si jméno a příjmení své učitelky 	Třída, spolužáci, učitelé	OSV – poznávací schopnosti OSV – mezilidské vztahy Čj 3. roč. – odpovědi na otázky
mít osvojené základy společenského chování – umět pozdravit, poprosit, poděkovat	Základní pravidla společenského chování Komunikace	OSV – komunikace OSV – mezilidské vztahy

<ul style="list-style-type: none"> • požádat o konkrétní věc • pozdravit dospělé i spolužáky • chovat se ukázněně ve škole 		
vědět, jak se chovat při setkání s neznámými lidmi <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s možným nebezpečím při setkání s neznámými lidmi 	Osobní bezpečí	
LIDÉ A ČAS Žák by měl:		
znát dny v týdnu <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit pracovní a volné dny v týdnu 	Den, týden	
rozlišit roční období podle charakteristických znaků <ul style="list-style-type: none"> • uvést změny počasí v průběhu roku • vybírat vhodné oblečení podle ročního období 	Roční období, charakteristika	
ROZMANITOST PŘÍRODY Žák by měl:		
popsat viditelné proměny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s příklady ze života živočichů a rostlin v jednotlivých ročních obdobích 	Znaky ročních období Příroda v ročních obdobích Chování živočichů	Pě – pozorování přírody a jejich změn - kresba, malba - práce s přírodninami Čj 3. roč. – říkanky, básničky
poznat nejběžnější druhy domácích zvířat <ul style="list-style-type: none"> • popsat péči o domácí zvířata 	Domácí zvířata	Hv – písničky Čj 3. roč. – říkanky, básničky
popsat počasí podle obrázku (déšť, sníh, bouřku, vítr) <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit proměny počasí v různých ročních obdobích 	Počasí	Čj 3. roč. – popis obrázku
znát základní zásady pobytu v přírodě <ul style="list-style-type: none"> • popsat správné chování v přírodě a k přírodě 	Ochrana přírody Chování v přírodě	Tv – pobyt v přírodě

ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Žák by měl:		
pojmenovat hlavní části lidského těla •	Části lidského těla	Tv - komunikace
vědět o zásadách bezpečného chování při hrách, na výletech a při koupání • seznámit se s možnými úrazy při aktivitách	Osobní bezpečí	Tv – zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	4.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah.	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák by měl:		
popsat cestu do školy podle otázek <ul style="list-style-type: none"> • aplikovat základy dopravní výchovy při chůzi přes křižovatku • seznámit se s důležitými a významnými budovami, které jsou při cestě do školy 	Cesta do školy Dopravní výchova	
dodržovat zásady bezpečnosti při hrách <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit pohybové aktivity podle ročního období • rozpoznat vhodné a nevhodné chování při hrách • chovat se při společných aktivitách tak, aby neohrozil spolužáky 	Pohybové aktivity Bezpečnost při pohybových aktivitách	Tv – zásady bezpečnosti při pohybových aktivitách
LIDÉ KOLEM NÁS Žák by měl:		
pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznat různá povolání a pracovní činnosti • seznámit se s nejběžnějšími druhy obchodů 	Pracovní činnosti Obchody, nakupování	Hv – písničky P 4. roč. – hra na obchod
LIDÉ A ČAS Žák by měl:		
rozeznávat děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti (včera, dnes, zítra) <ul style="list-style-type: none"> • popsat režim dne • seznámit se s různými stavbami a významnými budovami 	Minulost, přítomnost, budoucnost Režim dne	

znát roční období <ul style="list-style-type: none"> • uvést základní znaky ročních období • rozlišit předměty, které jsou charakteristické pro dané roční období • seznámit se s některými květinami a péčí o ně • rozlišit tradice Vánoc, Velikonoc 	Roční období, charakteristika Vánoce, Velikonoce	Pč – péče o rostliny Pč - kresba, malba
ROZMANITOST PŘÍRODY Žák by měl:		
poznat rozdíly mezi stromy a keři <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se se základními částmi stromu a keře • seznámit se s plody ovocných stromů a keřů 	Strom, keř	Pč – kresba, malba
poznat nejběžnější volně žijící zvířata <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit domácí a volně žijící zvířata • pojmenovat některá volně žijící zvířata • seznámit se se způsobem života některých volně žijících zvířat 	Volně žijící zvířata Domácí zvířata	ENV - ekosystémy Hv – písničky Pč – kresba zvířat Čj 4. roč. – vyprávění krátkého příběhu, pohádky
rozlišit listnaté a jehličnaté stromy <ul style="list-style-type: none"> • popsat viditelné proměny listnatých stromů v různých ročních obdobích • rozpoznat některé lesní plody 	Stromy a keře Les	ENV - ekosystémy
ČLOVĚK A ZDRAVÍ Žák by měl:		
uplatňovat hygienické návyky <ul style="list-style-type: none"> • popsat každodenní hygienu těla 	Osobní hygiena Denní režim	Pč – základní hygienické návyky
dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit hlavní části lidského těla • seznámit se se smysly – zrak, sluch • seznámit se s nejběžnějšími nemocemi • popsat své subjektivní pocity • popsat návštěvu u lékaře 	Lidské tělo, hlavní části Smysly – zrak, sluch Sdělení potíží Nemoc, návštěva lékaře Zdravotní středisko	Čj 4. roč. – dramatizace běžných situací Pč – kresba lidské postavy

vědět, na koho se obrátit o pomoc <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se se záchranným integrovaným systémem 	Záchranný integrovaný systém	
uplatňovat základní pravidla silničního provozu pro chodce <ul style="list-style-type: none"> • vhodně reagovat na různé situace v silničním provozu 	Silniční provoz Bezpečné chování v silničním provozu	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	5.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák by měl:		
sdělit poznatky a zážitky z výletů a cest <ul style="list-style-type: none"> výtvarně vyjádřit své zážitky pomocí otázek popsat uskutečněný výlet 	Okolní krajina Regionální zážitky	Pč – tematická kresba
LIDÉ KOLEM NÁS Žák by měl:		
dodržovat pravidla pro soužití v rodině, ve škole, mezi kamarády <ul style="list-style-type: none"> rozlišit nevhodné chování chovat se podle pravidel slušného chování usilovat o dobré vztahy ve třídě 	Pravidla slušného chování Mezilidské vztahy	OSV – poznávací schopnosti OSV – mezilidské vztahy
pojmenovat nejběžnější pracovní činnosti <ul style="list-style-type: none"> vyjmenovat a popsat různá povolání a pracovní činnosti 	Pracovní činnosti Druhy povolání	Hv – písničky, říkanky
LIDÉ A ČAS Žák by měl:		
poznat, kolik je hodin (celé hodiny) <ul style="list-style-type: none"> určit čas na celé hodiny 	Hodiny, určování času	M 5. roč. – určování času
znát roční období a měsíce <ul style="list-style-type: none"> seznámit se s názvy měsíců rozpoznat činnosti charakteristické pro dané roční období 	Roční období, měsíce	Pč – tematická kresba
porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků	Současnost a minulost v našem životě Rozdíly ve způsobu života	Čj 5. roč. – popis obrázku

<ul style="list-style-type: none"> rozlišit rozdíly ve způsobu bydlení dříve a nyní 		
ROZMANITOST PŘÍRODY		
Žák by měl:		
poznat rozdíly mezi stromy a keři <ul style="list-style-type: none"> rozlišit keř a strom poznat některé plody ovocných stromů a keřů, popsat les a jeho význam 	Stromy, keře (ovocné, okrasné, listnaté, jehličnaté) Les, význam lesa	ENV - ekosystémy
poznat nejběžnější volně žijící zvířata <ul style="list-style-type: none"> popsat některá volně žijící zvířata rozlišit zemědělská a volně žijící zvířata seznámit se se způsobem života ptáků seznámit se se způsobem života ryb 	Volně žijící zvířata, ptáci, ryby Zemědělská zvířata Péče o zvířata	ENV – ekosystémy Pč – tematická kresba
vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí <ul style="list-style-type: none"> seznámit se s negativními vlivy na životní prostředí rozeznat škodlivé vlivy na základní podmínky života jako voda, ovzduší, půda 	Péče o životní prostředí Základní podmínky života – voda, ovzduší, půda	ENV – základní podmínky života
ČLOVĚK A ZDRAVÍ		
Žák by měl:		
uplatňovat hygienické návyky, sebeobslužné dovednosti a zásady zdravé výživy <ul style="list-style-type: none"> rozlišit hygienu v průběhu dne seznámit se se zdravým životním stylem rozlišit zlozvyky – kouření, alkohol, drogy 	Zdravý životní styl Péče o zdraví, zdravá strava, pitný režim Preventivní chování – zneužívání nebezpečných látek	Pč – zásady správné výživy
dokázat sdělit a popsat své zdravotní obtíže <ul style="list-style-type: none"> rozlišit nejběžnější nemoci 	Péče o zdraví, nemoc, návštěva lékaře Péče o smyslové ústrojí Chování v době nemoci	OSV - komunikace Čj 5. roč. – dramatizace běžných situací

<ul style="list-style-type: none"> • popsat péči o smyslové ústrojí – sluch, zrak • předvést na modelové situaci chování u lékaře • sdělit své potíže		
--	--	--

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a jeho svět	Člověk a jeho svět	6.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
MÍSTO, KDE ŽIJEME Žák by měl:		
znát nejbližší důležitá místa v okolí školy a bydliště <ul style="list-style-type: none"> pojmenovat významná místa v okolí školy a bydliště popsat okolí svého bydliště popsat cestu domů 	Orientace v okolí školy, bydliště Město, význačná místa a instituce Příroda a kultura naší obce	ENV – vztah člověka k prostředí
sdělit poznatky a zážitky z výletů a vlastních cest <ul style="list-style-type: none"> popsat uskutečněný výlet 	Charakteristické znaky krajiny v ročních obdobích Okolní krajina Regionální zvláštnosti	Čj 6. roč. – popis školního výletu
LIDÉ KOLEM NÁS Žák by měl:		
projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků <ul style="list-style-type: none"> usilovat o dobré vztahy ve třídě nevyvyšovat se nad ostatní, neprosazovat své potřeby silou respektovat odlišnosti některých jedinců 	Mezilidské vztahy Moje vztahy k druhým lidem	OSV – sebepoznání a sebepojetí OSV – mezilidské vztahy MKV – kulturní rozdíly
rozpoznat ve svém okolí nevhodné jednání a chování vrstevníků a dospělých <ul style="list-style-type: none"> rozlišit nežádoucí formy chování rozlišit jednání, které ohrožuje druhé nebo je protiprávní 	Osobní bezpečí Protiprávní jednání a jeho postih Zdravý životní styl	OSV – seberegulace a sebeorganizace

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovat negativní způsoby životního stylu – alkohol, kouření, drogy • navrhnout režim dne podle zásad zdravého způsobu života 		
vědět, kde hledat pomoc v případě ohrožení vlastní osoby <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s důležitými telefonními čísly • na modelové situaci požádat o pomoc při ohrožení • seznámit se s možnými úrazy při aktivitách 	Záchranný integrovaný systém Důležitá telefonní čísla Úrazy při aktivitách	OSV – komunikace OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – psychohygiena Čj 6. roč. – dramatizace situace
reagovat na pokyny dospělých při mimořádných událostech <ul style="list-style-type: none"> • popsat různé druhy mimořádných událostí 	Situace hromadného ohrožení	
LIDÉ A ČAS Žák by měl:		
znát roční období a měsíce <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenovat charakteristické znaky počasí a přírody v jednotlivých ročních obdobích • rozlišit pojmy rok, měsíc, den • seznámit se s kalendářem 	Roční období Rok, měsíc, den Kalendář	Pč – kresba, malba P 6. roč. – pojmy rok, měsíc, den
porovnat rozdíly mezi současným způsobem života a života v minulosti podle obrázků <ul style="list-style-type: none"> • podle obrázku popsat dřívější způsob života • porovnat krajinu dříve a dnes • popsat vliv lidských aktivit 	Naše země v dávných dobách Způsob života v pravěku Změny v krajině – krajina dříve a dnes, vliv lidských aktivit	ENV – Lidské aktivity a problémy životního prostředí

seznámit se s významnými událostmi a pověstmi, které se vztahují k regionu nebo kraji <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s významnými místy v regionu, které se váží k minulosti našeho kraje 	Regionální pověsti	Čj 6. roč. – regionální pověsti
ROZMANITOST PŘÍRODY Žák by měl:		
Poznat nejběžnější volně žijící zvířata <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se se způsobem života hmyzu • seznámit se se způsobem života plazů 	Hmyz, plaz	
vědět o škodlivých vlivech na přírodní prostředí <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit negativní a pozitivní vlivy na přírodní prostředí 	Přírodní prostředí Vlivy na prostředí	ENV – základní podmínky života
znát základní pravidla ochrany přírody a životního prostředí <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit prospívající a poškozující chování člověka a společnosti k přírodě • seznámit se s hospodařením s odpady 	Ochrana přírody Odpady a hospodaření s odpady Chování v přírodě	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČLOVĚK A ZDRAVÍ Žák by měl:		
vědět, na koho se obrátit o pomoc <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s první pomocí • popsat projevy a příznaky nejčastějších onemocnění (angína, viróza) 	První pomoc Zdraví, nemoc Ochrana sebe a svého těla před obtěžováním a zneužíváním	OSV – komunikace a psychohygienu Čj 6. roč. – popis
zvládnout ošetření drobného poranění <ul style="list-style-type: none"> • ošetřit s pomocí učitele drobná poranění • přivolat pomoc dospělého 	Ošetření drobných poranění	OSV – komunikace Pč – bezpečnost při práci Tv – bezpečnost při pohybových činnostech
reagovat přiměřeně na pokyny dospělých při mimořádných událostech	Chování při mimořádných událostech	

• na modelových příkladech předvést chování při mimořádných událostech		

ČLOVĚK A SPOLEČNOST

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět vznikl sloučením vzdělávacích oborů Člověk a společnost a Výchova ke zdraví. Předmět přibližuje žákům historii lidstva i vlastního národa. Pomocí významných osobností a historických událostí si utváří představu o tom, jak život v minulosti ovlivňuje současnost, s pomocí učitele porovnává život dříve a nyní. Předmět dále rozvíjí žáky v oblasti mravní, formuje jejich životní postoje, vede k osvojování základů společenského chování, soužití s ostatními lidmi a k získávání pozitivních mezilidských vztahů. Rozvíjí respekt k odlišnostem lidí a skupin, úcty k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům.

Obsahové vymezení předmětu

Předmět je rozdělen do tematických okruhů Historie našeho národa, Člověk ve společnosti. Poznatky o společnosti, Péče o občana a Výchova ke zdraví. Žáci získávají praktické vědomosti a dovednosti ke zvládnutí situací běžného života, jsou vedeni k vyjadřování vlastních myšlenek, k hledání své role ve společnosti. Seznamují se s podstatou fungování rodiny i společnosti, s právy a povinnostmi občanů. Na příkladech z praktického života získávají informace o protiprávním jednání a o jeho důsledcích. Ve Výchově ke zdraví žáci uplatňují osvojené sociální vědomosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy, v konfliktních a krizových situacích, při vyhledávání pomoci od druhých lidí. Dále získávají informace o člověku v souvislosti s preventivní ochranou jejich zdraví, poznávají teoretické i praktické dovednosti v oblasti správného stravování a zdravého životního stylu.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět je zařazen samostatně v 7. – 10. ročníku. Hodinová dotace ve všech ročnících jsou 2 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, odborných učebnách, mimo školu formou vycházek nebo exkurzí.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení

- učíme žáky vyhledávat, zpracovávat a používat potřebné informace z různých zdrojů
- vedeme žáky k získávání základních poznatků o minulosti a současnosti naší země
- umožňujeme žákům poznávat historické a kulturní památky v nejbližším okolí
- učíme žáky zvládat přiměřeně náročné situace běžného života
- seznamujeme žáky průběžně s obory lidských činností
- vedeme žáky k získávání orientace v základních názorech na zdraví a postupnému uplatňování preventivních činností podporujících zdraví a zdravý způsob života
- vedeme žáky k poznávání a chápání fyziologických, psychických i sociálních změn spojených s dospíváním

Kompetence k řešení problému

- nacvičujeme se žáky řešení běžných problémů a seznamujeme je s důsledky chybného rozhodnutí
- uplatňujeme u žáků sociální učení pomocí návštěv odlišných prostředí, jednání s neznámými lidmi, zjišťování funkcí jednotlivých osob a jejich kompetencí poradit či pomoci
- rozvíjíme u žáků schopnost vyhledat informace
- učíme žáky rozpoznávat základní situace ohrožující tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých

Kompetence komunikativní

- seznamujeme žáky s tištěnými materiály - dotazníky, provádíme praktický nácvik vyplňování jména, adresy
- zadáváme žákům úkoly zaměřené na komunikaci v širším sociálním prostředí - veřejná místa (obchod, pošta...)
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, obce, sebe a ostatních lidí
- připravujeme žáky na zvládnutí komunikace s jinými lidmi v obtížných a ohrožujících situacích
- vedeme žáky k vyjadřování vlastních myšlenek, postojů a potřeb, nacházení své role ve společnosti

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky k vytváření přátelských vztahů ve třídě, ve škole i v rodině
- přibližujeme žákům životní role – žák, učitel, rodič, sourozenec, kamarád,...
- učíme žáky cestovat v hromadné dopravě
- vedeme žáky k osvojení základů společenského chování, soužití s ostatními lidmi a pozitivních mezilidských vztahů
- vedeme žáky ke společným činnostem, poukazujeme na výhody spolupráce

Kompetence občanské

- napomáháme k formování citového vztahu žáků k místu a k zemi, kde žijí
- učíme žáky k úctě k vlastnímu národu i k jiným národům a etnikům
- podporujeme žáky v získávání informací o místě bydliště, o poznání nejbližšího okolí
- vedeme žáky k pochopení práv a povinností občanů, k rozpoznání protiprávního jednání a vědomí jeho důsledků

Kompetence pracovní

- na základě nových poznatků a zkušeností vedeme žáky k získávání základních pracovních návyků důležitých pro život
- pomáháme žákům hledat a získávat potřebné informace a vedeme je k tomu, aby je využili v běžném životě

V rámci předmětu se realizují průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	Člověk a společnost	7.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA Žák by měl:		
poznat rozdíly ve způsobu života pravěkých a současných lidí <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se a popsat způsob života v pravěku • poznat rozdíl mezi životem pravěkých lidí se současností • zhodnotit nezbytnost vzájemné lidské spolupráce 	Život v pravěku Život lidí dříve a nyní	Pč – tematická kresba
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Žák by měl:		
mít základní informace o otázkách rodinného života a rozlišovat postavení a role rodinných příslušníků <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit členy užší i širší rodiny • popsat základní povinnosti a role členů rodiny • vysvětlit význam rodiny a její funkce ve společnosti 	Rodina, příbuzenské vztahy Role členů rodiny Funkce a struktura rodiny Odpovědnost rodičů za výchovu svých dětí	OSV – sebepoznání a sebepojetí Pč – kresba rodiny
uplatňovat vhodné způsoby chování a komunikace v různých situacích, rozlišit projevy nepřiměřeného chování <ul style="list-style-type: none"> • aplikovat zásady slušného chování ve styku s ostatními lidmi • opravit chybné jednání druhých na modelových situacích • rozpoznat jednání, které ohrožuje 	Základní pravidla společenského chování Mezilidské vztahy ve společnosti Práva a povinnosti žáků Vztahy ve škole	OSV – mezilidské vztahy OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti Čj 7. roč. - komunikace v běžných situacích

druhé		
respektovat pravidla společenského soužití <ul style="list-style-type: none"> osvojit si základy společenského chování objasnit práva a povinnosti žáků ve škole a uplatňovat je v praxi dodržovat pravidla pro soužití ve škole 	Mezilidská komunikace Základní pravidla společenského chování Školní řád a jeho význam	
POZNATKY O SPOLEČNOSTI Žák by měl:		
znát symboly našeho státu a jeho hlavní představitele <ul style="list-style-type: none"> poznat státní symboly našeho státu určit jméno prezidenta ČR ukázat na mapě hranice ČR poslechem rozeznat státní hymnu 	Česká republika Státní symboly Prezident republiky Pražský hrad	Čp 7. roč. – Česká republika Hv – poslech hymny
PÉČE O OBČANA Žák by měl:		
rozeznat nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy <ul style="list-style-type: none"> na modelových situacích adekvátně reagovat při nabízení návykových látek seznámit se s nabídkou volnočasových aktivit ve škole 	Ohrožení sociálně patologickými jevy Nebezpečí drog Odmítání návykových látek Člověk a volný čas	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	Člověk a společnost	8.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA Žák by měl:		
mít základní poznatky z období počátku českého státu <ul style="list-style-type: none"> • popsat život Slovanů • seznámit se s počátky vzniku českého státu • převyprávět některé báje a pověsti vztahující se k historii naší země 	Slované První státní útvary na našem území Báje a pověsti	Čj 8. roč. – reprodukce bájí a pověstí
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Žák by měl:		
respektovat pravidla společenského soužití <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit pojmy obec, region, kraj • popsat pravidla společenského chování při styku s druhými osobami 	Obec, region, kraj Základní pravidla společenského chování	Čp 8. roč. – místní region
znát hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi a být ohleduplný ke starým, nemocným a postiženým spoluobčanům <ul style="list-style-type: none"> • projevovat toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem a nedostatkům • popsat pomoc starším, nemocným a postiženým lidem 	Mezilidské vztahy Význam přátelství Úcta k člověku Lidská solidarita Rovnoprávné postavení žen a mužů	OSV – sebepoznání a sebepojetí MKV – lidské vztahy
POZNATKY O SPOLEČNOSTI Žák by měl:		

být seznámen se základními právy a povinnostmi občanů <ul style="list-style-type: none"> vymezit základní práva a povinnosti uplatňovat vlastní práva a přitom nepoškozovat práva druhých žáků usilovat o dobré vztahy ve třídě dodržovat správná pravidla pro soužití 	Práva a povinnosti dítěte Práva a povinnosti žáka školy Školní řád Základní pravidla společenského chování Základní lidská práva	OSV – spolupráce a soutěživost OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti
uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání <ul style="list-style-type: none"> rozlišit a popsat protiprávní jednání popsat příklady protiprávního jednání ze svého okolí nebo z médií 	Druhy a postihy protiprávního jednání /krádež, šikana, zneužívání a týrání dítěte/	
PÉČE O OBČANA Žák by měl:		
dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu <ul style="list-style-type: none"> popsat svůj problém, požádat o radu a pomoc seznámit se s cestováním ve svém městě seznámit se s možností informační služby ve městě pojmenovat důležité obchody ve městě 	Sport, kultura a umění Doprava Jednání v obchodě, na poště, u lékaře Město, informační centrum	OSV – komunikace Inf 8. roč. - informace na internetu Čj 8. roč. – základní komunikační pravidla Čp 8. roč. – mapa města
mít osvojeny nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí <ul style="list-style-type: none"> popsat způsoby chování v rizikovém prostředí ukázat na modelových situacích jednání v případě mimořádné události rozlišit, kam se obrátit o pomoc v krizových situacích popsat prevenci vzniku požáru, dopravní nehody 	Chování v rizikovém prostředí a v krizových situacích /při požáru, vyhlášení poplachu, dopravní nehodě/ Důležitá telefonní čísla Mimořádné události, prevence	

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	Člověk a společnost	9.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA Žák by měl:		
mít představu o významných historických událostech v naší zemi <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se se životem ve středověku • rozlišit život na hradě a v podhradí • popsat středověká města a život v nich 	Středověk, život ve středověku Hrady, podhradí Ochrana kulturních památek	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Žák by měl:		
vědět o nebezpečí rasismu a projevech vandalismu <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se se způsoby života různých etnických skupin • diskutovat o projevech rasismu, vandalismu • vyhledat v okolí školy místa poškozená vandaly 	Etnické skupiny Základní pravidla společenského chování Úcta k člověku Osobní bezpečí Charakter člověka – kladné a záporné vlastnosti	MKV – kulturní rozdíly MKV – lidské vztahy MKV – etnický původ
POZNATKY O SPOLEČNOSTI Žák by měl:		
uvědomovat si rizika a důsledky protiprávního jednání <ul style="list-style-type: none"> • diskutovat o porušování lidských práv • uvést příklady protiprávního jednání • popsat postihy protiprávního jednání 	Lidská práva Práva a povinnosti občana Policie, soudy Trestná činnost mládeže	OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
PÉČE O OBČANA Žák by měl:		

<p>dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit právní dokumenty • seznámit se s existencí pomáhajících organizací • popsat potřebné záležitosti související s chodem domácnosti • seznámit se se strukturou školských zařízení 	<p>Pomáhající organizace, centra odborné pomoci Vzdělání v ČR Hospodaření s penězi v rodině Právní dokumenty občana – občanský průkaz, cestovní doklady, doklady související s uzavřením sňatku a narozením dítěte</p>	<p>Inf - 9. roč. – vyhledávání informací na internetu</p>
<p>vědět o možnostech sociální péče o potřebné občany</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s orgány a institucemi zabezpečující zdravotní a sociální péči • na konkrétních příkladech posoudit důležitost lidské solidarity 	<p>Orgány a instituce zdravotní a sociální péče Sociální zabezpečení Zdravotní a sociální pojištění Péče o zdravotně postižené občany</p>	
<p>VÝCHOVA KE ZDRAVÍ Žák by měl:</p>		
<p>vědět o významu dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodnit význam dobrých vztahů mezi členy rodiny • popsat význam přátelství, kamarádství • charakterizovat vlastnosti správného kamaráda • zdůvodnit význam dobrého soužití mezi vrstevníky 	<p>Vztahy a soužití v prostředí rodiny Kamarádství, přátelství Láska, partnerské vztahy Manželství, rodičovství Vrstevnické skupiny</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy</p>
<p>chápat základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyjmenovat základní životní potřeby • vysvětlit základní rozdíly mezi stavbou těla ženy a muže • seznámit se s vývojovými obdobími jedince 	<p>Základní životní potřeby Dětství, puberta, dospívání Sexuální dospívání, antikoncepce, těhotenství Režim dne Relaxační techniky</p>	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace Čp 9. roč. – lidské tělo</p>

<ul style="list-style-type: none"> • osvojovat si základní pojmy z oblasti sexuality • popsat svůj režim dne 		
<p>respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlit vlastní zodpovědnost za své zdraví • rozlišit nejdůležitější části lidského těla a jejich funkce • popsat toleranci k zdravotnímu stavu svých vrstevníků • seznámit se s rozmanitostí vlivů prostředí na zdraví 	<p>Zásady osobní a duševní hygieny Otužování Význam pohybu pro zdraví Nemoc, úraz Části lidského těla Preventivní a lékařská péče Prostředí a zdraví</p>	<p>OSV – sebepoznání a sebepojetí ENV – vztah člověka k prostředí Čp 9. roč. – životní funkce Tv – zdravý životní styl</p>
<p>znát správné stravovací návyky a v rámci svých možností dodržovat a uplatňovat zásady správné výživy</p> <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlit význam správné výživy pro zdraví • seznámit se s vitaminy, bílkoviny, tuky, sacharidy • posoudit nezdravé stravovací návyky, které se podílejí na vzniku chorob • seznámit se s některými civilizačními nemocemi (obezita, cukrovka, srdeční choroby,...) 	<p>Výživa a zdraví Zásady zdravého stravování Jídelníček Vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví Civilizační choroby</p>	<p>Pč – příprava pokrmů podle zásad správné výživy</p>
<p>uplatňovat způsoby bezpečného chování v sociálním kontaktu s vrstevníky, při komunikaci s neznámými lidmi, v konfliktních a krizových situacích a vědět, kde v případě potřeby vyhledat pomoc</p> <ul style="list-style-type: none"> • popsat způsoby bezpečného chování 	<p>Bezpečné chování Komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi Centra odborné pomoci</p>	<p>OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – psychohygienu Inf - 9. roč. – základní funkce mobilního telefonu</p>

<p>v kontaktu s vrstevníky a při komunikaci s neznámými lidmi</p> <ul style="list-style-type: none"> • popsat situace ohrožující jeho bezpečnost • přispívat k utváření dobrých mezilidských vztahů		
--	--	--

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a společnost	Člověk a společnost	10.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
HISTORIE NAŠEHO NÁRODA Žák by měl:		
mít představu o významných historických událostech v naší zemi <ul style="list-style-type: none"> seznámit se se základními poznatky o první a druhé světové válce získat základní znalosti o vzniku československého státu 	Světové války, jejich důsledky Život za války Vznik Československého státu	
vědět o význačných osobnostech našich dějin <ul style="list-style-type: none"> seznámit se s některými významnými osobnostmi našich dějin seznámit se s významnými osobnostmi našeho města rozpoznat významná místa v regionu, které se váží k minulosti našeho kraje 	Významné osobnosti našich dějin Významné osobnosti obce Významná místa v regionu	Hv – významní hudební skladatelé
ČLOVĚK VE SPOLEČNOSTI Žák by měl:		
respektovat pravidla společenského soužití <ul style="list-style-type: none"> rozlišit pojmy domov, vlast vyhledat v kalendáři státní svátky popsat národní zvyky a obyčeje 	Naše vlast, můj domov Státní svátky Národní zvyky a obyčeje	Čj 10. roč. – čtení kalendáře
tolerovat názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti <ul style="list-style-type: none"> na konkrétních příkladech vysvětlit pojem minoritní skupina seznámit se s některými pojmy (národnostní menšina, svoboda, 	Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin Mezilidské vztahy ve společnosti Rovnoprávné postavení žen a mužů	MKV – lidské vztahy MKV – etnický původ

diskriminace)		
POZNATKY O SPOLEČNOSTI		
Žák by měl:		
být seznámen s právy občanů ČR v rámci EU <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s posláním a cíli EU 	EU, postavení ČR v rámci EU	MKV – kulturní rozdíly MKV – lidské vztahy
PÉČE O OBČANA		
Žák by měl:		
dokázat vyřizovat své osobní záležitosti, v případě potřeby požádat o radu <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s činnostmi pracovních úřadů • vyplnit tištěný formulář • psát adresu 	Příprava pro profesní uplatnění Pracovní uplatnění, odměna za práci Pracovní úřady Adresa Právní dokumenty občana – občanský průkaz, cestovní doklady, doklady související s uzavřením sňatku a narozením dítěte	OSV – komunikace Čj 10. roč. – úřední tiskoviny, psaní adresy, práce s dotazníkem
využívat, v případě potřeby, služeb pomáhajících organizací <ul style="list-style-type: none"> • vyhledat telefonní čísla jednotlivých center pomoci 	Systém zdravotní péče Pomáhající organizace - Linka důvěry, K-centrum pro lidi ohrožené drogou, Azylové domy, Krizová centra	Inf - 10. roč. – vyhledání stránky o určitém tématu
VÝCHOVA KE ZDRAVÍ		
Žák by měl:		
uplatňovat osvojené sociální dovednosti při kontaktu se sociálně patologickými jevy <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit některé choroby (běžné nemoci, infekční, civilizační a možnostmi jejich prevence) • rozlišit sociálně patologické jevy • popsat, co je šikanování 	Ochrana před přenosnými i nepřenositelnými chorobami, chronickým onemocněním a úrazy Bezpečné způsoby chování (hepatitida, HIV/AIDS) Preventivní a lékařská péče Lež, krádež, záškoláctví, vandalismus, vražda, ... Šikana a jiné projevy násilí	OSV – řešení problémů a rozhodovací dovednosti OSV – hodnoty, postoje, praktická etika
zaujímat odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí <ul style="list-style-type: none"> • popsat formy brutality a násilí (šikanování, týrání a zneužívání) 	Skryté formy a stupně individuálního násilí a zneužívání, sexuální kriminalita Komunikace se službami odborné pomoci	OSV - komunikace

<ul style="list-style-type: none"> • popsat, jak reagovat v situacích ohrožení 		
<p>vědět o souvislosti mezi konzumací návykových psychoaktivních látek a poškozováním zdraví</p> <ul style="list-style-type: none"> • určit negativní způsoby životního stylu • zdůvodnit zdravotní rizika spojená s kouřením, alkoholem, drogami • hledat jiné způsoby řešení problémů než únik k alkoholu a cigaretám 	<p>Zdravotní a sociální rizika zneužívání návykových látek Léky, návykové látky Způsoby odmítání</p>	<p>Čp 10. roč. - léčiva a návykové látky</p>
<p>respektovat zdravotní stav svůj i svých vrstevníků, umět popsat své zdravotní problémy a potíže</p> <ul style="list-style-type: none"> • popsat projevy a příznaky onemocnění • popsat péči o chrup, prevenci zubního kazu • rozlišit práci obvodního lékaře a specialistů • popsat možnosti a způsoby ochrany zdraví • popsat chování při úrazu 	<p>Preventivní a lékařská péče Chování v situacích úrazu – úrazy v domácnosti, ve škole, při sportu, v dopravě, na pracovišti Zdraví a prostředí Hledání pomoci při potížích</p>	<p>OSV - psychohygienu ENV – vztah člověka k prostředí Pč – zásady bezpečnosti a hygieny při práci</p>
<p>použít důležitá telefonní čísla v případě potřeby pomoci</p> <ul style="list-style-type: none"> • zdůvodnit ochranu zdraví a prevenci onemocnění • rozlišit důležitá telefonní čísla 	<p>Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví Ochrana zdraví při různých činnostech Důležitá telefonní čísla</p>	<p>Tv – ošetření drobných poranění</p>
<p>řídít se pokyny odpovědných osob při mimořádných událostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • popsat mimořádnou událost • popsat chování při mimořádných událostech • vysvětlit pojem integrovaný záchranný systém 	<p>Obecné zásady chování při vzniku mimořádné události (varování, evakuace, evakuační zavazadlo) Ochrana člověka za mimořádných událostí Integrovaný záchranný systém</p>	<p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika Čp 10. roč. – chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom</p>

ČLOVĚK A PŘÍRODA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Člověk a příroda navazuje na vědomosti a dovednosti získané na 1. stupni ve vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět. Učivo zahrnuje základní fyzikální, chemické, přírodovědné a zeměpisné poznatky a dovednosti. Charakter výuky umožňuje žákům hlouběji porozumět procesům probíhajícím v přírodě, vzájemným souvislostem a vztahům mezi nimi, poznávat přírodní podmínky nejen ve svém nejbližším okolí a na území ČR, ale i v Evropě. Vychází z osobních poznání žáků a jejich zkušeností.

Obsahové vymezení předmětu

Vzdělávací obory předmětu Člověk a příroda, kterými jsou *základní poznatky z fyziky, základní poznatky z chemie, základní poznatky z přírodopisu a základní poznatky ze zeměpisu*, umožňují žákům porozumět přírodním procesům a následně je aplikovat v praktickém životě.

Základní poznatky z fyziky poskytují žákům základní vědomosti o fyzikálních jevech a jejich použití v praktickém životě jako jsou fyzikální vlastnosti látek, pohyby těles, světlo, teplo, zvuk a jejich využití ve prospěch člověka. Žáci získávají také základní poznatky o elektrickém proudu a zásadách bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji.

Základní poznatky z chemie obsahují vědomosti o základních vlastnostech látek. Žáci se seznamují s chemickými výrobky, s přírodními zdroji, druhy vody a základními informacemi o vzduchu. Seznamují se s poznatky o léčivech, návykových látkách a také o zásadách bezpečné práce s chemickými přípravky.

Základní poznatky z přírodopisu rozvíjejí vědomosti žáka o živé a neživé přírodě a jejich význam pro člověka. Seznamujeme žáky s vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí, se závislostí člověka na přírodních zdrojích a zdůrazňujeme důležitost ochrany přírody a životního prostředí.

Základní poznatky ze zeměpisu poskytují žákům základní informace o místním regionu, naší republice a o sousedních státech. Učí žáky orientovat se na mapě a číst z ní základní údaje. Žáci získávají znalosti o městech, dopravě a také o ochraně člověka při ohrožení života.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět má v 7. – 10. ročníku hodinovou dotaci 3 hodiny týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách v budově školy. Dále využíváme exkurze, ekologická centra, vycházky, výlety, muzea, zoologickou a botanickou zahradu.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků schopnost vnímat zákonitosti přírody
- seznamujeme žáky s příčinami přírodních jevů
- provádíme za spolupráce žáků jednoduché fyzikální a chemické pokusy a ukázky
- seznamujeme a učíme žáky poznávat svůj region a svoji vlast
- vedeme žáky k poznání propojení člověka s přírodou a jejich vzájemné ovlivňování

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k chápání významu věcí, jevů a dějů, jejich vlastností, vzájemných vztahů a souvislostí v návaznosti na realitu
- pomáháme žákům, aby došli k samostatným objevům, řešením, závěrům
- rozvíjíme u žáků schopnost vyhledat informace
- propojujeme učivo s žakovou zkušeností
- učíme žáky důležitá telefonní čísla

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky k přesnému pojmenování jevů a věcí
- učíme žáky porozumět a vysvětlit věci, jevy, děje
- vedeme žáky ke spolupráci při řešení úkolů
- vedeme žáky k pozitivnímu vnímání své školy, obce, sebe a ostatních lidí

Kompetence sociální a personální

- umožňujeme žákům pracovat ve skupině
- učíme žáky diskutovat, vyjádřit se vlastními slovy a respektovat názor druhých
- motivujeme žáky k aktivnímu zapojení do řešení problémů
- učíme žáky odmítat rizikové a nevhodné chování

Kompetence občanské

- napomáháme k formování citového vztahu žáků k místu a k zemi, kde žijí
- podporujeme žáky v získávání informací o místě bydliště, o poznání nejbližšího okolí
- budujeme u žáků ohleduplný vztah k přírodě

Kompetence pracovní

- vedeme žáky k uvědomění si nutnosti ochrany přírody
- pomáháme žákům hledat a získávat potřebné informace a vedeme je k tomu, aby je využili v běžném životě
- učíme žáky používat výpočetní techniku
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a vyžadujeme jejich dodržování
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví

V rámci předmětu se realizují průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Environmentální výchova

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	Člověk a příroda	7.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY Žák by měl:		
být seznámen s pohyby planety Země a jejich důsledky – střídání dne a noci, ročních období <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s pojmem planeta Země • popsat pohyby Zemi 	Pohyb Země kolem své osy a kolem Slunce Střídání dne a noci Roční období	
rozpoznat jednotlivá skupenství <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se a rozlišit jednotlivá skupenství látek • porovnat na příkladech tání a tuhnutí 	Přeměny skupenství Tání a tuhnutí Teplota varu kapaliny	
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE Žák by měl:		
rozlišit základní vlastnosti látek – rozpustné, nerozpustné <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se se základními vlastnostmi látek • vyhledat na příkladech látky rozpustné a nerozpustné 	Vlastnosti látek, rozpustnost Ropa, uhlí, zemní plyn, příklady využití Cement, vápno, sádra, užití v praxi Bezpečnost při práci Plasty, použití, likvidace	ENV – základní podmínky života
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU Žák by měl:		
získat základní vědomosti o dění v přírodě během ročních období <ul style="list-style-type: none"> • vysvětlit pojmy živá a neživá příroda na příkladech • uvést charakteristické znaky ročních období 	Příroda živá a neživá a jejich vzájemné propojení Roční období	ENV – ekosystémy Čj 7. roč. – popis děje, jevů Pč – různé druhy materiálů

<p>vědět o způsobu péče o rostliny a zvířata během roku</p> <ul style="list-style-type: none"> • uvést příklady péče o pokojové rostliny • popsat péči o domácí a hospodářská zvířata • navrhnout péči o lesní zvěř • rozeznat hospodářsky důležité rostliny a péči o ně 	<p>Pokojové rostliny Hospodářsky významné druhy Lesní zvěř, ptáci Domácí zvířata</p>	<p>ENV – základní podmínky života Pč – péče o květiny v interiéru - chov zvířat v domácnosti</p>
<p>ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU Žák by měl:</p>		
<p>orientovat se na mapě podle barev, rozlišit vodstvo, horstvo, nížiny</p> <ul style="list-style-type: none"> • vyhledávat na mapě podle pokynů a zadaných úkonů • rozlišit na mapě podle barev nejdůležitější pohoří, nížiny, řeky 	<p>Mapa - druhy map Pohoří, nížiny, řeky</p>	
<p>najít na mapě zeměpisnou polohu České republiky a její sousední státy, vědět, co jsou státní hranice</p> <ul style="list-style-type: none"> • určit zeměpisnou polohu ČR • najít na mapě hlavní město ČR a město, ve kterém žije • vyhledat na mapě hranice republiky a sousední státy 	<p>Česká republika Hlavní město Praha Zeměpisná poloha ČR</p>	<p>MKV – lidské vztahy Čsp 7. roč. – Česká republika</p>

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	Člověk a příroda	8.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY Žák by měl:		
rozeznat zdroje zvuku <ul style="list-style-type: none"> • získat základní poznatky o zvuku • seznámit se se zdroji zvuku 	Zdroje zvuku, ozvěna Hudební nástroje	Hv – hudební nástroje
vědět o vlivu nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka <ul style="list-style-type: none"> • popsat, jak může hluk ovlivnit zdraví člověka • navrhnout podle obrázků, co vyvolá nadměrný hluk 	Škodlivost nadměrného hluku	
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE Žák by měl:		
vědět o kyslíku jako složce vzduchu a jeho nezbytnosti pro život člověka, zvířat i rostlin <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s pojmem kyslík • seznámit se s vlastnostmi vzduchu 	Kyslík jako jedna ze složek vzduchu	ENV – základní podmínky života
vědět o znečištění vody a vzduchu ve svém nejbližším okolí – továrny, auta <ul style="list-style-type: none"> • popsat podle obrázků, které činnosti vedou k znečištění vody a vzduchu 	Mimořádné události, ekologické katastrofy Čistota ovzduší, smog	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí Čj 8. roč. – popis obrázků
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU Žák by měl:		
poznat naše nejběžnější jedlé a jedovaté houby	Houby jedlé a jedovaté Konzumace, sběr První pomoc při otravě houbami	

<ul style="list-style-type: none"> rozeznat a pojmenovat nejznámější jedlé a jedovaté houby 		
znát význam lesa, společenství stromů, rostlin a hub <ul style="list-style-type: none"> rozeznat strom listnaté a jehličnaté pojmenovat lesní plody a byliny objasnit význam lesa 	Les a jeho význam Poznávání běžných druhů a vybraných zástupců rostlin	ENV - ekosystémy
vědět, jak chránit přírodu na úrovni jedince <ul style="list-style-type: none"> popsat zásady chování k přírodě seznámit se s pojmem životní prostředí 	Ochrana přírody a životního prostředí Chráněná území	ENV – vztah člověka k prostředí Tv - chování v přírodě
ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU Žák by měl:		
vyhledat na mapě České republiky kraj (region) podle bydliště nebo místa školy <ul style="list-style-type: none"> orientovat se na mapě ČR najít na mapě místo svého bydliště 	Místní region Zeměpisná poloha Ohraničení vzhledem k okolním regionům	Čsp 8. roč. – obec, region, kraj
orientovat se na mapě města podle významných bodů <ul style="list-style-type: none"> pojmenovat některá významná místa ve městě 	Vycházka do města se zaměřením na významné orientační body Mapa města	Čj 8. roč. - exkurze do knihovny Čsp 8. roč. – město, důležité obchody

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	Člověk a příroda	9.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY Žák by měl:		
být informován o zdrojích elektrického proudu <ul style="list-style-type: none"> seznámit se s pojmem elektrický proud rozpoznat druhy energie 	Druhy energie Elektrická energie	
znát zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji <ul style="list-style-type: none"> seznámit se se zdroji tepla na příkladech poznat a pojmenovat elektrické spotřebiče v domácnosti popsat pravidla bezpečnosti při práci s elektrickými spotřebiči 	Elektrické spotřebiče Dodržování pravidel bezpečné práce s elektrickými přístroji	Pě – elektrické spotřebiče
rozeznat zdroje tepla <ul style="list-style-type: none"> seznámit se se zdroji tepla 	Teplo Zdroje tepla, šíření tepla	
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE Žák by měl:		
poznat, podle etikety, chemické výrobky používané v domácnosti a bezpečně s nimi pracovat <ul style="list-style-type: none"> popsat zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami zhodnotit využívání paliv jako zdroje energie 	Nebezpečné látky a přípravky Značení a užívání běžných chemikálií Hořlaviny, první pomoc při popálení Zásady bezpečné práce s chemickými přípravky v běžném životě	
rolišovat druhy vody – pitná, užitková, odpadní	Pitná a užitková voda Odpadní vody	ENV – základní podmínky života

<ul style="list-style-type: none"> vysvětlit druhy vody v přírodě objasnit význam vody 	Ochrana vody	
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU Žák by měl:		
znát vybrané zástupce rostlin a živočichů <ul style="list-style-type: none"> pojmenovat a popsat vybrané zástupce rostlin a živočichů rozlišit rostliny a živočichy podle životního prostředí 	Významní zástupci vybraných skupin živočichů podle životního prostředí (voda, vzduch, země) Poznávání běžných druhů a vybraných zástupců rostlin	ENV - ekosystémy Čj 9. roč. - popis
znát jednotlivé části lidského těla a umět je pojmenovat, vědět o základních životních funkcích <ul style="list-style-type: none"> rozlišit a pojmenovat jednotlivé části lidského těla objasnit základní životní funkce rozlišit orgánové soustavy 	Lidské tělo Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla	OSV – sebezpoznání a sebezpojetí Čsp 9. roč. – části lidského těla, základní životní potřeby Pč – kresba lidské postavy
ZÁKLADNÍ POZNATKY - ZEMĚPIS Žák by měl:		
vědět o druzích a způsobech dopravy v regionu, na území ČR, do zahraničí <ul style="list-style-type: none"> rozlišit druhy dopravy pojmenovat dopravní prostředky v regionu poznat dopravní prostředky pro cestování do zahraničí 	Doprava Dopravní prostředky Doprava do zahraničí	MKV – etnický původ
vědět o přírodních zvláštích a kulturních zajímavostech svého regionu <ul style="list-style-type: none"> podle mapy vyjmenovat přírodní zajímavosti regionu pojmenovat kulturní památky seznámit se s významem ochrany přírody a kulturních památek 	Přírodní zajímavosti regionu Kulturní památky regionu	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a příroda	Člověk a příroda	10.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z FYZIKY Žák by měl:		
rozpoznat zdroje světla <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s pojmem zdroje světla • informativně poznat optické přístroje 	Zdroje světla Praktické využití optických přístrojů	
poznat, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu <ul style="list-style-type: none"> • rozeznat fyzikální vlastnosti látek • rozlišit těleso v klidu a v pohybu na příkladech • informativně se seznámit s užitím jednoduchých strojů v praktickém životě 	Základní fyzikální vlastnosti látek Pohyb a klid těles Jednoduché stroje a jejich užití v praxi	
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z CHEMIE Žák by měl:		
získat základní vědomosti o léčivech a návykových látkách <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s léčivý • uvést příklady bílkovin, tuků, sacharidů v potravě z hlediska obecně uznávaných zásad správné výživy • objasnit pojem vitaminy • rozpoznat látky poškozující zdraví 	Léčiva a návykové látky Bílkoviny, tuky, sacharidy Vitaminy a jejich zdroje Vliv výživy na zdraví člověka	Čsp 10. roč. - léky, návykové látky Pč – zásady zdravé výživy
ZÁKLADNÍ POZNATKY Z PŘÍRODOPISU Žák by měl:		
vědět o významu hospodářsky důležitých rostlin a jejich pěstování	Význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod)	ENV – ekosystémy Pč – léčivé rostliny

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovat hospodářsky důležité rostliny • seznámit se s jejich pěstováním • rozlišit pojmy chráněná a léčivá rostlina 	<p>Využití hospodářsky významných rostlin</p> <p>Chráněné a léčivé rostliny</p> <p>Jedovaté rostliny</p>	
<p>vědět, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit činnosti člověka ovlivňující přírodní prostředí • popsat ochranu vody, ovzduší a půdy • popsat hospodaření s odpady • rozlišit přírodní zdroje 	<p>Ochrana přírody a životního prostředí</p> <p>Vzájemné ovlivňování člověka a přírody</p> <p>Třídění odpadů</p> <p>Přírodní zdroje, surovinové a energetické</p>	<p>ENV – základní podmínky života</p> <p>ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí</p> <p>ENV - vztah člověka k prostředí</p> <p>Inf 10. roč. – vyhledávání informací o přírodním prostředí</p>
<p>dodržovat základní pravidla bezpečného chování při poznávání přírody</p> <ul style="list-style-type: none"> • popsat pravidla chování člověka k přírodě i v přírodě 	<p>Praktické poznávání přírody</p>	<p>ENV – vztah člověka k prostředí</p>
<p>ZÁKLADNÍ POZNATKY ZE ZEMĚPISU</p> <p>Žák by měl:</p>		
<p>uplatňovat v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě</p> <ul style="list-style-type: none"> • teoreticky i prakticky znát zásady správného chování k přírodě 	<p>Zásady ochrany přírody a životního prostředí</p>	<p>OSV – hodnoty, postoje, praktická etika</p> <p>ENV – ekosystémy</p> <p>ENV – vztah člověka k prostředí</p> <p>Tv – bezpečné chování v přírodě</p>
<p>adekvátně jednat při nebezpečí živelné pohromy a ohrožení života</p> <ul style="list-style-type: none"> • popsat, jak se chovat při nebezpečí • aplikovat telefonní čísla tísňového volání 	<p>Ochrana člověka při ohrožení zdraví a života</p> <p>Chování a jednání při nebezpečí živelných pohrom</p> <p>Důležitá telefonní čísla</p>	<p>Čsp 10. roč. - chování při mimořádných událostech</p>

HUDEBNÍ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova patří do vzdělávací oblasti Umění a kultura. Základem hudební výchovy je rozvíjení hudebnosti žáků a získání pozitivního vztahu k hudbě a umění. Vytváří u žáků kladný vztah k hudbě, rozvíjí jejich hudebnost, podporuje schopnosti hudbu emocionálně prožít. Hudební činnosti podporují u žáků rozvoj hudebních schopností a individuálních hudebních a pohybových dovedností. Rytmická cvičení pozitivně ovlivňují i rozvoj řeči žáků.

Obsahové vymezení předmětu

Předmět hudební výchova zahrnuje vokální, instrumentální, poslechové a hudebně pohybové činnosti, které se vzájemně prolínají a doplňují.

Obsahem vokálních činností je práce s hlasem. Žáci získávají správné základní pěvecké návyky a dovednosti. Na základě individuálních schopností a přiměřeně svému věku si rozšiřují svůj hlasový rozsah. Zpěv písní nejlépe rozvíjí pěvecké i hudební dovednosti žáků.

Obsahem instrumentálních činností je seznámení a hra na jednoduché hudební nástroje a jejich využití v hodinách hudební výchovy.

Obsahem poslechových činností je seznámení a vnímání hudby, poznávání různých hudebních žánrů, ale i hudbu jiných národů. Poslechem se učí žáci hudbu citově prožívat a také se na ni soustředit.

Obsahem hudebně pohybových činností je reagování na hudbu pohybem. V hodinách využíváme vhodné hudebně pohybové hry.

Hudební činnosti rozvíjejí u žáků hudební schopnosti, které se projevují individuálními hudebními dovednostmi sluchovými, pěveckými, rytmickými, instrumentálními, poslechovými a hudebně pohybovými. V hodinách využíváme audiovizuální techniku, dostupné vyučovací pomůcky i obrazový materiál

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje samostatně, v 1. – 6. ročníku má hodinovou dotaci 2 hodiny týdně. V 7. – 9. ročníku má hodinovou dotaci 2 hodiny týdně. V 10. ročníku má hodinovou dotaci 1 hodinu týdně. Výuka se realizuje převážně v hudební učebně nebo ve třídách v budově školy. Škola také zajišťuje různé doplňující akce - hudební koncerty, divadelní představení a ve spolupráci s jinými školami pěvecká vystoupení žáků.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení

- rozvíjíme u žáků pozitivní vztah k hudbě a její vnímání
- vedeme žáky k poznání, že kultura obohacuje život člověka
- umožňujeme žákům realizovat vhodné vlastní nápady a podněcujeme jejich tvořivost
- učíme žáky zpívat na základě svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně

Kompetence k řešení problémů

- vedeme žáky k rozlišování hudby vokální a instrumentální

- učíme žáky rozlišovat některé hudební nástroje

Kompetence komunikativní

- vedeme žáky ke kultivovanému vystupování a získávání sebedůvěry
- učíme žáky rytmizovat a melodizovat jednoduché texty
- umožňujeme žákům reagovat pohybem na znějící hudbu
- učíme žáky naslouchat hudbě a vnímat hudební projevy druhých
- učíme žáky hovořit o hudbě a svých zážitcích z ní

Kompetence sociální a personální

- seznamujeme žáky s kulturami jiných národů a etnik
- vedeme žáky k vzájemnému naslouchání
- učíme žáky spolupráci ve skupině

Kompetence občanské

- učíme žáky tolerovat hudební projev druhých lidí
- upevňujeme u žáků kladný postoj k hudbě

Kompetence pracovní

- učíme žáky zacházet s jednoduchými hudebními nástroji a pečovat o ně
- učíme žáky improvizovaným pohybem vyjádřit hudební náladu
- vedeme žáky k uplatňování a posilování správných pěveckých návyků

V rámci předmětu se realizují průřezová témata – Osobnostní a sociální výchova a Multikulturní výchova

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	Hudební výchova	1. - 3.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák by měl:		
naučit se správně hospodařit s dechem a snažit se srozumitelně vyslovovat <ul style="list-style-type: none"> nacvičovat základní dechové a hlasové návyky a dovednosti, dbát na správnou výslovnost seznámit se a provádět dechová a intonační cvičení rytmizovat slova, slovní spojení a říkadla hrou na tělo 	Vokální a instrumentální činnosti Dechová a hlasová cvičení, správné držení těla Hlasová hygiena, pěvecké dýchání, správná výslovnost	OSV – rozvoj schopností poznávání Čj 1. roč. – dechová, hlasová a artikulační cvičení Čj 2. roč. – dechová a hlasová cvičení
zpívat jednoduché melodie či písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem <ul style="list-style-type: none"> nacvičovat a zpívat jednoduché písně lidové a umělé opakovat jednoduchou melodii 	Zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu	Čs 1., 2., 3. roč. – písničky o domácích zvířatech
užívat při hudebních aktivitách různé hudební nástroje přiměřeně svým schopnostem a dovednostem <ul style="list-style-type: none"> seznámit se a správně používat jednoduché nástroje Orffova instrumentáře nacvičovat hru jednoduchého doprovodu 	Rytmizace říkadel Hra na tělo Nástroje Orffova instrumentáře	Čs 1. roč. – říkadla o domácích zvířatech Čj 3. roč. – rytmizace říkadel
vnímat, rozlišovat a napodobovat různé nehudební i hudební zvuky <ul style="list-style-type: none"> rozpoznávat jednoduché zvuky ze svého okolí 	Poslechové činnosti Zvuky, tóny Zvuk hudebních nástrojů (bubínek, klavír, kytara, flétna)	

<ul style="list-style-type: none"> • pojmenovat některé hudební nástroje podle zvuku a obrázku 		
<p>soustředit se na poslech jednoduché krátké známé písně či skladby</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznávat tempo vyslechnout a poznat krátké ukázky známých říkadel a písniček • seznámit se s písněmi různého charakteru 	<p>Poslechové činnosti Říkadla a skladby určené dětem Rozpoznávání tempa</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání</p>
<p>reagovat pohybem na hudbu</p> <ul style="list-style-type: none"> • nacvičovat pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky • nacvičovat pochodový krok • reagovat pohybem na znějící hudbu • vyjádřit pohybem tempo, (chůze, poskoky, běh) 	<p>Hudebně pohybové činnosti Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvky Pochod podle hudebního doprovodu Pohybový projev podle hudby – pohybové vyjádření hudební nálady</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání Tv – hudebně pohybové činnosti Čj 1. roč. – dětské říkanky a říkadla</p>

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	Hudební výchova	4. - 6.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák by měl:		
správně, hospodárně a pravidelně dýchat a snažit se o co nejlepší vyslovování při zpěvu i při rytmizaci říkadel <ul style="list-style-type: none"> • procvičovat základní dechové a hlasové návyky a dovednosti, správná výslovnost • provádět dechová a intonační cvičení • rytmizovat říkadla a jednoduchá slovní spojení hrou na tělo 	Vokální a instrumentální činnosti Správné pěvecké návyky Intonační cvičení Rytmizace říkadel	OSV - komunikace Čj 4. roč. – rytmizace říkadel
zpívat písně přiměřené jeho hlasovému rozsahu a individuálním schopnostem <ul style="list-style-type: none"> • nacvičovat a zpívat vybrané lidové a umělé písně • zpívat podle hlasové předlohy a rozvíjet hudební paměť 	Zpěv lidových a umělých písní přiměřeného rozsahu	Čs 4., 5. roč. – pracovní činnosti, povolání Čs 4. roč. - zvířata Pč – tematická kresba
poznat vybrané rytmické hudební nástroje a užívat je při hudebních aktivitách <ul style="list-style-type: none"> • doprovázet písně na rytmické nástroje • využívat nástroje Orffova instrumentáře k doprovodu písní 	Rytmus a pohyb, hra na tělo Pochopení a interpretace rytmu podle koordinace motorické, zrakové a sluchové Nástroje Orffova instrumentáře, hra na jednoduché nástroje	
rozlišit hudební a nehudební zvuk, mluvený a zpívaný hlas, rozeznat tóny: krátké - dlouhé, vyšší – nižší <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit zvuk – tón • rozeznat mluvní a zpěvní projev • rozpoznávat vlastnosti tónu • rozpoznat vybrané nástroje podle 	Zvuky, tóny Výška, síla, délka tónu Zvuk hudebních nástrojů	

zvuku a obrázku		
<p>soustředit se na poslech jednoduchých skladeb</p> <ul style="list-style-type: none"> ● vyslechnout krátké skladby známých skladatelů ● seznámit se se základním dělením zpěvních hlasů (sólista, sbor, mužský, ženský, dětský hlas) ● poslouchat a poznávat melodie a písně z filmů a pohádek ● identifikovat podle melodie známou píseň 	<p>Poslechové činnosti Zpěvní hlasy Melodie a skladby určené dětem Hymna ČR</p>	
<p>propojit vlastní pohyb s hudbou, zvládnout jednoduché taneční hry</p> <ul style="list-style-type: none"> ● pohybově se orientovat při změně tempa nebo rytmu ● zdokonalovat vlastní improvizaci pohybu s hudbou ● procvičovat pochodový krok ● nacvičovat taneční kroky mazurky 	<p>Hudebně pohybové činnosti Pochod podle hudebního doprovodu Pohybové hry s říkadly a dětskými popěvkami Pohybový projev podle hudby – mazurka Hudebně relaxační techniky</p>	<p>MKV – kulturní rozdíly Tv – vyjádření hudby pohybem</p>

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Umění a kultura	Hudební výchova	7. - 10.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák by měl:		
využívat pěvecké návyky, podle individuálních schopností a dovedností zvládat správné dýchání a výslovnost při zpěvu i mluveném projevu <ul style="list-style-type: none"> • provádět dechová a hlasová cvičení • procvičovat intonační cvičení • upevňovat správné držení těla, správné a hospodárné dýchání, zřetelnou výslovnost • rytmizovat říkadla a jednoduchá cvičení hrou na tělo 	Vokální a instrumentální činnosti Upevňování správných pěveckých návyků, zřetelná výslovnost, správné dýchání Rytmická cvičení a rytmizace říkadel	OSV – komunikace
interpretovat vybrané a vzhledem k individuální úrovni zvládnutelné lidové a umělé písně <ul style="list-style-type: none"> • zazpívat písně lidové a umělé • seznámit se se základními hudebními pojmy – notová osnova, houslový klíč, nota • znázorňovat melodii pohybem (vzestupnou, sestupnou) • rozlišovat dynamiku (slabě, silně) • rozlišovat tempo (pomalu, rychle) • nacvičovat zpěv sborový a sólo 	Lidové a umělé písně, koledy Seznámení s hudebními pojmy - nota, notová osnova, hudební klíč Rozpoznávání tempa a rytmu	PČ – výtvarné ztvárnění lidových zvyků
doprovázet podle svých schopností a dovedností písně na rytmické hudební nástroje <ul style="list-style-type: none"> • zdokonalovat dovednosti ve hře na 	Hudební doprovody Hra na tělo Nástroje Orffova instrumentáře	

<p>nástroje Orffova instrumentáře</p> <ul style="list-style-type: none"> • vybírat vhodný nástroj podle nálady písně • zvládnout jednoduchý rytmický doprovod pomocí rytmických nástrojů Orffova instrumentáře 		
<p>soustředit se na poslech skladeb různých hudebních žánrů</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s tvorbou vybraných nejznámějších hudebních skladatelů • soustředit se na poslech ukázek • rozeznávat podle zvuku a obrázku hudební nástroje • seznámit se s vybranými hudebními žánry • pokusit se o slovní vyjádření svých dojmů z poslechu 	<p>Poslechové činnosti Rozpoznávání zvuků vybraných hudebních nástrojů Poslech písní a skladeb různých hudebních žánrů a vybraných ukázek našich i zahraničních skladatelů a interpretů Seznámení s významnými hudebními skladateli Hymna ČR</p>	<p>MKV – kulturní rozdíly Čsp 7. roč. - státní hymna Čp 8. roč. – hudební nástroje Čsp 10. roč. – významné osobnosti našich dějin</p>
<p>zvládnout základní kroky jednoduchého tance</p> <ul style="list-style-type: none"> • procvičovat hudebně pohybové hry • pochodovat do rytmu, zvládat kroky mazurky • reagovat pohybem na znějící hudbu • seznámit a nacvičovat taneční kroky polky • seznámit se s relaxačními technikami a muzikoterapií 	<p>Hudebně pohybové činnosti Improvizovaný pohyb podle hudby Hudebně pohybové hry Základní taneční kroky jednoduchých tanců Relaxační techniky, muzikoterapie</p>	<p>Tv - rytmizování chůze, vyjádření hudby pohybem</p>

TĚLESNÁ VÝCHOVA

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je součástí vzdělávací oblasti Člověk a zdraví. Hlavním cílem vyučovacího předmětu je podnítit v žácích touhu po pohybu a osvojení si pohybových dovedností, položit základy pro celoživotní potřebu rekreačního sportu. Tělesná výchova svým pojetím napomáhá k rozvoji zdravého životního stylu a podporuje tělesnou a duševní pohodu. Umožňuje žákům aktivně využívat a ovlivňovat vlastní pohybové možnosti s ohledem na zdravotní a pohybové omezení. V rámci svých individuálních možností jsou žáci postupnými kroky vedeni k maximálnímu rozvoji vlastní tělesné i duševní zdatnosti. Do předmětu je zahrnuta *Zdravotní tělesná výchova*, jejímž cílem je odstranění nebo alespoň zmírnění zdravotního oslabení a celkové zlepšení zdravotního stavu.

Obsahové vymezení předmětu

Předmět umožňuje žákům využívat vlastní pohybové možnosti. Ve shodě s věkem, postižením a pohybovými možnostmi je vede od spontánního pojetí pohybu, k řízené pohybové aktivitě a vlastní pohybové seberealizaci. Směřuje k eliminování nedostatků v diferenciaci a koordinaci pohybů. Jako alternativní formu tělesné výchovy, jejímž cílem je odstranění nebo zmírnění zdravotního oslabení žáků, slouží *Zdravotní tělesná výchova*, do které jsou žáci zařazováni na doporučení lékaře.

Časové vymezení předmětu

Tělesná výchova je vyučována v 1. – 10. ročníku. V 1. a 2. ročníku jsou 3 hodiny týdně. Ve 3. – 10. ročníku vždy v každém ročníku 4 hodiny týdně. Výuka se realizuje převážně v tělocvičně v budově školy, na školním pozemku, současně jsou využívána i jiná sportoviště v okolí školy. Součástí výuky jsou i pobyty v přírodě v různých ročních obdobích. Součástí předmětu je učivo vzdělávacího oboru Výchova ke zdraví. V předmětu je vždy 1 hodina časové dotace, a to v ročníku 7. až 10.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení

- vedeme žáky k osvojení nových pohybových dovedností
- umožňujeme žákům rozvíjet jejich fyzické a zdravotní předpoklady pohybových dovedností
- umožňujeme žákům osvojit si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování a posílení zdraví
- vedeme žáky k začleňování pohybu do denního režimu

Kompetence k řešení problémů

- zapojujeme žáky do sportovních soutěží
- učíme žáky aplikovat osvojená pravidla her a soutěží
- učíme žáky rozpoznávat základní situace ohrožující tělesné a duševní zdraví vlastní i druhých.

- podporujeme u žáků spolupráci

Kompetence komunikativní

- učíme žáky reagovat na smluvené povely a signály
- vedeme žáky ke spolupráci při řešení úkolů
- vyžadujeme u žáků dodržování pravidel slušného chování, netolerujeme agresivní, hrubé, vulgární a nezdvořilé projevy
- podporujeme přátelskou komunikaci mezi žáky z různých tříd a škol
- vedeme žáky k čestnému jednání v duchu „fair play“

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke spolupráci ve skupině
- učíme žáky pracovat v týmu podle společně dohodnutých pravidel
- vedeme žáky k pochopení, že sport je jedním z prostředků k navazování sociálních kontaktů
- učíme žáky v případě potřeby poskytnout pomoc nebo o ni požádat

Kompetence občanské

- vedeme žáky k uvědomění si významu sportu a zdravé životosprávy pro sebe
- vedeme žáky k ohleduplnosti k ostatním ve sportu a k respektování názoru druhých
- podporujeme u žáků vnímání prožitků a utváříme u žáků aktivní vztah ke sportu

Kompetence pracovní

- učíme žáky dodržovat organizační, hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné sportovní či jiné pohybové činnosti
- seznamujeme žáky se zásadami bezpečnosti a vyžadujeme jejich dodržování
- vedeme žáky k ochraně svého zdraví a k ochraně životního prostředí

Vyučovací předmět v sobě zahrnuje průřezové téma Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	1. – 3.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák by měl:		
mít kladný postoj k pohybovým aktivitám <ul style="list-style-type: none"> • zapojovat se do různých pohybových činností a her • provádět jednoduché cviky a činnosti pod vedením učitele 	Informace o pohybových činnostech Význam pohybu pro zdraví člověka Pohybové činnosti a hry	
zvládat podle pokynů přípravu na pohybovou činnost <ul style="list-style-type: none"> • převléknout se do cvičebního úboru • napodobit správné držení těla při provádění cviků • s pomocí učitele zvládat přípravné cviky na pohybovou činnost • s pomocí učitele provádět uklidňovací a protahovací cvičení 	Sebeobsluha, samostatné oblékání, vhodné oblečení a obutí Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační, relaxační, dechová cvičení	Čs 2. roč. - sebeobsluha Pč - sebeobsluha
reagovat na základní pokyny a povely k osvojované činnosti <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s názvy tělocvičných náradí a náčiní • chápat základní pokyny a povely 	Organizace při tělesné výchově Komunikace v tělesné výchově – smluvené povely a signály, názvy a možnosti využití tělocvičného náradí a náčiní	Čs 1. roč. – lidské tělo Čs 3. roč. – části lidského těla
mít osvojeny základní způsoby lokomoce, dovednosti a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů <ul style="list-style-type: none"> • vyjádřit rytmus, tempo, melodii pohybem • rozvíjet pohybové dovednosti • vzhledem k individuálním schopnostem provádět průpravná 	Cvičení pro správné držení těla Kondiční cvičení Koordinační cvičení Základy gymnastických cvičení Hudebně pohybové činnosti Základy sportovních her Pobyt v přírodě, turistika, chování v přírodě Hry v přírodě	Čs 2. roč. – sport, hra <ol style="list-style-type: none"> 1. změny v přírodě během roku 2. chování v přírodě Čs 3. roč. - ochrana přírody Hv – pohybový projev podle hudby

<p>gymnastická cvičení</p> <ul style="list-style-type: none"> • provádět základní kondiční cvičení, chůzi, běh, skoky, lezení, • manipulovat s míčem odpovídající velikosti a hmotnosti • provádět průpravné hry • překonávat snadné překážky při chůzi v terénu 		
<p>dodržovat základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech a mít osvojeny základní hygienické návyky při pohybových aktivitách</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s pravidly bezpečnosti a hygieny při sportovních aktivitách v hodinách tělesné výchovy 	<p>Základní pravidla chování, hygiena při tělesné výchově, osobní hygiena, vhodné oblečení a obuv Bezpečnost při pohybových aktivitách v různém prostředí</p>	<p>Čs 3. roč. – zásady bezpečného chování</p>
<p>ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA Žák by měl:</p>		
<p>uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech</p> <ul style="list-style-type: none"> • postupně zdokonalovat nácvik správného držení těla ve stoji • upevňovat návyk správného způsobu sezení • zvládat nácvik dýchacího rytmu 	<p>Správné držení těla Dechová cvičení Vnímání pocitů při cvičení Relaxační cvičení Koordinační a rovnovážná cvičení Vhodné oblečení a obuv Pohybový režim</p>	
<p>zaujímat správné základní cvičební polohy</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládat postavení se do základních cvičebních poloh • soustředit se na cvičení a snažit se o správné provedení 	<p>Základní cvičební polohy Základní technika cvičení Nevhodná cvičení a činnosti</p>	
<p>zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením</p>	<p>Cvičení zaměřená na: správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve,</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • soustředit se na cvičení • zvládat činnosti pro rozvoj základních pohybových schopností a pohybových dovedností s přihlédnutím k druhu a závažnosti zdravotních oslabení 	<p>protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně stehen, zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech, spinální cvičení, posílení oslabených svalů šíjových, mezilopatkových, břišních, hýžd'ových, stehenních, lýtkových a vzpřimovačů trupu</p> <p>Cvičení zaměřená na: protažení a posílení svalstva, rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů, zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži, koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu, rovnovážná a koordinační cvičení</p> <p>Cvičení zaměřená na: vyrovnávání svalové nerovnováhy, vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchacího systému, rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů, sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu, orientaci v prostoru, zrakovou lokalizaci</p> <p>Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>	
---	--	--

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	4. - 6.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák by měl:		
zlepšovat svou tělesnou zdatnost, pohybový projev a správné držení těla <ul style="list-style-type: none"> • provádět jednoduché cviky a činnosti pod vedením učitele 	Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační, relaxační, dechová cvičení	OSV - psychohygiena
podle pokynu uplatňovat v pohybovém režimu korektivní cvičení v souvislosti s vlastním zdravotním oslabením <ul style="list-style-type: none"> • samostatně se převléknout do cvičebního úboru • vzhledem k individuálním schopnostem provádět prvky gymnastického cvičení • provádět rovnovážná cvičení • upevňovat základy atletiky • průpravným cvičením rozvíjet běžeckou rychlost a vytrvalost • provádět průpravné hry s míčem 	Sebeobsluha, samostatné oblékání, vhodné oblečení a obutí Základy gymnastiky – průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na náradí, kotoul vpřed Základy atletiky – startovní povely a signály, rychlý běh na krátkou vzdálenost, skok do dálky s odrazem, přeskok nízké překážky, hod míčem z místa, průpravné cviky Základy sportovních her – manipulace s míčem, základní herní činnosti a jejich kombinace, minihry a hry podle upravených pravidel	
rozvíjet základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností <ul style="list-style-type: none"> • vyjádřit rytmus, tempo, sladit melodii s pohybem • rozvíjet pohybové dovednosti a manipulaci s náčiním • překonávat přírodní překážky při chůzi v terénu 	Rytmická a kondiční cvičení – rytmizovaná chůze, vyjádření hudby pohybem Pobyt v přírodě, základní poznatky z turistiky, chování v přírodě, ochrana přírody, hry v zimní přírodě	Hv – pohyb podle hudebního doprovodu

<p>rozumět základním termínům tělocvičné terminologie a reagovat na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti předpokladů</p> <ul style="list-style-type: none"> • správně reagovat na základní pokyny a povely • zvládnout pořadová cvičen • poznat tělocvičné nářadí a náčiní 	<p>Organizace při Tv Komunikace v Tv – smluvené povely a signály, názvy tělocvičných nářadí a náčiní</p>	<p>P 5. - 6. roč. – pojmy vlevo, vpravo, uprostřed</p>
<p>zvládat podle pokynů základní přípravu organismu před pohybovou činností i uklidnění organismu po ukončení činnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • pod vedením učitele se připravit na pohybovou činnost • pod vedením učitele provádět uklidnění po zátěži a protahovací cvičení 	<p>Průpravná, kondiční, rytmická, kompenzační, relaxační, dechová cvičení</p>	
<p>využívat osvojené pohybové dovednosti při hrách a soutěžích</p> <ul style="list-style-type: none"> • zapojit se do pohybových her s různým zaměřením, netradičních pohybových her • osvojit si zjednodušená pravidla her 	<p>Základní pravidla her, herní role v různých soutěžích a hrách Pohybové kolektivní hry, zásady jednání a chování – fair play</p>	<p>OSV – poznávací schopnosti OSV – spolupráce a soutěživost</p>
<p>uplatňovat hygienické a bezpečnostní zásady pro provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti.</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozeznat, jak se správně oblékat na různé sporty • seznámit se s první pomocí u jednodušších zranění při pohybové činnosti 	<p>Hygiena při Tv, osobní hygiena Bezpečnost při pohybových činnostech, základní pravidla chování Sebeobsluha První pomoc</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy Čs - 4. roč. – bezpečnost při pohybových hrách Čs - 6. roč. – ošetření drobného poranění Pč – svlékání a oblékání oděvu</p>
<p>ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA Žák by měl:</p>		

<p>zvládat základní techniku speciálních cvičení; korigovat techniku cvičení podle pokynů učitele</p> <ul style="list-style-type: none"> • zaměřit pozornost na přesnost prováděných cvičebních pohybů • koncentrovat pohybové úsilí do procvičované oblasti 	<p>Cvičení zaměřená na: správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně stehen, zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního kloubu a páteře ve všech směrech, spinální cvičení, posílení oslabených svalů šíjových, mezilopatkových, břišních, hýžd'ových, stehenních, lýtkových a vzpřimovačů trupu</p> <p>Cvičení zaměřená na: protažení a posílení svalstva, rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů, zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži, koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu, rovnovážná a koordinační cvičení</p> <p>Cvičení zaměřená na: vyrovnávání svalové nerovnováhy, vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchacího systému, rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů, sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu, orientaci v prostoru, zrakovou lokalizaci</p> <p>Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>	
---	--	--

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	7. - 10.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
Žák by měl:		
usilovat o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o zdokonalování základních lokomocí a pohybových dovedností <ul style="list-style-type: none"> vytvořit si s pomocí učitele návyky zdravého životního stylu 	Průpravná, kondiční, koordinační, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení Rozvoj rychlostních, vytrvalostních, silových a koordinačních schopností Zdravý životní styl	OSV – sebepoznání a sebepojetí Čsp 9. roč. – význam pohybu pro zdraví
cíleně se připravit na pohybovou činnost a její ukončení <ul style="list-style-type: none"> provádět základní přípravu organismu před pohybovou činností provádět uklidnění organismu po ukončení činnosti 	Sebeobsluha, vhodné oblečení a obutí Rozcvičení před pohybovou činností Zklidnění organismu a důležitost protažení po ukončení pohybových činností	
využívat základní kompenzační a relaxační techniky <ul style="list-style-type: none"> osvojit si základy kompenzačních, vyrovnávacích a relaxačních cvičení provádět protahovací cvičení dbát na správné držení těla snažit se o správné dýchání při provádění cviků 	Prevence a korekce svalových dysbalancí, průpravná, kondiční, koordinační, koncentrační a postřehová cvičení, kompenzační, vyrovnávací, relaxační cvičení, cvičení ke správnému držení těla a jiná zdravotně zaměřená cvičení	
uplatňovat bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu <ul style="list-style-type: none"> dodržovat pravidla pro bezpečný pobyt v přírodě osvojovat si pravidla účastníka silničního provozu 	Pobyt v přírodě, základní poznatky z turistiky, chování v přírodě, ochrana přírody, hry v zimní přírodě Hygiena a bezpečnost při pohybových činnostech, vhodný oděv a obuv ve specifickém prostředí Význam pohybu pro zdraví, pohybový režim,	Čp 8. roč. – chování k přírodě Čp 10. roč. – pobyt ve volné přírodě

	pohybové aktivity	
znát zásady ošetření drobných poranění, umět požádat o pomoc <ul style="list-style-type: none"> • poskytnout s pomocí učitele první pomoc u zranění • přivolat pomoc 	Základní pravidla chování, osobní hygiena Základy první pomoci	Čsp 10. roč. – ochrana zdraví
zvládat v souladu s individuálními předpoklady osvojované pohybové dovednosti a využívat je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech <ul style="list-style-type: none"> • účastnit se pohybových her s různým zaměřením, netradičních pohybových her • provádět gymnastická cvičení • provádět rytmické a kondiční formy cvičení s hudbou a rytmickým doprovodem • zlepšovat své individuální výkony v jednotlivých atletických disciplínách • aplikovat pravidla při konkrétních sportovních hrách • využívat získané dovednosti při turistice a pobytu v přírodě • seznámit se s významnými sportovními soutěžemi 	Pohybové hry s různým zaměřením, pohybové hry s netradičními pomůckami Základy gymnastiky – průpravná cvičení, cvičení s náčiním a na náradí Rytmická a kondiční cvičení – rytmizování chůze, vyjádření hudby pohybem Základy atletiky – startovní povely a signály na dráze a v terénu, skok do dálky, skok do výšky, hod míčem, hod granátem, hod koulí, Základy sportovních her podle upravených pravidel Rytmická a kondiční cvičení – rytmizování chůze, vyjádření hudby pohybem Turistika a pobyt v přírodě, základní poznatky z turistiky, chůze a orientace v terénu Pobyt v zimní přírodě Významné sportovní soutěže	OSV – spolupráce a soutěživost MKV – lidské vztahy Hv - pohyb podle hudby
snažit se o co nejspřávnější provedení pohybové činnosti	Hodnocení pohybových dovedností	

<ul style="list-style-type: none"> • podle individuálních možností provádět vlastní pohybovou činnost 		
dodržovat dohodnutou spolupráci v družstvu při kolektivních hrách <ul style="list-style-type: none"> • dodržovat pravidla her a soutěží • rozpoznat přestupky proti pravidlům • užívat zásad jednání a chování fair play 	Komunikace v Tv, smluvené povely, signály, gesta Vzájemná komunikace při osvojovaných pohybových činnostech Pravidla osvojovaných pohybových činností, základní pravidla her, závodů, soutěží	OSV – spolupráce a soutěživost
sledovat určené prvky pohybové činnosti a výkony <ul style="list-style-type: none"> • změřit výkon 	Měření výkonů Hodnocení pohybových dovedností	M 10. roč. – jednotky délky, času
ZDRAVOTNÍ TĚLESNÁ VÝCHOVA Žák by měl:		
uplatňovat správné způsoby držení těla v různých polohách a při pracovních činnostech <ul style="list-style-type: none"> • postupně zdokonalovat nácvik správného držení těla ve stoji • upevňovat návyk správného způsobu sezení • zvládat nácvik dýchacího rytmu 	Správné držení těla Dechová cvičení Vnímání pocitů při cvičení Relaxační cvičení Koordinační a rovnovážná cvičení Vhodné oblečení a obuv Pohybový režim	
zaujímat správné základní cvičební polohy <ul style="list-style-type: none"> • zvládat postavení se do základních cvičebních poloh • soustředit se na cvičení a snažit se o správné provedení 	Základní cvičební polohy Základní technika cvičení Nevhodná cvičení a činnosti	
zvládat jednoduchá speciální cvičení související s vlastním oslabením <ul style="list-style-type: none"> • soustředit se na cvičení • zvládat činnosti pro rozvoj základních pohybových schopností a pohybových dovedností s přihlédnutím k druhu a závažnosti zdravotních oslabení 	Cvičení zaměřená na: správné držení hlavy, pletence ramenního, postavení pánve, protažení šíjových, prsních, bederních svalů a vzpřimovačů páteře, zkrácených ohybačů kyčle a svalstva na zadní straně stehen, zlepšení fyziologického rozsahu pletence ramenního, kolenního, kyčelního a hlezenního	

	<p>kloubu a páteře ve všech směrech, spinální cvičení, posílení oslabených svalů šíjových, mezilopatkových, břišních, hýžd'ových, stehenních, lýtkových a vzpřimovačů trupu</p> <p>Cvičení zaměřená na: protažení a posílení svalstva, rozvoj hlavních a pomocných dýchacích svalů, zlepšení hrudního a bráničního dýchání při větší tělesné zátěži, koordinaci srdečního, dýchacího a pohybového rytmu, rovnovážná a koordinační cvičení</p> <p>Cvičení zaměřená na: vyrovnávání svalové nerovnováhy, vyrovnávání funkční adaptability pohybového, srdečně-cévního a dýchacího systému, rozvíjení pohybové a prostorové koordinace, rovnovážných postojů, sluchového, zrakového a taktilního vnímání rytmu, orientaci v prostoru, zrakovou lokalizaci</p> <p>Pohybové činnosti v návaznosti na obsah tělesné výchovy s přihlédnutím ke konkrétnímu druhu a stupni oslabení</p>	
--	---	--

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Člověk a svět práce integruje předmět Výtvarná výchova. Vyučovací předmět zahrnuje široké spektrum pracovních činností. Žáci se seznamují s různými materiály, s funkcí a užíváním vhodných pomůcek a náradí. Poznávají prostředky výtvarného jazyka a prostřednictvím tvůrčích činností dochází k rozvoji smyslového vnímání, schopnosti vyjadřovat a prezentovat emoce, představy, pocity, zkušenosti a myšlenky. U žáků se rozvíjí motorické schopnosti, manuální dovednosti, stimuluje se řeč a myšlení. Upevňují si návyky hygieny práce, seznamují se se zásadami bezpečnosti práce a jsou vedeni k jejich dodržování. Žáci se učí pracovat samostatně i ve skupinách a vážit si práce své i druhých.

Obsahové vymezení předmětu

Předmět je rozdělen do tematických okruhů Sebeobsluha, Práce s drobným materiálem, Práce montážní a demontážní, Pěstitelské práce, Práce v domácnosti, Práce s technickými materiály a Výtvarné činnosti. Ve všech tematických okruzích jsou žáci soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci. V rámci praktických cvičení se žáci seznamují s konkrétními jednoduchými pracovními činnostmi.

Časové vymezení předmětu

Vyučovací předmět se vyučuje v 1. – 10. ročníku. Hodinová dotace v 1. – 3. ročníku jsou 3 hodiny týdně, ve 4. – 6. ročníku 4 hodin týdně, v 7. a 8. ročníku 5 hodin týdně, v 9. a 10. ročníku 6 hodin týdně.

Předmět Výtvarná výchova se vyučuje v 1. – 10. ročníku. Hodinová dotace v 1. – 10. ročníku je 1 hodina týdně. Výuka probíhá v kmenových třídách, odborných učebnách a na školním pozemku. Část výuky probíhá mimo školu - exkurze, ekologická centra, vycházky, výlety.

Výchovné a vzdělávací strategie uplatňované ve vyučovacím předmětu:

Kompetence k učení

- umožňujeme žákům osvojovat si základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- nabízíme žákům využití vhodných metod k zadané výtvarné činnosti, učíme je zvládat základní dovednosti s různými výtvarnými materiály
- seznamujeme žáky s různými materiály
- učíme žáky používat vhodné nástroje, náradí a pomůcky při práci i v běžném životě
- učíme žáky porozumět pojmům, návodům a zvládnout jednoduché pracovní postupy
- seznamujeme žáky průběžně s obory lidské činnosti
- využíváme výletů, exkurzí k poznávání oborů lidské práce
- zadáváme žákům takové úkoly, které pomohou vyhranit zájem o činnost, která by mohla být využita v pracovním uplatnění

Kompetence k řešení problému

- vedeme žáky ke správnému výběru nástrojů, náradí a pomůcek

- podporujeme u žáků samostatnost a tvořivost
- výtvarnými činnostmi pomáháme žákům v překonávání napětí, posilujeme sebedůvěru, soustředěnost
- zapojujeme žáky do soutěží

Kompetence komunikativní

- učíme žáky užívat správnou terminologii
- poskytujeme žákům dostatečný prostor k jejich vlastnímu projevu na základě vlastních pocitů, prožitků a nálad
- učíme žáky vnímat výtvarné projevy druhých

Kompetence sociální a personální

- vedeme žáky ke společným činnostem, poukazujeme na výhody spolupráce
- podporujeme vzájemnou pomoc
- vedeme žáky k odpovědnosti za své i společné výsledky práce
- poskytujeme žákům prostor pro skupinové výtvarné práce
- vhodnými metodami podporujeme u žáků pocit sebedůvěry

Kompetence občanské

- vedeme žáky k poznání pracovních činností, které napomáhají k využití volného času
- vytváříme u žáků pozitivní vztah k práci
- vedeme žáky k péči o vlastní tělo, oblékání, hygienu
- vedeme žáky k dodržování hygienických a bezpečnostních pravidel při práci
- zapojujeme žáky do péče o svou třídu, školu

Kompetence pracovní

- rozvíjíme u žáků motoriku
- seznamujeme žáky s jednoduchými pracovními úkony a základními nástroji v dílně, kuchyni, na pozemku, ve třídě
- učíme žáky soustředit se na pracovní výkon, pracovat vlastním tempem a práci dokončit
- učíme žáky správným způsobem užívat materiál a pracovní nástroje
- učíme žáky správně zacházet s pracovními pomůckami
- učíme žáky zvládat různé výtvarné techniky a dovednosti dle jejich schopností
- vedeme žáky k zvládnutí úkonů souvisejících se sebeobsluhou

Vyučovací předmět v sobě zahrnuje tato průřezová témata: Osobnostní a sociální výchova, Multikulturní výchova a Environmentální výchova.

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce Umění a kultura	Pracovní činnosti	1. – 3.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
SEBEOBSLUHA		
Žák by měl:		
zvládnout základní hygienické návyky a sebeobslužné činnosti <ul style="list-style-type: none"> • správně používat WC • umývat ruce a obličej, čistit si zuby, používat kapesník, hřeben • dbát na osobní hygienu • pečovat o svůj zevnějšek 	Základní hygienické návyky, osobní hygiena Sebeobsluha	
zvládnout oblékání a svlékání oděvu, skládání a uložení oděvu, obouvání <ul style="list-style-type: none"> • rozepínat a zapínat knoflíky, zdrhovadla, patenty a suchý zip • obouvat a zouvat obuv k jednotlivým aktivitám • dbát na pořádek při převlékání oděvu 	Sebeobsluha Svlékání a oblékání oděvu, skládání oděvu, obouvání	Tv – příprava na pohybovou činnost
udržovat pořádek ve svých věcech i ve svém okolí <ul style="list-style-type: none"> • udržovat své pracovní místo a jeho okolí v pořádku • dbát na pořádek ve svých osobních věcech • při různých činnostech dodržovat zásady bezpečnosti práce • správně zacházet s pracovními pomůckami 	Péče o osobní věci Uklízení a ukládání osobních věcí Bezpečnost při práci	

PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
Žák by měl:		
třídít různé druhy drobného materiálu podle velikosti, tvaru, barev <ul style="list-style-type: none"> ukládat materiál do různých nádob, krabic, zásuvek manipulovat s drobným materiálem navlékat korálky 	Různé drobné materiály a jejich užití	OSV – rozvoj schopností poznávání P 1. roč. – třídění podle různých kritérií P 2. roč. – tvoření skupin prvků
zvládat základní manuální dovednosti při práci s jednoduchými materiály a pomůckami <ul style="list-style-type: none"> seznámit se s různými druhy materiálu, jeho vlastnostmi při práci dodržovat zásady bezpečnosti práce 	Různé materiály a jejich užití Pracovní pomůcky a nástroje Základní manuální dovednosti Bezpečnost při práci	
vytvářet jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů <ul style="list-style-type: none"> pracovat s papírem vytvářet jednoduché tvary z papíru pracovat s modelovací hmotou sbírat a rozlišovat listy nalepovat listy 	Jednoduché pracovní operace a postupy Práce s papírem - stříhání, mačkání, trhání, překládání papíru Práce s modelovací hmotou - hnětení, mačkání, válení, koulení, stlačování Práce s přírodninami	Čs 2. roč. – ovoce, zelenina Čs 3. roč. – příroda v ročních obdobích
pracovat podle slovního návodu <ul style="list-style-type: none"> podle slovního návodu a dopomoci učitele tvořit jednoduché výrobky 	Jednoduché pracovní operace a postupy	
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ		
Žák by měl:		
zvládat elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi <ul style="list-style-type: none"> třídít a ukládat jednotlivé díly stavebnice sestavovat stavebnicové prvky 	Stavebnice, plošné, prostorové Montáž a demontáž jednoduchých předmětů	OSV – rozvoj schopností poznávání P 1. roč. – manipulace s předměty, úlohy na orientaci v prostoru P 2. roč. - orientace na ploše, výrazy před, za, vpředu, vzadu

<ul style="list-style-type: none"> montovat a demontovat stavebnici plošnou a prostorovou 		P 3. roč. – základní geometrické tvary
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
Žák by měl:		
provádět pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích <ul style="list-style-type: none"> provádět pozorování přírody a jejich změn v jednotlivých ročních obdobích 	Kalendář přírody Změny v přírodě v průběhu roku	Čs 1. roč. - roční období Čs 2. roč. – pozorování změn v přírodě Čs 3. roč. – proměny přírody
pečovat o nenáročnou rostlinu v bytě i na zahradě <ul style="list-style-type: none"> seznámit se se základy péče o pokojové rostliny zalévat nenáročnou rostlinu ve třídě 	Základní podmínky pro pěstování pokojových rostlin Pěstování pokojových rostlin - zalévání	
používat lehké zahradní náčiní <ul style="list-style-type: none"> seznámit se se zahradnickým náčiním 	Zahradní náčiní	
PRÁCE V DOMÁCNOSTI		
Žák by měl:		
upravit stůl pro jednoduché stolování <ul style="list-style-type: none"> seznámit se s pravidly správného stolování použít správně talíře a příbor 	Stolování, pravidla správného stolování	
připravit jednoduchý pokrm <ul style="list-style-type: none"> připravit s pomocí učitele jednoduchý pokrm 	Potraviny – výběr, nákup	
chovat se vhodně při stolování <ul style="list-style-type: none"> seznámit se s pravidly společenského chování a hygieny při stolování 	Pravidla společenského chování Hygiena při stolování	
orientovat se v základním vybavení kuchyně <ul style="list-style-type: none"> poznat, pojmenovat a vhodně použít základní vybavení kuchyně 	Základní vybavení kuchyně	
zvládat drobné úklidové práce <ul style="list-style-type: none"> udržovat pořádek 	Drobné úklidové práce	Čs 2. roč. – provoz v domácnosti

<ul style="list-style-type: none"> zachovávat čistotu 		
VÝTVARNÉ ČINNOSTI		
Žák by měl:		
zvládnout nejzákladnější dovednosti pro vlastní tvorbu <ul style="list-style-type: none"> osvojit si základní návyky spojené s výtvarnou činností vybarvit jednoduchý tvar podle vzoru používat vodové barvy a osvojit si základní dovednosti v práci provádět grafomotorická cvičení 	Rozvíjení grafomotoriky, uvolňovací cviky Hygiena, sebeobsluha Práce s pastelkami, omalovánky, poznávání stejných barev a tvarů Práce s vodovými barvami	Čj 1. roč. – uvolňovací cviky, grafomotorická cvičení Čj 2. roč. – uvolňovací a grafomotorická cvičení Čs 2. roč. – omalovánky domácích zvířat
Rozpoznávat, pojmenovat a porovnat s dopomocí učitele barvy, tvary, objekty na příkladech z běžného života a ve výsledcích vlastní tvorby i tvorby ostatních <ul style="list-style-type: none"> rozlišit základní barvy pojmenovat pomůcky, které používá seznamovat se s rozličnými postupy a výtvarnými technikami dotvářet kresbou nebo malbou plošně otištěné přírodní struktury 	Základní barvy Výtvarný materiál a pomůcky, užívání různých druhů barev – voskové pastelky, suché křídly, vodové barvy, pastelky Netradiční materiál a pomůcky -ruka, dřívko, brambory Kombinace různých druhů barev Výtvarní techniky – kresba, malba, otiskování Netradiční výtvarné techniky	OSV – rozvoj schopností poznávání M 1. roč. – rozlišení základních barev Čs 3. roč. – příroda v ročních obdobích
uplatňovat vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii při tvůrčích činnostech <ul style="list-style-type: none"> nakreslit jednoduchou tematickou kresbu výtvarně ztvárnit jednoduché předměty denní potřeby z přímého názoru 	Tematická kresba a malba – téma podle ročních období, svátků, aktivit školy	Čs 1. roč. – roční období, ovoce, zelenina Čs 2. roč. – ovoce, zelenina

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce Umění a kultura	Pracovní činnosti	4. – 6.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
SEBEOBSLUHA		
Žák by měl:		
pečovat o své tělo, svůj zevnějšek i své osobní věci <ul style="list-style-type: none"> skládat oděv, věšet na určené místo ukládat pomůcky ve třídě i do aktovky 	Základní hygienické návyky, osobní hygiena Svlékání a oblékání oděvu Uklízení a ukládání osobních věcí, péče o osobní věci	Tv – příprava na pohybové aktivity Čs 4. roč. – osobní hygiena
zvládat běžnou údržbu oděvu i obuvi <ul style="list-style-type: none"> ukládat a udržovat v pořádku oděv a obuv k jednotlivým činnostem 	Běžná údržba oděvu a obuvi, ukládání, čištění	
dodržovat zásady účelného oblékání <ul style="list-style-type: none"> rozlišit vhodné oblékání a obuv k různým příležitostem 	Účelné a vkusné oblékání	
PRÁCE S DROBNÝM MATERIÁLEM		
Žák by měl:		
pracovat podle předlohy a vytvářet přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z drobných materiálů <ul style="list-style-type: none"> pracovat při práci s uvedenými materiály podle předlohy a slovního návodu učitele různě upravovat drobný materiál třídit a ukládat různý materiál rozvíjet získané dovednosti při modelování 	Různé drobné materiály a jejich užití Jednoduché pracovní operace a postupy Úprava drobného materiálu jako ohýbání, stříhání, lisování, spojování, propichování, navlékání, svazování, slepování Modelování – hnětení, mačkání, válení, koulení, vytahování, stlačování, ubírání, uštipování, rozdělování	P 4. roč. – třídění podle různých kritérií
využívat při tvořivých činnostech vlastní fantazii i prvky lidových tradic	Různé materiály a jejich užití Lidové zvyky, tradice, řemesla	

<ul style="list-style-type: none"> • vytvářet jednoduché výrobky z různých materiálů k různým příležitostem • samostatně zvládnout přiměřený úkol, snažit se práci dokončit 		
volit vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní vzhledem k použitému materiálu <ul style="list-style-type: none"> • pojmenovat pracovní pomůcky, nástroje a náčiní • při práci s různými materiály správně volit a použít vhodné pracovní pomůcky a nástroje 	Pracovní pomůcky a nástroje, funkce a využití	
udržovat pořádek na pracovním místě; dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce <ul style="list-style-type: none"> • dodržovat zásady bezpečnosti práce a pracovního prostředí při práci s různými nástroji a pomůckami 	Bezpečnost práce a pracovního prostředí Organizace práce	Čs 6. roč. – drobná poranění
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Žák by měl:		
provádět při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž <ul style="list-style-type: none"> • zvládat jednoduché pracovní postupy • montovat a demontovat stavebnici plošnou, prostorovou, konstrukční 	Montáž a demontáž jednoduchých předmětů, stavebnice	
pracovat podle slovního návodu, předlohy <ul style="list-style-type: none"> • pracovat podle předlohy i podle vlastní představy 	Práce podle slovního návodu a jednoduché předlohy	
spojovat a rozpojovat různé jednoduché předměty <ul style="list-style-type: none"> • vytvářet jednoduché modely 	Sestavování jednoduchých modelů	

udržovat pořádek na svém pracovním místě, dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce <ul style="list-style-type: none"> při práci postupovat tak, aby neohrozil sebe a své spolužáky 	Hygiena a bezpečnost práce	Čs 6. roč. – drobná poranění
PĚSTITELSKÉ PRÁCE Žák by měl:		
znát základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin <ul style="list-style-type: none"> popsat základy péče o rostliny sledovat podmínky pro život rostlin (voda, vzduch, světlo, teplo, půda) 	Rostliny, základní podmínky pro pěstování rostlin Půda, zdroj výživy	ENV – základní podmínky života Čs 4. roč. – roční období
ošetřovat a pěstovat nenáročné pokojové i venkovní rostliny <ul style="list-style-type: none"> pečovat o nenáročné rostliny ve třídě a na zahradě rozlišit sezónní práce na zahradě 	Pěstování rostlin ve třídě a na zahradě Základní podmínky pro pěstování rostlin	
volit podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky, nástroje a náčiní <ul style="list-style-type: none"> rozlišit zahradnické náčiní pracovat s jednoduchým nářadím 	Nářadí pro pěstitelské práce Jednoduché práce na zahradě	
vědět o léčivkách i jedovatých rostlinách <ul style="list-style-type: none"> seznámit se s nejznámějšími léčivými rostlinami 	Léčivky, jedovaté rostliny	
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce při práci s rostlinami na zahradě <ul style="list-style-type: none"> chovat se při práci tak, aby neohrozil sebe a ostatní seznámit se se zásadami první pomoci při práci na zahradě 	Zásady bezpečné práce s rostlinami	Čs 6. roč. – drobná poranění
PRÁCE V DOMÁCNOSTI Žák by měl:		
znát základní vybavení kuchyně	Základní vybavení kuchyně	

<ul style="list-style-type: none"> • poznat a vhodně použít základní vybavení kuchyně 		
připravovat jednoduché pohoštění <ul style="list-style-type: none"> • připravit s pomocí učitele jednoduchý pokrm • vyjmenovat suroviny na připravovaný pokrm 	Potraviny – výběr, nákup	
uplatňovat zásady správné výživy <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s potravinami přispívajícími ke zdravému vývoji organismu 	Zásady správné výživy	Čs 5. roč. – zdravý životní styl
dodržovat pravidla správného stolování a společenského chování při stolování <ul style="list-style-type: none"> • chovat se podle pravidel správného stolování • použít správné talíře a příbor 	Stolování, hygiena stolování Pravidla správného stolování Jednoduchá úprava stolu	
zvládat práci s jednoduchými kuchyňskými nástroji <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit a vhodně použít jednoduchý kuchyňský nástroj 	Práce s drobným kuchyňským náčiním	
vědět, jakým způsobem udržovat pořádek v bytě, ve třídě <ul style="list-style-type: none"> • umývat, utírat a uklízet nádobí • udržovat čistotu svého okolí 	Drobné úklidové práce	
udržovat pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržovat základy hygieny a bezpečnosti práce v domácnosti <ul style="list-style-type: none"> • bezpečně zacházet s kuchyňskými pomůckami 	Bezpečnost při zacházení s kuchyňskými pomůckami	Čs 6. roč. – drobná poranění
VÝTVARNÉ ČINNOSTI		
Žák by měl:		
uplatňovat základní dovednosti pro vlastní tvorbu	Lidové tradice Hygiena, sebeobsluha, čistota práce	M 4. roč. – křivé a přímé čáry

<ul style="list-style-type: none"> • zahájit a ukončit svou výtvarnou činnost přípravou a úklidem svého pracovního prostoru • vybarvit pečlivě předkreslený obrázek podle vzoru i vlastní fantazie • správně používat vodové barvy a uplatňovat základní dovednosti v práci se štětcem • řadit dekorativní prvky v ploše 	<p>Malba, kresba, kolorování, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace Dekorativní práce – pravidelné střídání prvků jedno a vícebarevných</p>	
<p>rozlišovat, porovnávat, třídit a pojmenovat linie, barvy, tvary, objekty, a uplatnit je podle svých schopností při vlastní tvorbě</p> <ul style="list-style-type: none"> • kreslit předměty vycházející z kruhu, čtverce, obdélníku, trojúhelníku • rozlišit základní barvy, světlé a tmavé barvy • pojmenovat výtvarný materiál a pomůcky, které používá • rozlišit neobvyklé materiály a nástroje • seznamovat se s rozličnými postupy a výtvarnými technikami • dotvářet kresbou nebo malbou plošně otištěné přírodní struktury 	<p>Kresba, malba, netradiční výtvarné techniky Výtvarný materiál a pomůcky Různé druhy barev – voskové pastelky, suché křídly, vodové barvy, bělobu, temperové barvy, pastelky, uhel, tuš Kombinování s jinými technikami Barva, základní barvy</p>	<p>OSV – rozvoj schopností poznávání Čs 6. roč. – roční období Čj 4., 5., 6. roč. – popis osob, předmětů</p>
<p>při tvorbě vycházet ze svých zrakových, hmatových i sluchových vjemů, vlastních prožitků, zkušeností a fantazie</p> <ul style="list-style-type: none"> • kreslit lidskou postavu - obličej • schematicky kreslit zvířata • nakreslit a namalovat jednoduchou tematickou kresbu • uplatňovat vlastní prožitky při tvůrčích činnostech 	<p>Prostředky a postupy pro vyjádření emocí, pocitů, nálad a fantazijních představ Lidská postava – obličej Kresba zvířat Tematická kresba</p>	<p>Čs 4. roč. – roční období, stromy, keře, domácí zvířata, části lidského těla Čs 5. roč. – školní výlet, roční období Čj 6. roč. – filmové, divadelní představení Hv – písničky</p>

<p>vyjádřit pocit z vnímání vlastní tvůrčí činnosti (mimoslovně, graficky)</p> <ul style="list-style-type: none"> • porovnat a hodnotit vlastní výtvarnou činnost • s pomocí učitele hodnotit výtvarné činnosti ostatních • prezentovat své výtvarné práce • seznámit se s dětským časopisem, knihou 	<p>Vnímání a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních Práce s časopisem, knihou Prezentace výsledků vlastních tvůrčích činností ve třídě, ve škole i mimo školu</p>	<p>Čj 6. roč. – literatura pro děti a mládež, dětské časopisy</p>
---	---	---

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce Umění a kultura	Pracovní činnosti	7. – 8.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY		
Žák by měl:		
rozlišovat různé druhy materiálů <ul style="list-style-type: none"> • poznat různé druhy materiálů – papír, textil, drát, keramická hlína, modelína, přírodniny, drobný materiál, korálky • poznávat vlastnosti jednotlivých druhů materiálů • seznámit se s použitím různých materiálů v praktickém životě 	Materiály – papír, textil, drát, keramická hlína, modelína, přírodniny, drobný materiál, korálky Vlastnosti materiálů Užití v praxi	Čp 7. roč. – živá a neživá příroda
získat základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech <ul style="list-style-type: none"> • různě upravovat drobný materiál, papír • kombinovat různý materiál • seznámit se s funkcí a užitím nástrojů v souvislosti s různými materiály 	Materiály, úpravy a kombinování Pracovní pomůcky, nástroje Jednoduché pracovní operace a postupy	M 7., 8. roč. – jednotky délky, praktické využití - základy měření a rýsování podle pravítka
zvolit vhodný pracovní postup v souladu s druhem zpracovávaného materiálu <ul style="list-style-type: none"> • vytvářet přiměřenými pracovními postupy jednoduché výrobky z různého materiálu • využívat při tvořivých činnostech s různými materiály prvky lidových tradic • pracovat na základě předlohy a vlastní fantazie 	Řemesla a tradice Jednoduché pracovní postupy a operace Práce s různým materiálem	Čj 7. roč. – dramatizace pohádky

<p>dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradím</p> <ul style="list-style-type: none"> • udržovat pořádek na svém pracovním místě • chovat se při práci tak, aby zamezil možnosti vzniku úrazu • seznámit se se zásadami první pomoci při drobném poranění 	<p>Uspořádání pracovního místa Hygiena a bezpečnost práce První pomoc při drobném poranění při práci s drobným materiálem</p>	
<p>PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Žák by měl:</p>		
<p>sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model</p> <ul style="list-style-type: none"> • sestavovat jednoduché modely z konstrukční stavebnice • pracovat podle návodu i podle vlastní představy 	<p>Stavebnice konstrukční, plošné, prostorové Montáž a demontáž jednoduchých předmětů</p>	<p>OSV – seberegulace a sebeorganizace Čj 7., 8. roč. – cvičení jemné motoriky</p>
<p>zvládnout jednoduchou montáž a demontáž při práci se stavebnicemi</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládat jednoduché pracovní operace a postupy při montážních a demontážních činnostech • zapojit se do práce ve skupině 	<p>Montáž a demontáž Práce ve skupině</p>	<p>OSV – mezilidské vztahy</p>
<p>dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostní předpisy</p> <ul style="list-style-type: none"> • svým vhodným chováním zamezit vzniku úrazu • seznámit se s poskytováním první pomoci při úrazu 	<p>Zásady hygieny a bezpečnosti práce První pomoc při drobném úrazu při práci se stavebnicemi</p>	
<p>PĚSTITELSKÉ PRÁCE Žák by měl:</p>		
<p>volit vhodné pracovní postupy při pěstování vybraných rostlin</p>	<p>Rostliny – okrasné, léčivé, zelenina, ovoce Základní podmínky pro pěstování rostlin</p>	

<ul style="list-style-type: none"> rozlišit druhy rostlin – okrasné rostliny, léčivky, zelenina, ovoce pojmenovat a vybrat pracovní pomůcky, nástroje a náčiní 	Nářadí a náčiní pro pěstitelské činnosti	
<p>pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě</p> <ul style="list-style-type: none"> popsat péči o květiny v interiéru seznámit se s možnostmi využití květin pro výzdobu 	Okrasné rostliny, pokojové květiny Využití květin v interiéru	Čp 7. roč. – pokojové rostliny
<p>znát hlavní zásady pěstování zeleniny</p> <ul style="list-style-type: none"> popsat určité postupy péče o zeleninu popsat sklizeň, skladování a zpracování zeleniny 	Zelenina, podmínky a zásady pěstování, pěstování vybraných druhů zeleniny, skladování, zpracování Půda, zdroj výživy	ENV – základní podmínky života
<p>znát běžné druhy ovoce</p> <ul style="list-style-type: none"> popsat určité postupy péče o ovoce popsat sklizeň, skladování a zpracování ovoce 	Ovoce, druhy ovoce, způsob pěstování drobného ovoce, skladování, zpracování	
<p>vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty</p> <ul style="list-style-type: none"> seznámit se se zásadami krmení a ošetřování popsat zásady hygieny a bezpečnosti při kontaktu se známými i neznámými zvířaty 	Chov zvířat v domácnosti Hygiena a bezpečnost chovu	Čp 7. roč. – domácí zvířata
<p>dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě</p> <ul style="list-style-type: none"> chovat se při práci tak, aby neohrozil sebe a ostatní seznámit se se zásadami první pomoci při úrazu při práci na zahradě 	Hygiena a bezpečnost práce při práci na zahradě Zásady první pomoci	
<p>PRÁCE V DOMÁCNOSTI Žák by měl:</p>		

<p>zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • zvládnout úklid v kuchyni • připravit jednoduché pohoštění • vyjmenovat suroviny na připravovaný jednoduchý pokrm • procvičovat ruční stehy • přišívat zapínací prvky 	<p>Údržba a úklid v domácnosti Kuchyně, základní vybavení Příprava pokrmů Potraviny – výběr, nákup Základní ruční stehy</p>	
<p>používat vhodné prostředky při práci v domácnosti</p> <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s mycími, čistícími a pracími prostředky • s pomocí učitele obsluhovat domácí elektrospotřebiče 	<p>Mycí, čistící a prací prostředky Bezpečnost při styku s čistícími prostředky Elektrické spotřebiče</p>	
<p>používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče</p> <ul style="list-style-type: none"> • pojmenovat a správně užít běžné vybavení kuchyně • s pomocí učitele obsluhovat spotřebič jako sporák, troubu, vařič 	<p>Kuchyně, základní vybavení Elektrické spotřebiče</p>	
<p>dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu</p> <ul style="list-style-type: none"> • upravit vhodně stůl k různým příležitostem • dodržovat pravidla společenského chování při stolování 	<p>Stolování, úprava stolu Obsluha a chování u stolu</p>	
<p>dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • bezpečně používat jednoduché kuchyňské náčiní 	<p>Nebezpečí úrazu elektrickým proudem Základní pravidla bezpečnosti a hygieny při práci v domácnosti První pomoc</p>	

<ul style="list-style-type: none"> • seznámit se se zásadami první pomoci při úrazu v kuchyni 		
VÝTVARNÉ ČINNOSTI Žák by měl:		
uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby <ul style="list-style-type: none"> • udržovat své malířské potřeby v pořádku • po skončení práce uvést své pracovní místo do původního stavu • samostatně používat vodové barvy a různé druhy štětců • používat neobvyklé materiály a nástroje • pokrýt celou plochu daného formátu • pracovat s rozličnými postupy a technikami • pracovat ve skupině 	Hygiena, sebeobsluha, bezpečnost práce Výtvarný materiál a pomůcky, netradiční materiály i pomůcky – ruka, dřívko, provázek, brambory, hřeben, vosk, škrob Práce ve skupině	OSV – mezilidské vztahy MKV – lidské vztahy
uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy <ul style="list-style-type: none"> • kombinovat v ploše různé druhy barev • experimentovat s barvami • kreslit lidskou postavu • dekorativně členit plochu s využitím barvy, linie a tvaru prvku 	Barva, míchání, překrývání, rozfoukávání Lidská postava, poznávání vlastního těla a jeho následné výtvarné ztvárnění Dekorativní práce	Čsp 7. roč. - rodina
při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ <ul style="list-style-type: none"> • vyjádřit své představy o světě, osobní zážitky, vztah k lidem a ke společnosti tematickou kresbou a malbou • výtvarně zaznamenat průběh děje • uspořádat objekty do celku 	Prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ a zkušeností (umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, grafika, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše i prostoru) Vnímání prostředí	ENV - ekosystémy Čj 8. roč. - pohádka, divadelní, filmové představení Čsp 7. roč. – život v pravěku

<p>hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznat lidové umění a užité umění • výtvarně ztvárnit lidové zvyky a tradice 	<p>Lidové a užité umění Lidové zvyky a tradice</p>	<p>Hv – koledy, lidové písně</p>
--	--	----------------------------------

Vzdělávací oblast	Vyučovací předmět	Ročník
Člověk a svět práce Umění a kultura	Pracovní činnosti	9. – 10.

Výstupy žáka ZŠ speciální	Učivo – obsah	Přesahy a vazby (mezipředmětové vztahy, průřezová témata)
PRÁCE S TECHNICKÝMI MATERIÁLY Žák by měl:		
orientovat se v jednoduchých pracovních postupech a návodech <ul style="list-style-type: none"> • seznámit se s funkcí a užitím nástrojů, náradí a pomůcek pro práci se dřevem • seznámit se s plasty, kovem • s pomocí učitele zhotovit výrobek z různých materiálů podle návodu 	Materiály (dřevo, kov, plasty, papír, textil), vlastnosti, užití v praxi, hospodaření s odpady Práce s různým materiálem, pracovní postupy, návody Základní dovednosti ručních prací	ENV – lidské aktivity a problémy životního prostředí M 9., 10. roč. – jednotky délky, praktické využití
vybrat a správně používat vhodné pracovní nástroje a pomůcky <ul style="list-style-type: none"> • rozpoznat jednotlivé druhy materiálů, nástrojů, náradí • vybrat a vhodně použít správnou pomůcku, nástroj, náčiní s ohledem na daný materiál 	Pracovní pomůcky a nástroje Materiály	
dodržovat obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a náradí <ul style="list-style-type: none"> • zvládat jednoduchý úklid pracovního místa • s pomocí učitele ošetřit podle zásad první pomoci drobná poranění 	Bezpečnost a hygiena při práci Zásady první pomoci	Čsp 10. roč. – chování při úrazu
PRÁCE MONTÁŽNÍ A DEMONTÁŽNÍ Žák by měl:		
sestavit podle návodu, plánu jednoduchý model	Práce s návodem, předlohou Sestavování modelů, montáž a demontáž	

<ul style="list-style-type: none"> vytvořit podle jednoduchého návodu a plánu konstrukční model sestavit kartonové modely - vystřihovánky 		
provádět údržbu jednoduchých předmětů <ul style="list-style-type: none"> udržovat jednoduché předměty ve funkčním stavu 	Údržba jednoduchých předmětů	
dodržovat zásady bezpečnosti a hygieny práce a bezpečnostními předpisy <ul style="list-style-type: none"> zvládat jednoduchý úklid při montáži a demontáži s pomocí učitele ošetřit podle zásad první pomoci drobná poranění při montážní a demontážní práci 	Pravidla bezpečné práce při montážních a demontážních pracích Zásady první pomoci	Čsp 10. roč. – chování při úrazu
PĚSTITELSKÉ PRÁCE		
Žák by měl:		
pěstovat a ošetřovat květiny v interiéru a využívat je k výzdobě <ul style="list-style-type: none"> pečovat o rostliny ve třídě seznámit se s rozmnožováním pokojových rostlin aranžovat květiny při výzdobě v interiéru popsat postupy pro pěstování některých rostlin 	Pokojové rostliny, ošetřování Základní podmínky pro pěstování rostlin, výživa rostlin Okrasné rostliny, využití květin v interiéru, aranžování a jednoduchá vazba květin	
používat vhodné pracovní pomůcky při práci na zahradě <ul style="list-style-type: none"> popsat určité postupy pro pěstování některých rostlin používat vhodné pracovní nástroje, náčiní a pomůcky podle druhu pěstitelských činností 	Základní podmínky pro pěstování, základní zpracování půdy Zelenina, podmínky a zásady pěstování, skladování Nářadí a náčiní pro pěstitelské činnosti	ENV – základní podmínky života

<ul style="list-style-type: none"> • správně zacházet s nářadím a udržovat jeho funkčnost 		
seznámit se s běžnými léčivými rostlinami a znát nebezpečí jedovatých rostlin <ul style="list-style-type: none"> • poznat některé léčivé rostliny a koření • seznámit se s některými jedovatými a zdraví škodlivými rostlinami, alergiemi • seznámit se s důsledky zneužití rostlin jako drogy 	Léčivé rostliny, koření Rostliny a zdraví člověka, léčivé účinky Rostliny jedovaté, alergie	Čp 10. roč. – léčivé rostliny
vědět o způsobu chovu drobných zvířat a zásad bezpečného kontaktu se zvířaty <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit některé domácí živočichy • popsát zásady krmení a ošetřování domácích zvířat 	Chov zvířat v domácnosti, podmínky chovu Kontakt se zvířaty Hygiena a bezpečnost chovu	
dodržovat zásady hygieny a bezpečnosti práce na zahradě <ul style="list-style-type: none"> • chovat se při práci na zahradě tak, aby neohrožoval bezpečnost svou i ostatních • s dopomocí učitele podle zásad první pomoci ošetřit drobný úraz při práci na zahradě 	Zásady bezpečné práce s rostlinami Zásady první pomoci	Čsp 10. roč. – chování při úrazu
PRÁCE V DOMÁCNOSTI Žák by měl:		
Zvládat jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti <ul style="list-style-type: none"> • provádět jednoduché opravy prádla • rozlišit údržbu oděvů a textilií • žehlit různé druhy textilií 	Údržba oděvů Údržba oděvů a textilií Žehlení prádla	
používat základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhovat spotřebiče <ul style="list-style-type: none"> • používat běžné kuchyňské nástroje 	Elektrické spotřebiče, funkce a užití, ovládání Kuchyně, základní vybavení	Čp 9. roč. – elektrické spotřebiče Čj 9. roč. – čtení návodů k spotřebičům

<ul style="list-style-type: none"> • s pomocí učitele a jeho návodem obsluhovat elektrický sporák, rychlovarnou konvici 		
<p>připravit pokrmy podle daných postupů v souladu se zásadami zdravé výživy</p> <ul style="list-style-type: none"> • popsat postup při práci • podle zásad zdravé výživy vybírat potraviny přispívající ke správnému a zdravému vývoji organismu • orientovat se v receptech • zvládnout s pomocí učitele jednoduchou tepelnou úpravu pokrmů • s pomocí vykonat malý nákup potravin na daný pokrm 	<p>Příprava pokrmů Základní způsoby tepelné úpravy pokrmů – vaření, pečení, dušení, smažení Potraviny – výběr, nákup, skladování Zásady zdravé výživy, pitný režim</p>	<p>Čj 9. roč. – čtení návodů, psaní receptů Čj 10. roč. – čtení kuchařky, čtení návodů na obalech výrobků Čsp 9. roč. – výživa a zdraví Čp 10. roč. - vliv výživy na zdraví člověka</p>
<p>dodržovat základní principy stolování a obsluhy u stolu</p> <ul style="list-style-type: none"> • chovat se podle pravidel společenského chování při stolování • uplatňovat pravidla správného stolování při prostírání stolu • rozlišit způsob stolování pro běžné a slavnostní příležitosti 	<p>Úprava stolu a stolování Základní pravidla společenského chování při stolování Prostírání při slavnostních příležitostech</p>	
<p>dodržovat základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy při zacházení s elektrospotřebiči a používanými prostředky</p> <ul style="list-style-type: none"> • udržovat čistotu pracovní plochy při přípravě pokrmů • s pomocí učitele ošetřit podle zásad první pomoci drobná poranění při práci v kuchyni 	<p>Udržování pořádku a čistoty Bezpečnost a hygiena Nebezpečí úrazu elektrickým proudem Zásady první pomoci</p>	<p>Čsp 10. roč. – chování při úrazu</p>
<p>VÝTVARNÉ ČINNOSTI Žák by měl:</p>		

<p>uplatňovat základní dovednosti při realizaci a prezentaci vlastní tvorby</p> <ul style="list-style-type: none"> • popsat jednoduché výtvarné techniky • výtvarně vyjádřit vlastní prožitky • vhodně vybírat při své činnosti výtvarné techniky i pomůcky • spolupracovat ve skupině • hodnotit výsledky tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné a umělecké produkce 	<p>Hygiena, sebeobsluha, bezpečnost práce Výtvarný materiál a pomůcky, netradiční materiály i pomůcky – ruka, dřívko, provázek, brambory, hřeben, vosk, škrob Práce ve skupině, spolupráce Rozlišování, třídění a hodnocení výsledků tvůrčích činností vlastních i ostatních, běžné a umělecké produkce (malba, kresba, objekty, fotografie, animovaný film) Výběr a třídění výsledků vlastních tvůrčích činností pro prezentaci</p>	<p>OSV – spolupráce a soutěživost OSV – hodnoty, postoje, praktická etika MKV – lidské vztahy</p>
<p>uplatňovat linie, barvy, tvary a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívat jejich vlastnosti a vztahy</p> <ul style="list-style-type: none"> • míchat a kombinovat barvy • rozlišit a používat výtvarný materiál a pomůcky, netradiční materiály a pomůcky • uspořádat výtvarně objekty do celku • zachytit lidskou postavu a její proporce 	<p>Barva, míchání, překrývání, rozfoukávání Kombinování různých druhů barev Lidská postava, poznávání vlastního těla a jeho následné výtvarné ztvárnění Dekoratивní práce</p>	<p>Čp 9. roč. – lidské tělo</p>
<p>při vlastní tvorbě vycházet ze svých zkušeností a představ</p> <ul style="list-style-type: none"> • barevně vyjádřit své pocity a nálady • vyjádřit své představy o světě, osobní zážitky, vztah k lidem a ke společnosti • rozlišit kontrast tvaru a pozadí • prohloubit a zdokonalovat výtvarné techniky z předchozích ročníků • chápat vzájemné souvislosti zobrazovaných předmětů • uplatnit své fantazijní představy 	<p>Prostředky a postupy pro vyjádření vjemů, emocí, pocitů, nálad, prožitků, představ a zkušeností (umístění těla a objektů v prostoru, kresba, malba, grafika, tradiční a netradiční prostředky a jejich kombinace v ploše i prostoru) Vnímání estetických kvalit prostředí</p>	<p>ENV - ekosystémy Čj 9., 10. roč. – pohádka, divadelní, filmové představení - příběhy ze života dětí</p>

<p>hledat a zvolit pro jejich vyjádření nejvhodnější prostředky a postupy s dopomocí učitele</p> <ul style="list-style-type: none"> • rozlišit poměry světlosti, barevné kontrasty a proporční vztahy • dekorativně členit plochu s využitím barvy, linie a tvaru prvku • různými technikami výtvarně ztvárnit lidové zvyky a obyčeje 	<p>Lidové a užité umění Lidové zvyky a tradice Ilustrace knih, rozvíjení představivosti Výtvarné citění a vnímání Vnímání a prožívání výtvarného umění jako specifické formy vyjádření skutečnosti Emocionální působení běžné a umělecké produkce</p>	<p>MKV – kulturní rozdíly</p>
---	--	-------------------------------

HODNOCENÍ ŽÁKA

HODNOCENÍ ŽÁKA VE ŠKOLE

Nedílnou součástí výchovně vzdělávací práce školy je hodnocení a klasifikace žáků. Jde o složitý proces, který klade vysoké požadavky na všechny pedagogické pracovníky. Hodnocení a klasifikace žáků základní školy je součástí jejich výchovy a vzdělávání. Účelem hodnocení a klasifikace je přispívat k odpovědnému vztahu žáka k výchově a vzdělávání v souladu se školskými předpisy. Výsledky hodnocení a klasifikace uvede škola na vysvědčení. Vyhláška MŠMT ČR č. 73/2005 Sb. o vzdělávání žáků a studentů se speciálními vzdělávacími potřebami ve znění pozdějších předpisů problematiku klasifikace samostatně neřeší. Pravidla a kritéria hodnocení výsledků vzdělávání vymezuje podrobně Klasifikační řád naší školy. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je:

- jednoznačné,
- srozumitelné,
- srovnatelné s předem stanovenými kritérii,
- věcné,
- všestranné.

Hodnocení vychází z posouzení míry dosažení očekávaných výstupů formulovaných v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu. Hodnocení je pedagogicky zdůvodněné, odborně správné a doložitelné.

Zásady klasifikace a způsob získávání podkladů pro klasifikaci

- Pedagogický pracovník (dále jen učitel) zohledňuje druh a stupeň postižení, zdravotní stav, individuální (zvažuje se i případná specifická porucha učení) a věkové zvláštnosti žáka, přihlíží i ke kvalitě jeho výchovného prostředí.
- Nedílnou součástí klasifikace a hodnocení je srovnání výkonů žáka s jeho možnostmi, zda dosáhl zlepšení či zhoršení, pokroků.
- Znamky získávají učitelé průběžně během celého klasifikačního období. Není přípustné přezkušovat žáky koncem klasifikačního období z látky celého období.
- V klasifikaci prospěchu se nepřihlíží k chování žáka ve vyučovacích hodinách.
- Při hodnocení, při průběžné i celkové klasifikaci učitel uplatňuje přiměřenou náročnost a pedagogický takt vůči žákovi.
- Při celkové klasifikaci přihlíží učitel i k tomu, že žák mohl v průběhu klasifikačního období zakolísat v učebních výkonech pro určitou indispozici.
- Klasifikační stupeň určí učitel, který vyučuje příslušný předmět. Výjimku tvoří komisionální zkoušky.

- Při určování stupně prospěchu v jednotlivých předmětech na konci klasifikačního období se hodnotí kvalita práce a učební výsledky, jichž žák dosáhl za celé klasifikační období. Dále se přihlíží k systematickosti v práci žáka po klasifikační období. Stupeň prospěchu se neurčuje na základě průměru z klasifikace za příslušné období.
- Hodnocení chování žáka ve škole i při akcích školy je nedílnou součástí celkového hodnocení žáka. Všechny projevy porušování norem chování, agresivity (včetně verbálních forem), netolerance či xenofobie je povinen řešit okamžitě ten pedagogický pracovník, který je projevu přítomen (popř. vykonává dozor). V co nejkratší době informuje třídního učitele a v případě závažnějších přestupků ředitele školy a výchovného poradce.
- Případy zaostávání žáků v učení a nedostatky v jejich chování se projednávají na pedagogické radě.
Na konci klasifikačního období, v termínu, který určí ředitel školy, nejpozději však 48 hodin před jednáním pedagogické rady o klasifikaci, zapíše učitelé příslušných předmětů číslicí výsledky celkové klasifikace do klasifikačních archů, třídní učitelé připraví návrhy na umožnění opravných zkoušek, na klasifikaci v náhradním termínu. Ihned po klasifikační poradě třídní učitelé zapíše konečné výsledky klasifikace do katalogových listů a třídních výkazů. U žáků hodnocených slovním hodnocením se výsledek celkové klasifikace zapíše do katalogových listů slovně.
- Podklady pro hodnocení a klasifikaci výchovně vzdělávacích výsledků a chování žáka získává učitel zejména těmito metodami, formami a prostředky:
  - soustavným diagnostickým pozorováním žáka,
  - soustavným sledováním výkonů žáka a jeho připravenosti na vyučování,
  - různými druhy zkoušek (písemné, ústní, grafické, praktické, pohybové), didaktickými testy,
  - kontrolními písemnými pracemi a praktickými zkouškami předepsanými učebními osnovami,
  - analýzou různých činností a aktivit žáka, zvláště se zaměřením na manuální zručnost, celkovou sociální vyspělost a samostatnost,
  - konzultacemi s ostatními učiteli, v případě závažných neúspěchů žáka využívá odborných služeb SPC,
  - rozhovory se žákem a zákonnými zástupci žáka,
- Žák 2. stupně musí být z předmětu vyzkoušen ústně nebo písemně alespoň čtyřikrát za každé pololetí. Učitel musí mít dostatečné podklady pro hodnocení a klasifikaci žáka.

PRAVIDLA PRO HODNOCENÍ ŽÁKA

- Učitel vede soustavně evidenci o klasifikaci žáka.
- Při klasifikaci a hodnocení se přihlíží k úsilí vynaloženému žákem, jeho postojům k učení, snaze žáka a jeho postižení. V odůvodněných případech lze žáka neklasifikovat, o čemž rozhodne ředitel na základě návrhu třídního učitele, případně odborného posudku SPC, PPP či odborného lékaře.
- Zápisy do žakovských knížek (notýsků) jsou vedeny pravidelně tak, aby poskytovaly rodičům včasnou a průběžnou informaci o prospěchu jejich dítěte.
- Učitel informuje nejméně každé čtvrtletí zákonné zástupce o jeho prospěchu a chování. V případě prudkého zhoršení prospěchu či chování žáka informuje učitel zákonné zástupce neprodleně.

- Po ústním vyzkoušení, které je prováděno zásadně před kolektivem třídy, oznámí učitel žákovi výsledek hodnocení okamžitě, zdůvodňuje a poukazuje na klady a nedostatky hodnocených projevů, výkonů, výtvorů. Učitel slovně zdůvodní své hodnocení. Výsledky hodnocení písemných zkoušek, prací a praktických činností oznámí žákovi nejpozději do 7 dnů od jejich absolvování. Výjimky (individuální zkoušení) jsou možné jen v případě diagnostikované psychické poruchy.
- Kontrolní a písemné práce a další druhy zkoušek se doporučují zadávat častěji a v kratším rozsahu.
- Při dlouhodobějším pobytu žáka mimo školu (nemoc, léčebný pobyt atd.) vyučující respektuje známky, které navrhla škola při instituci, kde byl žák umístěn. Žák se znovu nepřezkoušuje.
- Výsledná známka za klasifikační období musí odpovídat známkám, které žák získal v průběhu klasifikačního období a které byly sděleny zákonným zástupcům žáka.
- Informace o prospěchu žáka jsou rodičům předávány při třídních schůzkách, konzultačních hodinách a dalších individuálně smluvených termínech. Sdělení není veřejné.
- Při prudkém zhoršení prospěchu jsou zákonní zástupci prokazatelně informováni neprodleně.
- Vyučující dodržují zásady pedagogického taktu – neklasifikují žáky ihned po jejich návratu do školy po dlouhodobější absenci. Účelem zkoušení není nacházet mezery ve vědomostech, ale hodnotit to, co žák umí.
- Případy zaostávání v učivu a chování se projednávají v rámci pedagogické rady školy.
- Třídní učitelé a výchovný poradce jsou povinni seznamovat vyučující s vyšetřeními (psychologická, lékařská), která mají vztah ke klasifikaci.

Zásady a pravidla pro sebehodnocení žáků (autoevaluace)

Kromě forem hodnocení práce žáků ze strany pedagogických pracovníků mají žáci možnost používat také přiměřené formy sebehodnocení. Škola jim při sebehodnocení metodicky pomáhá. Tím je zajišťována také zpětná vazba objektivitě hodnocení ze strany školy jako vzdělávací instituce. Jednou z efektivních a přístupných možností je využívání softwarových produktů, které umožní bez jakéhokoli zásahu pedagoga ověření stupně dosažených znalostí, dovedností. Žák by měl být veden k tomu, aby byl schopen posoudit úroveň následujících kompetencí (vč. kompetencí sociálních) :

- schopnost přímé aplikace získaných kompetencí v praxi,
- schopnost orientace v daném problému s využitím získaných vědomostí, znalostí, dovedností,
- schopnost žáka aktivně se podílet (v rámci svých možností) v třídním kolektivu při řešení týmového úkolu,
- schopnost samostatné prezentace svých znalostí mluvenou, či psanou formou,
- schopnost změny své sociální role v kolektivu vrstevníků,
- schopnost využívat mezipředmětových vazeb,
- schopnost aplikovat etické principy v praxi,
- schopnost pochopení rovnováhy práv a povinností,
- pochopení své role v kolektivu.

ZPŮSOBY HODNOCENÍ ŽÁKA

Hodnocení žáka během školního roku:

slovní hodnocení - takové hodnocení, které je pro žáky motivující (pochvaly)

klasifikace (známky vyjádřené stupnicí 1 – 5) - pokud používáme klasifikaci známkou během vyučování, má to především charakter motivační, je to odměna za dobře vykonanou práci

alternativní způsob – hodnocení formou razítek, samolepek (obrázků)

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení. Výsledky vzdělávání žáka v základní škole speciální se hodnotí slovně (§ 51/4 Školský zákon).

Hodnocení má vyjádřit míru zvládnutí vědomostí, dovedností a stupně samostatnosti žákovy činnosti v daném ročníku. Hodnocení by mělo být pozitivní a vyjadřovat to, co už žák zvládl. Žáci jsou hodnoceni podle školního vzdělávacího programu. Žáci vyučováni dle IVP jsou hodnoceni podle plnění tohoto plánu, který vychází z daného vzdělávacího programu.

Klasifikaci chování žáků navrhuje třídní učitel po projednání s učiteli, kteří ve třídě vyučují, a s ostatními učiteli, a rozhoduje o ní ředitel po projednání v pedagogické radě. Kritériem pro klasifikaci chování je dodržování pravidel chování, která stanoví řád školy, během klasifikačního období.

Výchovnými opatřeními jsou pochvaly nebo jiná ocenění a kázeňská opatření. Kázeňským opatřením je opatření, které nemá právní důsledky pro žáka. Pochvaly, jiná ocenění a další kázeňská opatření může udělit či uložit ředitel školy nebo školského zařízení nebo třídní učitel. Třídní učitel může na základě vlastního rozhodnutí nebo na základě podnětu ostatních vyučujících žákovi po projednání s ředitelem školy udělit pochvalu nebo jiné ocenění za výrazný projev školní iniciativy nebo za déletrvající úspěšnou práci. Třídní učitel neprodleně oznámí udělení pochvaly a jiného ocenění a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená do dokumentace školy. Udělení pochvaly a jiného ocenění se zaznamená na vysvědčení za pololetí, v němž bylo uděleno. Při porušení povinností stanovených školním řádem může být podle závažnosti tohoto porušení žákovi uloženo (a):

- Napomenutí třídního učitele – ukládá třídní učitel bezprostředně po přestupku, kterého se žák dopustil; o udělení napomenutí uvědomí třídní učitel prokazatelně zákonného zástupce žáka – dopisem, ústní informací na pravidelných konzultačních dnech a třídních schůzkách.
- Důtka třídního učitele – ukládá ji třídní učitel a se souhlasem ředitele školy za závažnější či opakované porušení řádu školy, norem slušnosti; důtka třídního učitele se uděluje před kolektivem třídy.
- Důtka ředitele školy – ukládá ji ředitel školy po projednání v pedagogické radě za vážná porušení řádu školy – zvláště za porušování norem slušnosti, za neomluvené absence, za agresivitu vůči spolužákům i dospělým a další závažná provinění. Zvláště hrubé slovní a úmyslné fyzické útoky žáka vůči pracovníkům školy se vždy považují za závažné zaviněné porušení povinností a jsou postihovány tímto opatřením s následným dopadem na hodnocení chování za klasifikační období.

Ředitel školy nebo třídní učitel neprodleně oznámí uložení napomenutí nebo důtky a jeho důvody prokazatelným způsobem žákovi a jeho zákonnému zástupci. Uložení napomenutí nebo důtky se zaznamená do dokumentace školy.

Výsledky vzdělávání žáka v jednotlivých předmětech stanovených školním vzdělávacím programem a chování žáka ve škole a na akcích pořádaných školou jsou v případě slovního hodnocení popsány tak, aby byla zřejmá úroveň vzdělání žáka, které dosáhl zejména ve vztahu očekávaným výstupům formulovaným v učebních osnovách jednotlivých předmětů školního vzdělávacího programu, k jeho vzdělávacím a osobnostním předpokladům a k věku žáka. Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, hodnocení píle žáka a jeho přístupu ke vzdělávání i v souvislostech, které ovlivňují jeho výkon. Obsahuje také zdůvodnění hodnocení a doporučení, jak předcházet případným neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Celkové hodnocení žáka ZŠ speciální se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- prospěl (a)
- neprospěl (a)

AUTOEVALUACE ŠKOLY

Autoevaluace napomáhá ke zkvalitnění výchovně vzdělávacího procesu ve škole i celkovému kvalitnímu řízení školy. Tato autoevaluace slouží k pravidelnému hodnocení cílů v oblastech vzdělávání žáků, spolupráce s rodinami žáků, individuálních vzdělávacích potřeb žáků, školního klimatu a personální oblasti.

	Podmínky ke vzdělávání	Spolupráce s rodinami žáků	Individuální vzdělávání potřeby žáků	Školní klima	Personální oblast
Cíle	Zachování dosažených výsledků a jejich další kvalitativní rozvoj	Udržení stávající úzké spolupráce s rodiči a nalezení nových forem spolupráce s rodinami žáků	Naplnění individuálních potřeb žáků při vzdělávání	Spokojenost rodičů a žáků se školou i zaměstnanců s pracovními podmínkami	Dosažení plné kvalifikace a odbornosti pedagogických pracovníků školy
Kritéria	Možnosti finančních zdrojů na pokrytí materiálního vybavení a zabezpečení chodu školy	Spokojenost rodičů s kvalitou vyučování a péče o žáky školy	Dosažení částí klíčových kompetencí dle ŠVP. Míře zvládnutí očekávaných školních výstupů	Spokojený žák, rodina a zaměstnanci školy	Kvalita výchovně vzdělávacího procesu pedagogickými pracovníky školy
Nástroje	Analýza ekonomické situace Rozhovory, jednání Externí hodnocení školy (ČŠI, zřizovatel...)	Dotazníky rodičům Rozhovory Zprávy školské rady	Analýza IVP a ŠVP Hospitace. Pedagogická dokumentace	Pozorování Rozhovory	Využití DVPP Rozhovory Pozorování
Časový harmonogram	Průběžně	2x ročně organizované schůzky s rodiči	Konec I. a II. pololetí školního roku Průběžně	Průběžně	Začátek školního roku Průběžně